

శ

శ

శ

40931
M. 193

శాస్త్రములు

శాస్త్రములు

କୁଣ୍ଡଳ

എൻ. മുഖ്യപിള്ള യുടെ
കൃതികൾ.

ഭഗവദ്വന്നം (ബാലകം)

കൗക്ക   ,,

ബലാബലം   ,,

ഭർശനം   ,,

കുന്ന് കു

ഗ്രന്ഥകത്താഃ

എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള; എം. എം.

നാഷ്ടന്ത് ബുക്ക് സ്റ്റാറ്റ്,

കളരിക്കൽ ബസാർ, കോട്ടയം.

വില 1ക. 4നീ.

രണ്ടാംപതിലും 1125 ചിങ്ങം.

പക്ഷപ്പവകാശം രൂമകാരന്

40931

ഭാഗ്യാദയം പ്രസ്തുതി,
പുളിക്കീഴു.

പുസ്തകം.

ഇനിച്ചുനാതോട്ടുട്ടി അരുരംഭിക്കുന്ന വാസനകളിൽ
ജനിച്ചുകഴിഞ്ഞതിന് സിലബിക്കുന്ന സാഹചര്യങ്ങളിലും തുടർന്ന്, ആധുനികവാദത്തായ ചില അരുരകളെ, മായ്യാൻ
കഴിയാതാ ചീലാ ശീവിതലക്ഷ്യപരമായ മഹാശ്രവിൽ
ഉന്നാണവി വല്ലാരംഭം. ചിലപ്പോൾ അവ മജറിയ
മന്സ ദുഷ്ടത്തുകാണ്ടിരിക്കും; മറ്റചിലപ്പോൾ കു
അക്കാശി എരിപ്പാരുകാണ്ടിരിക്കും. നിന്മഖ്യുമായി
ടുക്കിരിക്കാം ചിലപ്പോൾക്കു പ്രവർത്തിക്കും; ഒരുക്കാഹാ
സമ്പരിയായി പിന്നൊരിക്കലും. പക്ഷേ അവ പ്രവ
തനിക്കുന്നാണെന്ന്, പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നാണെന്ന്. ചവിക്കുന്നാണെന്ന്,
ചവിപ്പിക്കുന്നാണെന്ന്. ഭോധപ്പുരംഭം അഭോധപ്പുരം
മോ അരുകാം, അവ ശീവിതനിൽ വല്ലാരജാരയിൽ
കാരശജതി പ്രലഭിതനാണെന്ന്.

അാറിഞ്ഞും അാറിഡാതുഡോ, പവപ്പോഴിം സമുദ്രം ആ അടിലാജ്ഞങ്ങൾക്ക് വേലികൈട്ടി എന്ന വരയം. സംസ്ഥാന്ത ജീവിതാനുഭവം പല സ്ഥലാഘാതകളിൽ, പ്രില്ലു് വിലാജ്ഞങ്ങൻ നിന്നു് അവയെ ചെറുതെന്നു വരയം. പരവ്യരാഗത്ഥായ സമുദ്രാധികാരിയിൽ തട്ടി പൂർണ്ണം മുന്നോട്ടു പോകാൻ ദൈത്യത്തിലില്ലാത്ത സാധാരണ സാവധാന്യിയുടെ ജീവിതം അജ്ഞങ്ങൻ നശിച്ചുടിന്ത

സ്പർഖങ്ങളുടെ ഫോനമായി പരിണമിക്കുന്നു. ഒന്ന്
രാശും നിറങ്ങുന്ന നിശാരംഗമായി അഥവാ വൃക്കി മാറി
ക്കഴിയുന്നു.

ഓരോ നിമിഷവും ഓമനിക്കുന്ന അത്രക്കും വെ
ക്കരിംതു ചാവലാക്കുന്നൊപ്പം, അതു അത്രക്കും സാ
ഹ്യവും കൈവരത്തിയിട്ടുള്ള ജീവികളെ നോക്കി മന
ശ്ചാം നെടുവിൻപുട്ടിട്ടുകപ്പറ്റിവാണ്. നെടുവിൻപുട്ടുള്ള
സമയം കാലുച്ചുമായും കാലുച്ചും അസുയയായും അ
സുഖ സംശാരാകാശങ്ങളായും അപാരന്തരപ്പട്ടിക
സ്പാഡാവിക്കാണ്. തനിക്കില്ലോത്തത്തു ഭവരാരാഡക്ക
ഉള്ളായിരിക്കുന്നതു കണ്ണു് അപൂർവ്വം ചിലർ സഞ്ചാരം
ഷിശ്രൂഷാം. അതു അനന്തരമീതങ്ങും സംഖ്യ വലിംക്ക
ചട്ട! പക്ഷേ സാധാരണക്കാണു് അതു സഞ്ചാരം തോ
നാശമെന്നില്ല. അതിനു പകരം കുരമായ ഒരു ഭജ
നാശക്കി ഉഭയം ചെയ്തു വിനാശകരങ്ങളുായ ചില
തീപ്പുരികൾ പാറിപ്പുറന്നാണു് ഇടയുള്ളതു്.
ഉറപ്പുല്ലാത്ത വിദ്യാഭ്യാസമേം കട്ടിക്കരണതു സംസ്കാര
രമേം കൊണ്ടു് ഈ സംഭവവികാസം നിയന്ത്രിക്കു
പ്പെടുന്നില്ല.

നെന്നരാശുത്തിൽ നിന്നു തെററി മാറിനില്ലോ
നു ഉപയോഗപ്പെട്ടതുനു ഇംഗ്ലീഷ് പിടിച്ച
മാർത്തും ഫലപ്രദമല്ലാതെ കലാശിച്ചാലെന്തു കൂടു
എന്നാണു്? വേരോന്നമല്ല. സവംസമായനിയമ
ഞ്ഞയും അതിലംഘിച്ചു് വൃക്കിതപരഞ്ഞ സംരക്ഷി
ക്കാനുള്ള ഭഗീരമല്ലയാം! കമ്മതിലുക്കും തക

நன்றியும், உச்சக்கவிகரி வலிதெழுாடிக்கூ, எனு
கில வங்கஶிளத்தான்! நியம் பாலிக்கால் வேள்ளி
பாட்டு ஸுவஜங்கை விருஷித் தூஷிதயோன்று³ நி
யமலங்காம் குற்றவழுமாக்கக்காயாயிரிக்கூ அது வழு
க்கு பின்னீடு சென்றானு⁴.

கோபங்கொள்கு துஞ்சி நா ஸமுதாயம் அது புழு
ந்தியை ஓரெந்தன் வியிக்கூ!! அது வியினைஷ்டத்தின
திதநாயிக்கீஷ்டதை வழக்கு அதிகை நூல்லினை நா
கொள்ளாடி நுவோஞ்சு ரேபாக்கூ!

இல் ‘நாடக’த்திலே காண்டுபாரம் இதுயுங்கான்⁵.
நாடகத்திலே ‘நாடக’வும் மிரங்காஷத்தும் கள்கு ஸம்
துஷ்டராவாகோ அரஸம் துஷ்டராவாகோ ஸநால்பத்து
து ஸந்தாபயமநர ஸேல்மஷுவ் க்காவித்துகொ
கூஞ்சி நா.

திதவந்தைபுரம், }
27—3—1119. }

കാട്ടാപാറ സ്റ്റേറ്റ്

1. കൂളിപ്പണികൾ സമഭാഗത്തിനും ബഹുകരംമാറ്റം ആജ്ഞികവാൻ അനീക്ഷന ദയ ഗ്രഹിച്ചു. ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിക്ക് ധനസ്വഭാവം ഒരു മാർഗ്ഗം കാശതുന്നു. പ്രായം അടവത്തിലുന്ന വയസ്സ്.
2. മാധ്യമിഖ്യാമം തന്ത്രവിശദിത്തം അനുഭർണ്ണം തന്നെ എറടക്കരി അനുസരിക്ഷന കൂടുതൽ അടവതു വയസ്സ്.
3. ഭേദവകീക്ഷണി കൂത്രതകർ. അവിവാഹിതയാണു ഉംഭൂതം, ഭാംഗ്രാമപ്രവൃം, മാത്രപ്രവൃം ഗ്രഹണിപ്രവൃം സപ്തിം കിണ്ട്. കൂടുതുള്ള ഘടനയാണു. പ്രായം ആപ്തത്തി യാഥു വയസ്സ്.
4. ഭാവതി ഇളിയ കുർബാ, കൂടുതൽ. കൂടുതൽവരുത്തുവാനിയാണുവയസ്സ്.
5. രാജ്ഞിരോഗരൾ മകൾ. പരിപ്പൂരണംസബന്ന മുരുക്ക പ്ലിച്ച് താരന്തരാനിയായിക്കൊഡുന്ന ഘാവാവു. ആപ്തവയസ്സ്.
6. ഏപ്ലൈൻവിള്ള ഓരതിയങ്ങൾ തന്ത്രവു. അനുഭർണ്ണാഭാ യും കാത്തവ്യത്തല്ലരം ആയി കീവിച്ചു പരാശ്രയം വരിക്ഷന സംഭവം. ആപ്തവയസ്സ്.
7. ഇംഗ്ലീഷ് ഭരിതമായ കൂടുതലാണു. മാധ്യമിഖ്യ നേരത്തിലെ വൈക്കാശി. ഇതുവരെ ആംഗം വയസ്സ്.
8. വേലുപ്പിള്ള വേദകീക്ഷണിയുടെ ഭജനം. ധാര്യമായ കീഴുന്നു. അനുഭരണംവരുമ്പോൾ ആയ കൂടുതൽ അക്കൾ ആപ്തവിരുദ്ധമായ പ്രായം.

സമാഹം—തിരുവനന്തപുരത്തു മാധ്യമിഖ്യം.

കുംഭം—കൂടുതൽ മരിസം.

ଓ. সুজ্জুহাম

കുട്ടികൾ

മനാരക്കം.

[തീരവന്നപുരത്ത് പരിപ്പ് താവും കമ്മൈയപ്പൊയ ശബ്ദം വീംജിരം. ദാഖിലരെതിക്കിയ അലംകൃതമായ തേയ ഫാരം. റിലീഫർമ്മേഷൈറ്റ് ക്രൈസ്തവരുടെ, ഉമര, കുട്ടിൽ എന്നിവയ്ക്കു പുരം ചീപ്പ് ആരുകീക്കച്ചിത്തുള്ളിരുന്നു. ഒരു വലിയ കുറ്റംടിയും അതിനുള്ളിട്ടുണ്ട്.

സദയം റാത്രി ഫേട്ടിമാറി. തുള്ളപ്പുണിക്കേഡം മാധവിന്റെ ആം സംസംഗിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

വിളരുത്തകാവത്തിൽ പ്രശ്ന യംതനകളിൽ. അംഗഭവിത്തിട്ടുള്ളവണ്ണ നു വിളിച്ചുപറയുന്ന പണിക്കുങ്കട കോരിം ഇം വാദ്ധ് ക്രിസ്ത യിൽപ്പേംലും ഉഞ്ചക്കപ്പോലെ ഉംച്ചരാണ്. സംഘന്ത്രാഭിഭാ കിം കഴിഞ്ഞ കുറിശ്ശന്ത്രങ്ങളിൽ. അംഗങ്കരലു ആയി ആംഗുളിക്കട പ്രശ്നപാശന മാട്ടിപ്പായണ്ണളിൽ. പുരിക്കത്തിന്തുടിയും കുറിംബു കുട നുക്കിയിരിക്കുന്ന നരയും ആട്ടരുന്നാട്ടത്തിൽ തന്നെ ആക്കാക്കി കുന്നണ്ണി. ഒരു കുണ്ണു നന്നരിയത്രുമുണ്ട് യഹിച്ചിട്ടില്ലി.

മാധവിയമ ഒരു മാംസക്കാരീഡിനോയിംണു്. ഇവിതുംതന്നു അടക്കാൻ പഠിപ്പിലുംതന്നു കുറിനിവേശം അതു പുല്ലഭവതിമാരയ എന്നാധന്യസ്ഥാനവും മുഖംവും വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നു. അംഗം ഒരു പുല്ലാംബന്നു മാധവിയമ സമ്പത്തിക്കക്കയില്ല. അതു സാധാരണാം സാദർശനത്തിലും അസംഘാരണമായ വസ്തുധാരണാം അംഗം പൂജിരിക്കുന്നു.]

മാധവി:—നാമെന്തിനു് അവർ പറയുന്നതു കാണ്ണും യിട്ടു ക്കയ്ക്കുന്നു? എത്രകൊല്ലുംബാധിട്ടു പറഞ്ഞാലു തുടങ്ങി? എന്നിട്ടവർ എന്തു സാധിച്ചു?

കുള്ളി:—സാധിച്ചാലും സാധിച്ചില്ലെങ്കിലും അവർ പരത്തു കൊണ്ടെങ്കിലും.

മാധ:—നാക്ക കഴയുന്നതുവരെ പറയും. അല്ലാതെന്തു്?

കു:—എന്തു് ചെയ്യാം! അവരുടെ നാക്ക് കഴയുകയില്ല. അതു് ഉത്തരക്കാണ്ടിണ്ടാക്കിയതാണോ?

മാ:—കഴിം! എന്തോരും പെത്തവർ! നാം അവ ചീം ഒരു ഭ്രാഹ്മവും ചെയ്യുന്നില്ല. ഒരു ഒരു തന്ത്ര നേരം വേദനിപ്പിക്കുന്നില്ല.

കു:—പക്ഷേ നാം സുവമായിട്ട് ജീവിക്കുന്നില്ലോ? അതിൽ കുട്ടത്തൽ ഒരു കാരണം വേണ്ടോ?

മാ:—അക്കമെ കൂളയണം. കുടിപ്പോയാൽ നാം മരിക്കുന്നതുവരെ ഇങ്ങനെനീക്കുന്നതിലാണ്.

കു:—(ധിക്കംഡേശംടെ) പിന്നീടുവക്കി ഭയമാക്കുമോ? അവർ മറഞ്ഞ പോകുമോ?

മാ:—അവരുണ്ടെനെ എത്തു ഭയനിട്ടിട്ടു്? എത്തു എണ്ണം മറഞ്ഞ കഴിഞ്ഞിട്ടിട്ടു്? അനവധി—അനവധി—

കു:—ഈംഗ്രേഷാ! ഇതുകൂടി ആ കുട്ടത്തിൽ ഉഡബുട്ട പോയെങ്കിൽ!

മാ:—ഉംഗ്രേഷ്ടുപോലും ഉംഗ്രേഷ്ടില്ലപോലും! നമ്മൾ അഞ്ചെന്ന മുഖ്യാട്ട് പോകാം. ആ ശാസ്ത്രമംഗല തന്ത്ര കെട്ടിടന്തിന്റെ കാര്യം എന്നായി?

കുള്ളി:—വെള്ളിയാഴ്ച പ്രമാണമെഴുത്തു് നടക്കം.

മാധ്യം:—മുവായിരത്തിന്തന്നെന്ന ടത്തുണ്ടിയോ?

കൃഷ്ണ:—മുഖം ചെയ്യാനാണ്? അബന്ന മുവായിരത്തി അഞ്ചു രഥങ്ങളം വേണാമെന്ന് ഒരൊറപ്പിടി. തൊൻ അഞ്ച് എൽക്കക്കയും ചെയ്യു. പകുശ അതു ഒട കണ്ണിലായാലും ധാതൊരു നഷ്ടവുമില്ല.

മാധ്യം:—അന്ന ആ പദ്ധതിനായർ പറഞ്ഞ നിലപ്പാള ഓളം സ്ഥാപിച്ചു. അതു വിടാൻ പാടില്ല, എത്തു തുപാ അതയാലും ഏഴുതിക്കണ്ണം. പാടശ്രേഖന്മാണ്, നല്ല വിളവുമാണ്.

കൃഷ്ണ:—(ഉസുംഖാദിത്വം അഹകംഡിത്വം ആംഗ്കം) ഒ ഹ! അതു വിനൊ വിടാമോ? എൻ്റെ ജീവനാഭാജ്യമിൽ വാഞ്ചിക്കം. പാക്കു വില്ല വളരുത്തുത്താണാം. എന്നാലും നശക്ക ദേവകിക്കട്ടിയുടെ പന്നം കൂടണ്ണില്ല.

ഭാധ്യം:—ഈപ്പുമ്പു. അതു പന്നം കൊടുത്തു നശക തിരു വനന്നപുരമുത്തെന്ന വസ്തു വാഞ്ചിക്കാണോ. നീ ലം വാഞ്ചിക്കാൻ തൊൻ തരാം പന്നം.

കൃഷ്ണ:—എങ്ങനെ അതയാലും കൊള്ളിം. ഇള നിലവി കൂടിക്കാറോട് പകരം ചോദിക്കേണ്ടതിജാഡന യാണ്.

മാധ്യം:—അവന്നാരോക്കെ ഒരു കാലത്തു് ഉളിംകു നീതിവെള്ളുത്തിനു ഇള പട്ടിക്കായുണ്ടെന്ന ഒരു ഗണിക്കണം.

എ:—ഒദ്ദേശം നേരാര നിന്മാൽ എൻ്റെ ഭേദകിട്ടുക്കു
മതി ഇതാങ്ങ സാധിക്കാൻ.

ഡായ:—ഒദ്ദേശം ഭന്തേര നില്ലുകയില്ലോ? നില്ലുണ്ടാത്തി
കൊണ്ടോ വിചാരിച്ചിരിക്കാതെ ഈ ഉദ്ഘാഗങ്ങൾ
അറം കിട്ടിയല്ലോ? ഇന്നിപ്പോൾ അറബ്യതിൽ
നിന്മം മന്ത്രവായി. നാഞ്ചു ആതു അരഞ്ഞവാസ്
കയില്ലെന്ന ആര്യ കണ്ടു?

എം:—അന്ന ഈ തിരവന്ത്തുരത്തിന്റെ കാൽ
ഭാഗമകിലും നമ്മുടെ കഴുതി!

മായ:—അന്ന ഈ എവോക്കികൾ നമ്മുടെ പുസ്തകി
യിട്ടു പുജിക്കും.

എം:—നമ്മു പഠിപ്പിക്കാൻ നോക്കിയവരെ നമ്മുടെ
പഠിപ്പിക്കാനാണ്.

ഡായ:—പക്ഷേ ഒരു കാഞ്ഞുമണ്ട്. കരക്കാലഭ്രതക്കു
ആടി നാം അവരെ പിന്നക്കാൻ പാടില്ല. ഓ
രോ തേങ്ങാളും എറിഞ്ഞെകാട്ടുകൊണ്ടു
ഇരിക്കണം.

എം:—ശരിയാണ്. വളരെ ശരിയാണ്. ഭേദകി
ക്കട്ടിയുടെ അമന്മാളിനു ഇങ്ങനുംരെ കൈ വിഷി
ചുവരുത്തി കൈ സദ്യ കഴിച്ചുബല്ലും?

ഡായ:—ഈം പിന്നെയും അതലോചിക്കുകയാണ്.
എന്തിനാണ് ഈ നമ്മികെട്ടവർക്കു തീരി കൊ
ടക്കുന്നതു?

മുള്ളി:—മേരെ, മേരെ! അങ്ങനെന്നയല്ല. കാഞ്ഞങ്ങൾക്കു
കൈ ഒരു നയംവേണേണ്? ഇവരോക്കു നേരേ ക
യറിയാത്ത പിടി തങ്ങാവരല്ല.

ശായ:—എന്നാൽ അങ്ങനെ അനുയിക്കുന്നും.

മുള്ളി:—എന്നിക്കായ ഭയം ഉണ്ട്. ദേവകിക്കട്ടിക്ക
അവതാനം ഇഷ്ടാദാവുകയില്ല. അവർക്കു
അതു ക്രാനാത്രാഡിക്ക് ഒരു വച്ചിൽ വല്ലായും! ചി
നിത്താനാത്തന്നു അതു ഉദ്രോഗക്കയറത്തിന്റെ
ആർഡൽ കിട്ടിയിട്ടും...

മാധ:—അവളുടെ മുഖം വാടിയിരുന്നു.

മുള്ളി:—അവർ രക്ഷരം മിശ്രിയില്ല.

മാധ:—നമ്മുടെ മുഖിയനിന്നു കടന്നക്കൂട്ടാരു.

മുള്ളി:—എന്നിക്കായ സംശയമില്ല. ഈ നാട്കാര്യ
ടെ ചെണ്ടുകൊട്ടിത്തരം അവളുടെ ചെവിയിൽ
തു പെട്ടുകാണുന്നോ?

മാധ:—ഹേയും! രീതിപെട്ടില്ല. അവളുടെനെ അന്തോ
ടം ഇടപെടാറില്ല. വളരെ അടുത്ത ക്രൂട്ടുകാരി
കളുണ്ടെല്ലോ, അവരോടുതന്നു അതു ശായിക്കു
സംസാരിക്കാറില്ല.

മുള്ളി:—ഒരു പാക്കു നമ്മുടെ ജാനവിന്നറിയാമായി
രിക്കു ദേവകിക്കട്ടിയുടെ വല്ലായ്ക്കു കാരണം.
എതായാലും എന്നിക്കതറിനേതെ തീരു! അവർ

വളരെ നാളായി എൻ്റെ അട്ടത്തു വരുന്നില്ല. സംസാരിക്കുന്നില്ല.

മാധ:—എൻ്റെതോ, അതു തന്നെ അവസ്ഥ. പിന്നൊന്നു— ഇതോക്കപ്പേറുതാൽ അവർ നമ്മും പ്രോലൈ ആണോ? ഒരുദ്ധരാഗസ്ഥയല്ലോ? കുറച്ചുകുറഞ്ഞു ഗൗരവവും ക്രൂഡിഡിയുമൊക്കെ വേണ്ടോ?

കൃഷ്ണ:—ശരിയാണ്. എന്നാലും ആ ജാനവിനെ വിളിച്ചുണ്ടാനോ. ചോദിച്ചു നോക്കാം.

മാധ:—ജാതു! ജാതു! (അം ആവശ്യിക്കുന്ന. നല്ലപോൾ ഒരു ജീവി ചെപ്പു സുദുമ്പം കൊണ്ടും. സുഖാശം വേചക്കാരിയുടെ വേഷം. ഒരു സംതൃഷ്ടിക്കാണ്ടംവും മുഖ്യം ആണു ത്രഞ്ചപ്പേട്ടു.)

മാധ:—എട്ടി! ജാതു! നീ ദേവകിക്കുടിയുടെ വലിയ മുട്ടകാരിയും മറുപാടിയും അവർക്കുന്നും നീം കുറഞ്ഞു വരുമെന്നും കുറഞ്ഞു വരുമെന്നും കുറഞ്ഞു വരുമെന്നും.

ജാ:—എനിക്കറിഞ്ഞുടാ അഭ്യന്തരി! പിന്നോ! മുത്ത കൊച്ചുമു അരതെല്ലാം എൻ്റെ പരിയാൻ നടക്കുയാണോ? നന്നായി!

കൃഷ്ണ:—എങ്ങിലും നിന്നക്കറിയാൻ പാടില്ലാതെ വരുമോ? നീ മിച്ചക്കിയല്ലോ? പറഞ്ഞില്ലെങ്കിലും അറിഞ്ഞുകാണം.

ജാ:—തൊനെന്തറിയാനാ അഞ്ചുണ്ണോ! മുത്ത കൊച്ചുമു എപ്പോഴിം നെടുമുച്ചു വിഞ്ഞുണ്ടു നടക്കം. രാ

തുയുണ്ടല്ലോ ഞാനടക്കമല്ലേ കിടക്കുന്നതു്? ചി
ലപ്പോഴാക്കെ ഞാൻ പേടിയുരണ്ടപോകം,
കൊച്ചുമു അങ്ങനെ എങ്ങലടിയു കരയുമ്പോൾ.
ഞാൻ ചോദിച്ചാൽ ഒരക്കാരം പറയുണ്ട്.

മാധ.:—ഭേദകിക്കട്ടി ഭാരതിയോടു് ഇതിനെപ്പറ്റി
വല്ലതും പറയുന്നതു കേട്ടിട്ടണോ?

ജാ.:—കൊള്ളാം! പണ്ടു മുട്ടക്കാരികളെപ്പോലെ നട
നൊക്കിലും ഇപ്പുഴങ്ങനെയല്ല. ഇപ്പും മുതൽ കൊ
ച്ചുമു തനിച്ചുതന്നെ ഇരിപ്പു്. വശപ്പെട്ടം ഇപ്പു
രയുന്ന ഞാൻ മുടി കാണാം.

കുഞ്ഞി.:—ചേട്ടതിയും അനിയന്ത്രിയമായിട്ടു് വല്ല കാ
ത്രത്തിലും പിണ്ണാക്കാണമോ എന്തോ?

മാധ.:—ആ മണ്ഡ ഭാരതിപ്പെട്ടിനു് വല്ല വിവരവും
ബോാ? അവർ കേരിവല്ലതും പറഞ്ഞേതാം എ
ഡോ?

ജാ.:—അതൊന്നുമില്ല. കഷ്ടം! ആ കൊച്ചുമുയായി,
ചെല്ലപ്പുന്നപിള്ളയദ്ദേഹമായി, കണ്ണതായി, അ
വരെപ്പുണ്ടാം അവരുടെ മറിയുള്ളത്തിരുന്നാളും.
വത്തമാനം പറഞ്ഞിട്ടു് വേണ്ടേം പിണ്ണാൻ?

കുഞ്ഞി.:—അതേ! അതേ! അവർ അവളുടെ കൊച്ചി
നേയും കളിപ്പിയു് ആ മംയൻ ചെല്ലപ്പുന്ന പി
ള്ളയുടെ വത്തമാനങ്ങളും കേട്ടു് അങ്ങനെ എ
പ്പോഴും ഇരിക്കുമായിരിക്കം.

മാധ്യമം അവർ ചെന്ന് പഴയപോലെ
വത്തമാനം പറയാത്തതുകൊണ്ടായിരിക്കും ചെട്ട്
നീക്ക് വല്ലായി.

ജീവിക്കുന്നതെങ്കിലും തോന്തരമുണ്ടാക്കി!

ମୁଁ ଅନୁଷ୍ଠାନିକରୀ, ଅନୁଷ୍ଠାନିକରୀ ଏତେବେଳେ ପରିଯୁକ୍ତ ଆଜୁ
କୁଣ୍ଡଳୀରାଙ୍ଗଲ୍ଲୋ ଆମ୍ବାତ୍ତ୍ଵୀ! ଅବସଂଖ୍ୟାବଳୀକା
ତାହିଁଲ୍ଲ. ମୁଁ ଯେବେଳୁକୁଂ ଯୋଗ୍ୟତାରୁ
ଯୁଂ ଏକମେହାଙ୍କୁ ବାଲ୍ପୁ ହିସ୍ତିତେବେଳୋ କେକବିନ୍ଦୁତେବେଳୋ ଏ
ଭାବରେ କେବାନିତାରିକିତେବେଳୋ ଏତେବେଳୋ?

ମାଯ়—ନିଃବ୍ରାତୀ ଶିଖକାରୀ! ଗନ୍ଧ କାନ୍ତୁଶାଳୀ। ଆଜିର
ଏ ପରାମର୍ଶ ପାଇଲା ହେଉଥିଲାକିଛି ।

എംഗ്ലീഷ്:—“ഹു! അങ്ങനെ വരക്കു! അതുകൊന്തനാ അയി
രിക്കുന്ന കാരണം. അതിനും? സാരബ്ദിലു.
കുറു അച്ച വിലവിട്ടു ഒരാനാംതരം ചാല
വാദം നട്ടുകൂട്ടുനടത്തിക്കൊള്ളയാം.

ജോ:—(സംസ്കാരം അംഗീകാരം, ആളുള്ളാ! അവർക്കു ചെയ്യേണ്ട അനുമതി! വേഗം തന്നെ വേഗം! ശരീരം പൊപ്പ് പ്രോവൂഡം. ഒരു റാറിച്ചിലാബന്നേന്നും ഈ മഷ്ടകു മും ദിവസം ചെയ്യാൻ?

മുൺഡ്:—എന്നോ! രാജാ! നീ വല്ലാതെ കോപിച്ചിരി ക്കൊള്ളോ?

രാജ:—എൻറെ കോപത്തിലല്ലേ അട്ടിന പരിഭ്രാന്തി?
മാധവ:
* *

മുൺഡ്:—പറയു! നിനക്കുള്ള പററി?

മാധവ:—പറ ക്കേതെ! നീയും നിന്റെ ഭേദമുണ്ടോ എങ്കിലെന്നും ലൈ മുഖ്യമന വല്ലാതെ നടക്കുന്നതുള്ളു?

രാജ:—വല്ലാതെ നടക്കാനല്ല തവശിലെഴുള്ളു?

മാധവ:—അതിന്റെ അവശ്യം നിനക്കിത്തുവരെ വനിക്കില്ല.

രാജ:—എന്ന അമ്മ പറഞ്ഞാൽ ഒത്തി.

മുൺഡ്:—ജ്ഞാനം പറഞ്ഞാൽ ഒത്തി. നിനക്കിണ്ടാണു വല്ലായ്ക്ക് വന്നാലും തുജ്ഞം മതിയെടാ ക്കേതെ! അതു തീക്കാൻ.

രാജ:—സാമ്പത്തികവാദം കശിവുക്കാളും അബദ്ധ രിപ്പുള്ള മാത്രം പോരാ.

മുൺഡ്:—നീ ആവാരകൊണ്ട് നേരം വെള്ളപ്പുറിക്കുമ്പോൾ തോന്നുന്നു.

രാജ:—അട്ടി! എന്നും തുറന്ന പറയെട്ടു. എന്നും അനു ചെപ്പപ്പുന്നവിളിയെക്കാണ്ടി വിഷ്ണവിച്ചു.

മാധവ:—അഥാൾ നിന്നു ചീഞ്ഞ പറഞ്ഞാൽ?

രാജ:—എങ്കിലെന്നായിരുന്നു?

എ:—പിന്നോ?

രാജ്:—ഹതിയകുട്ടതൽ രവമാനം എനിക്കണഡാകാ
നില്ല. ഈ വിച്ചകാഷിഖണഡാകാനില്ല.

എ:—എന്തുണ്ടായി? എനിക്കരിയാൻ യുതിയായി.

രാജ്:—ഉണ്ടായതു വേറൊന്നമല്ല. എൻ്റെ സദേഹ
മരിയെ പിടിച്ച് അധാർശക കൊടുത്തു.

എ:—അതു വേണ്ടിയില്ലായിരുന്ന എന്നാണോ നീഡി
പ്ലാറ്റ് പറയുന്നതു?

രാജ്:—സംശയമുണ്ടാ? ഒരു ചെറുപ്പകാരനായാൽ
അതുണ്ടാക്കുന്ന അട്ടഞ്ഞ പെരുമാറാൻ പഠിക്ക
നാം. ഇന്നൊൻ്റെ മുട്ടകാർ അതുരോക്കെ അതു
ജനനാറിയാമോ? പീച്ച്‌സിക്രൂറിയുടെ മകൻ,
പോഷ്യായടക്ക മകൻ, ദൈഹക്കോർട്ട് ജല്ലിയുടെ
മകൻ, ഇവരോക്കെയാണോ. അവരെരെയാക്കുക
ണ്ടാൽ അഡാം മിണ്ടുകയില്ല. അവർ വല്ല
തും ദയവുചെയ്യു അംഗങ്ങാട്ടുവോദിത്തുാൽ അധാർ
ം അവിടുന്ന അപ്ലാറ്റ് കടക്കം.

ഡായ:—ഹാജു! അതോടു കുറച്ചിൽ തന്നെ! വല്ല
തെ കുറച്ചിൽ! ഇലയിൽക്കാരനായാലാത്ത വിന
നോക്കേണ!

രാജ്:—അധാർശക ധാരതാടു കുറച്ചിലും തോന്നകയി
ല്ല. തൊലിയുള്ളവക്കല്ലേ കുറച്ചിലും തോന്നു!
ഈനി കേരം. ദിവണേട മരംകുന്നു പ്രിശോഷം? അ

യാർ ഒരു പാർട്ടിക്കപ്പോവുകയില്ലെന്ന്. ഒരു സിനിമാ കാണാൻ വിളിച്ചാൽ വരികയില്ലെന്ന്. നല്ലപോലെ dress ചെയ്തു നടക്കകയില്ലെന്ന്. അധാർക്ക ഒരു മുണ്ടം ഷർട്ടം തോത്തും ഭാത്തുണ്ടോ! കൊള്ളും! അധാർക്കം കാഞ്ഞിഡ്രീസ് പറിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്തുനു!

എല്ലാം:—ഈജാനെ ഒക്കെ തന്റെനീകിലും അധാർം ഒരു സാധുവാണോ രാജാ!

മാധ്യ:—നല്ല സാധു! കാശിനാഥകാജും തന്റെ

രംജ:—സാധുപോലും! ഇജാനെനീരും സാധുക്കുമ്പോൾ ഉപ്പും ലിടാൻ തന്നെ കൊള്ളും! അത് കൂടും! ഇനി ഒരു കാൺം കേരം കണ്ണോടോ? അധാർക്ക വൈശിഖിനി പവിട്ടാൻപോലും അറിഞ്ഞാകുടാ! (ഇത്തുകിട്ടി രിക്കനം.)

എല്ലാം:—അധാർ നാട്ടിയുംതന്ത്രകാരന്മാരുമുണ്ടോ? കുറച്ചു കഴിയും, ഒന്ന് പഴിക്കുന്നും ഒന്നു ദാരി സ്ത്രീകൾക്കും കേരാളം.

രംജ:—വൃന്ദതോന്നോ! അന്നോ എൻ്റെ കഴുതുള്ളതും ആ വിശേഷതരാം. ചേഷ്ട ചേഷ്ട വരുത്തുന്നതു തീരുമാനിക്കുവേണ്ടി ഓഞ്ചു പറാഗരാഞ്ചുക്കാനും— ആം അഭന്നെന്തെ കാട്ടുമണംജ്ഞിനം!

മാധ്യ:—രാജാ! ഇതിനൊരു ദേഹംവഴിഇണ്ടാക്കാം.

ഞാൻ ഭാരതിയോട് പറഞ്ഞു ശക്തംകെട്ടി എ സ്ഥാപിച്ചു നേരെ ആക്കാം.

രാജഃ—നേരെയാക്കിയില്ലെങ്കിൽ എന്നിക്കറിയാം നേരയാക്കാൻ. ഞാൻ തിരുവനന്തപുരം ടി.എം എസ്സ്. ഫസ്റ്റ് കോർട്ടിൽ ചീഫ് സിക്രട്ടറി യുടെ മകനോട് കൂടി കളിച്ച് സെറററ്റക്ക നാവൻ. ഈന് ഈ ടണ്ണിലെ ഏററവും വിലപിടിച്ച വസ്തുങ്ങളാണ് ഞാൻ ധരിക്കുന്നതു്.

ശ്രീജി—നിന്നക്ക് അതിനതക്ക സതകമുണ്ടാണെന്ന്. അധാരക്കില്ല. അതേയള്ളൂ.

രാജഃ—(കേൾക്കാന്ത മട്ടിൽ) ഞാൻ ഒരു ദിവസം ചിലവാക്കുന്ന പദ്ധം ആയിരം രൂപാക്കാരൻറെ മകൻ ഒരു മാസംകൊണ്ട് ചിലവാഴ്ചകയില്ല. ഞാനൊരിംതു് കാപ്പി കടിക്കാൻ കയറ്റേണ്ട ഒരു ഏൻറെ കൂടു ഒരു പത്രപ്പേരെങ്കിലും ഈന് വരെ കാണാതിരുന്നിട്ടില്ല. തു പത്രപ്പേരാണെന്നിൽ കാണിക്കാനും ചാത്താമല്ല—വലിയവനായെടുക്കാം. എനിക്കിന്നവരെ നാലുകാശിരവേണ്ടി ജോലി ചെയ്യേണ്ടി വന്നിട്ടില്ല.

ശായഃ—അതിനിട നിനക്ക് ഈനിയും വരുത്തില്ല കാംഗര! അതിന തൊദ്ദേശം കരത്തിലിട്ടുണ്ട്.

രാജഃ—എന്നാൽ എൻറെ മച്ചുനേനാ? ഈ ശ്രദ്ധാ! തൊലി ഉരിഞ്ഞു പോകുന്നു. അധാരം ഈനു വരെ നാലു മനസ്സുര തികച്ചു കണ്ടിട്ടില്ല.

എംറ! അയാൾക്കിണ്ടുകൂടെനോ സേവിയും
ഒ Restuarant-ം മറ്റൊ. അച്ചും! തോൻ ചോ
ദിക്കേടു! അയാൾക്ക് ഒരു സിഗററു വലിച്ചു
യുള്ളതുരക്കേണ്ടോയെ? ഏഴ് കൊപ്പ്
മായി അയാൾ തിരവന്നാട്ടുരത്തു് താമസിക്ക
കയാണോ. അതാണ് ഓതിന്റെ രസം!
എന്തിനും! അയാൾ പറിച്ചതു്.

മുള്ളു്:—അയാളുടെ പരിത്വസ്ഥിതികളും അ
യിൽനം രാജാ! കാഞ്ഞജിൽ കൊട്ടക്കാണിളി
ചീസു് തന്നെ കഷ്ടിച്ചു് അയച്ചുകൊണ്ടിൽനം
എന്നാണോ അയാളുടെ അച്ചുകൾപറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്.

രാജു്:—അതുശരി. തോൻ സമമതിച്ചു. ഓതിന്റെ
പേരു് ഗതിയില്ലാജു എന്നാണോ. പക്ഷേ അ
യാളുടെ ഭാവം അങ്ങനെ വല്ലതുമാണോ? അ
യാൾക്ക് ഈ തിരവന്നാട്ടുരത്തുകാര, വിശേ
ഷിച്ചു് എന്നെ, ഏതു ഉച്ചുമാണെന്നറിയാ
മോ?

മുള്ളു്:—എംറ! അങ്ങനെയാണോ? അതു് അയാൾ
ക്ക് തീച്ചുയായും കൊള്ളുകയില്ല.

രാജു്:—അതു ഭാവം ഒരു ഭ്രഷ്ടനായിട്ടാണോ അയാൾ ക
രതിയിട്ടുള്ളതു്. ഏപ്പോഴും ഒരു വലിയ ചിന്തക
ന്റെ മട്ടാണോ. അയാളുടെ ചിന്ത! എനിഃഖിനം
വരെ ഒരു കാഞ്ഞാത്തപ്പറവിയും അബ്ദുമിനിട്ടിൽ
ആംതു ആലോച്ചക്കേണ്ടിവനിട്ടില്ല. അതുകൊ

ണ്ടി ഏൻറെ തലമുടി കൂഴവൻ കരത്തിരിക്കുന്നു.
അയാൾ ഈ ചെറുപ്പുത്തിൽത്തന്നെ നല്കരയ
നായി എന്ന ഭാഗം ഭാം പറയാനണ്ട്!

മാധ:—ചിന്ത ഇനി കുടിക്കുടി അതു പെണ്ണിനെങ്കുടി
കവക്കാരിയാക്കേണ്ട എന്നോ? അതു പെണ്ണി പ
ഡോട്ട് ഒരു ദയവാളി ശവമാണ്.

കൃഷ്ണ:—അതൊന്നുമില്ല. ഏൻറെ മകൻക്കു അജ്ഞനെനു
ഒരു കൂഴപ്പും പറയകയില്ല. നിങ്ങളുടെക്കു പറ
യുന്നതുവോലെ അവരും അതുമംഗിയും മററമല്ല.

മാധ:—ചന്തി അല്ല! ചന്തി അല്ല! അവരും അതു മെച്ചി
ക്കലോഷൻ സ്കൂളിൽ എത്രതു തവാനു തോറും?

കൃഷ്ണ:—ഒരാം! ഈ സ്കൂളിൽ തോട്ടുകയും ജയിക്കക
യും ചെയ്യുന്നതിലാണ് മഹാശ്വരൻറെ ബുദ്ധി അ
റിഞ്ഞാതു്! ഓരോയു്! അബദ്ധം!

രാജഃ:—അജ്ഞനെനു അപേക്ഷാക്കിയു് അവളുടെ ഭർത്താവു്
ബി. എ. ജയിച്ചുട്ടിക്കുണ്ടോ. അപ്പോൾ അയാൾ
ഒരു ബുദ്ധിമാനായിരിക്കുന്നമല്ലോ അമേഘ!

മാധ:—അതൊരുത്തൻ അജ്ഞനെനു അത്യിപ്പോയി എന്ന
വച്ചു്—

രാജഃ:—വരുത്തനല്ലമേഘ! അത്യിരക്കുന്നഡിനാ അജ്ഞനെനു
അതുണ്ട്. എനിക്കെതാനാല്ലോ സഹായാനും. എന്നു
പാസ്സാക്കാത്തതുകൊണ്ട് എനിക്കു സങ്കരാഷ്ട്ര
പേണു ഉള്ളട?

കുമാർ:—ജതാദിക്കം സഭനാഷം തന്നൊയാണ്. ഏ
ക്കേൾ രാജാ! നീ ഒരു നല്ല തൊഴിൽ തുടങ്ങാം.
നിന്മക്കാരു നല്ല തുക, എന്നവേണ്ടാ, നീ ആ
വശ്രേഷ്ഠനാൽ മുതൽമുടക്കായിത്തരാം.

രാജാ:—(വല്ലാത്ത അസഹ്യതയോടെ) എന്നാക്കാണ്ടി
കഴിയുകയില്ലെന്നു! ഹോ! എന്നാരു മിനക്കേട്ട്!
എപ്പോഴും ഒരു കാഞ്ഞത്തിൽതന്നു അലിക്കണം.
കണക്കുടണം. വരിക്കുത്തന്നു ഇരിക്കണം.
എനിക്കതിനും ആളുവശ്രേഷ്ഠനാണ്!

കുമാർ:—ജോലിയെല്ലാം ശമ്പളക്കാർ ചെയ്യാണും. നീ
അതിനും മേരുഭരണം മതി.

രാജാ:—അംഗു! എനിക്കാലു കേടുപ്പോർത്തന്നു തലവു
മന വയനം. തൊഴിൽചെയ്യു ജീവിക്കുന്നും
അംഗു! എന്നാരു കരുച്ചിൽ! അംഗുവാ പ്രായമുണ്ടായാണു
ഭിത്തായതുകൊണ്ട് അജദനന തോന്നുകയാണ്.

കുമാർ:—അംഗു, എന്ന് പറഞ്ഞതു വേറൊന്നുകൊണ്ടുപോഡില്ല.
നമ്മുടാക്കുന്നതും പാണ്ടിക്കാണെന്നം. നമ്മുടാക്കു
തു കൊല്ലുത്തിനകം മുഴ തിരുവന്നുവുണ്ടായും ന
പു ഒരു ഉറപ്പുണ്ടാക്കാണും. അതുകൊണ്ടാണു
രാജാ!

രാജാ:—ഹോ! അതൊക്കെ വന്നോണ്ടെന്നു! അതിനാ
വച്ചിയ ക്ഷേമമന്തിനും? ചേച്ചുകൂടിയുടെ ശമ്പളം
കൊണ്ടു മാത്രം അക്കാന്തും സാധിക്കാമല്ലോ.

കുമാർ:—ശമ്പളംകൊണ്ടു മാത്രം ചെന്നാക്കാനാണും?

രാജ:—അരത മുൻ അറിയാണതിട്ട് പറയുകയാണ്.
ഈനു തിങ്കവന്നപുരത്തെ ഏററവും വലിയ
ആളുകൾ ശൈലേക്കാരാണ്.

മാധ:—(മുടക്കിക്കൊണ്ടിരനാ ഭാഗവിയമു മുടക്കക്കഴി
ഞ്ഞു്) എന്തിനവനെയിട്ട് വത്സമാനം പറയി
ക്കുന്നു? അവൻ ഒരു തൊഴിൽ ചെയ്തു ഇവിടു
നന്നാക്കണ്ട.

എ:—വേണ്ട. എനിക്കു നിർബന്ധമൊന്നുണ്ടു്. അ
തിരിക്കുന്ന രാജാ! നീ ഒരു കാള്യം ചെയ്യുന്നും.
നീ ആ ചെല്ലുപ്പുന്നപിള്ള യുംബായി അധികം അ
ടക്കജ്ഞം. ഈ പ്രകൃതത്തിനു വെള്ളേരു നിങ്ങ
ൾ തന്മീൽ വഴക്കവിഴും. വലിയ കറുപ്പിലും
യിൽക്കിടം.

രാജ:—വലിയപോയി വഴക്കണ്ടാക്കുന്നുമെന്നു ആരും
വിചാരം? എങ്കിലും അയാളുടെ വേദാന്തം കേ
രിക്കുന്നും എനിക്കു വല്ലാതെ ദേഹിം വരും.
നമ്മൾപ്പോം അഡാളുടെ ഭാഷയിൽ പൊളിയാ
ണു പോലും! ഉന്നുതപം ഇന്തി അയാളുടെ ക
ഞിക്കിനു വിലയ്ക്കുവാങ്ങിക്കുന്നും പോലും! (നി
ങ്ങാഗംമായി ചീരിക്കുന്നു.)

മാധ:—ദോനേ! അയാളോട്ടു് ഇക്കാല്യത്തെപ്പുറി
തൊന്തരനും സംസാരിക്കാം. നീ കരുച്ചുകാല
തോയ്ക്കു നേന്തരണമുണ്ടാം.

രാജ:—അടങ്കി അടങ്കി അഭിമാനം കൈട്ടു്.

കു:—നീ അട്ടാക്കണ്ട. കാൽപ്പണിക്കുകൾ നമ്മൾ ശരി ചെയ്തതാം.

രാജ:—അതിരിക്കേട്ട അച്ചു! എനിക്ക് ഒരു തുടർ ഫോട്ടവസാം.

മാധ:—(പെട്ടെന്ന്) എന്തിനു?

രാജ:—എനിക്ക ടി. എം. എസ്സുകാക്ക് ഒരു പാർട്ടി നടത്തണം. ഒരു റിട്ടേൺ പാർട്ടി. താൻ ഇത്തവണ എപ്പായേരേയും തോല്പിച്ചു കള്ള വാങ്ങിച്ചു. താനാണിക്കൊല്ലത്തെ ചാഡിയ ന്. അവർ എനിക്കൊരു പാർട്ടി തന്ന. ഈ നീ നോദ്ദോട്ട് വേണം.

കു:—അപ ഇന്നതന്നെ തരാം പക്ഷേ ഒരു കാല്യം അവർ ഇങ്ങാട്ട് നടത്തിയ പാർട്ടിയെക്കാം ഒരു മോശേമായിപ്പോക്കയ്ക്കു നബ്ദിട പാർട്ടി.

മാധ:—അതിനെക്കാം പതിനടഞ്ഞ നന്ദായിരി കണ്ണം.

കു:—നീ ഒരുപ്പാഗസ്റ്റർയും മകനല്ലെങ്കിലും അതു വർദ്ധിതെങ്കാം ഒരു മോശേമപ്പോന്ന കാണിച്ചുകൊട്ടുകണ്ണം. പോട്ടേ ഒരു തുറതിനു.

രാജ:—അപ്പോഴെ അച്ചു! നമ്മൾ ഒരു കാരം വാങ്ങി കണ്ണേടു? കാരിപ്പാതെ എന്തൊരു വിലും?

മാധ:—വാസ്തുവമാണ്. പോരെക്കിൽ ദേവകിക്കട്ടി കു ഉള്ളാഗക്കയറവും കിട്ടിയിരിക്കുണ്ട്. ഈ

നിയക്കിലും സ്പന്തം കാർ ഇപ്പാതിരിക്കുന്നതു
ശരിയാണോ?

എ:—കാർ വാങ്ങിക്കാം രാജാ! നീ ഒന്ന് തിരക്കിക്കോ.
താമസിയാതെ ആക്കാം.

രാജാ:—ഈ വാടകക്കാറിൽ കേരിയിരിക്കുന്നോടു
എന്നു തൊലി പൊള്ളിപ്പോകും. നമ്മുടെ മ
ശുനനും അങ്ങനെന്നുണ്ടെന്നു. എത്തെങ്കിലും കാറി
ൽ കേരിയാൽ തൊലി പൊള്ളിപ്പോകും! (നീ
ദാഹർമ്മായി ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പോകുന്ന.)

മാധ്യം:—രാജാ വലിയ മനോഭിഷ്മവമുണ്ട്. പാവപ്പെ
ട കട്ടി!

എ:—ഈനുത്തു വലിയ വലിയ ആളുകൾ ഇവിടെ വ
ന്നു, ദേവകിക്കട്ടിയുടെ ഉദ്ദ്യാഗക്കയററത്തെപ്പു
ററി അനേപെഷിക്കാൻ. എന്നിട്ട് ആ ചെപ്പുപ്പു
ന്നുവിഞ്ഞ രെക്കാരം അവരോട് ഉരിയാടിയിട്ട്
ഭാഗാ? കഴും! അവരരുളു വിചാരിച്ചിരിക്കും?

ഡായാ:—ഈ ഇനി ഒരു സമയനേത്രയ്ക്ക് ഭാരി വ
യ്ക്കുണ്ട്. തൊൻ ഇപ്പോൾതന്നെ അയാളുക്കു
ണ്ടുകൂടിയാം. (പോകുന്ന)

[എജ്ഞപ്പുണിക്കാൻ വിശ്വാസം നീക്കുന്നതും കൂട്ടികഴിപ്പിച്ചി
ക്കുന്നതും ഒരു ക്ഷേമം. ദേവകിക്കട്ടി പ്രാവശ്യിക്കുന്ന.
ചടക്കുന്നീടും ഒരു ശരീരം. പാശം യി നൃജിപ്പുക്കു
പോയ താങ്കും അവശിഷ്ടങ്ങൾ ദയനീയതയും വാർഡിപ്പിക്കുമും
കുറഞ്ഞാണ്. നൃഗരിക്കുമ്പുകളുടെ വേഷവികവഞ്ചി, സീ
ലിക്കേണ്ടതു സിഖിക്കാതെ ഒരു ഇവിയുടെ രബവഞ്ചി, കററ

എന്തുക്കിൽ വെളിപ്പേട്ടപോകും. മരിക്കുത്തു് കാലെട്ടത്തു കു
ത്തിയെപ്പും മുതൽ മുമ്പുതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്ന വെവബഡ്യവും അ
സഹ്യതയും വർദ്ധിക്കുന്നു. ഏതുപോരുന്നു കിണ്ണംടിയുടെ അട്ടക്കാല
ക്രീഡു് കിണ്ണംടിയിൽ ദാങ്കുന്നു, എഴ്തു പറഞ്ഞയം പിണ്ണ
ഞ്ഞപൊലെ അവരും ദീംഖമധ്യ നിശ്ചസിക്കുന്നു.]

കു:—എന്താ മോളു? വിവാഹം കേരമമായി നടന്നി
ഡ്ലു.

ദേവ:—(മിണ്ടനില്ല.)

കു:—നടന്നാലെന്താ? പരമേശപരൻപിള്ളിയും നല്ല
സൗകര്യവും അവസ്ഥയുമൊക്കെ ഇല്ലു? പാശ
നീ എങ്ങനെ കാഴ്ചക്കു? യോഗ്യനാല്ലു?

ദേവ:—(മിണ്ടനില്ല.)

കു:—അല്ലെങ്കിൽ അതു് എന്തിനു് കരത്തുനു? അവ
നീ ഒരു ലക്ഷ്യത്തിൽ കരയാതെ സ്വന്തു വരു
മെന്നാണു് കേരംക്കുന്നതു്. അതു പെണ്ണിന്റെ
ഭാഗം. അപ്പോഴേ, സദ്ഗൈയാക്കു എങ്ങനെ
ഇരുന്നു?

ദേവ:—ഉണ്ടവക്കിയാം.

കു:—അതുകൊണ്ടാണു് ചോദിക്കുന്നതു്.

ദേവ:—അതിനി തിരക്കി അറിയേണ്ടി ഇരിക്കുന്നു.

കു.—നീ ഉണ്ടില്ലു?

ദേവ:—ഇല്ല.

കു:—ഈ ഹ! അതും ഒരു കണക്കിലു് നന്നായി. നീ

നീൻ അവസ്ഥയ്ക്ക് അതിൽ കററമില്ല. കേട്ടോ മോക്കു! ഇനിവിടെ എത്ര പേരാണെന്ന റിയാമോ വനിതനാതു്? ഒരു വിധമുള്ള ഉദ്യോഗക്കാരിക്കുമ്പൊമ്പായിരുന്നു.

ദേവ:—ഉം. ഇവിടെ ഇന്നന്തനായിരുന്ന വിശ്വേഷം?

കുഞ്ജൻ:—നിനീൻ ഈ നേരങ്ങോക്കു നിരത്തണം ഒപ്പ് വകിക്കട്ടീ!

ദേവ:—എന്നു നേരങ്ങോക്കു നിരത്തിയാൽ നില്ക്കുന്നതില്ലോ!

കുഞ്ജൻ:—നിന്നു കണക്കിൽത്തുകൂടാതെന്തിട്ടാണോ ഇങ്ങനെ സംസാരിക്കുന്നതു്?

ദേവ:—എന്നു അറിവിൽ ഇവിടെ ഒരു വിശ്വേഷ യും ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

കു:—ഈമില്ല. അല്ലോ? തുറവതു മനുറായതോ?

ദേവ:—എന്നിക്കേതായ വിശ്വേഷമായി. തോന്തിയിട്ടില്ല.

കു:—ഹാ! എന്നിക്കു മനസ്സിലായി! പ്രമോജൻ മോശ്മായിപ്പോയി എന്നാണു നിനീൻ വിചാരം!

ദേവ!—അതേ! ഇതൊരു കയററമാണെന്നു എന്നിക്കു വിചാരമില്ല.

കു:—ഈല്ല. അതെന്നിക്കു ഇംഗ്ലാം. നിനീൻ പഠിത്ത റിനിനം യോഗ്യതയ്ക്കും അവസ്ഥയ്ക്കും ഇതൊന്നും ഒരു വലിയ കയററമല്ല. അതവരെപ്പാവ

അം നന്നപോലെ പറയ്തപ്പോ. പിന്നൊ—എക്കാളിയിൽ കാത്തില്ലോ? നിനക്ക് ചെരുപ്പുംബാണാല്ലോ—ഈനി എത്ര കാലം കിടക്കുന്നോ?

ദേവ:—(കണ്ണാടിയിൽ നോക്കിക്കൊണ്ട്) അംതേ! ഏ ദപ്പമാണ്. വളരെക്കാലമുണ്ട്.

എ:—നിന്റെ ഭാഗ്യത്തെപ്പറ്റി ജോസ്റ്റുമാർ എ പ്ലാം രേരെ അഭിപ്രായക്കാരാണ്.

ദേവ—ജോസ്റ്റുമാർക്കന്നാലു എപ്പായേക്കിം അതി നെപ്പറ്റി രേരെ രഭിപ്രായമേ കാണാക്കുള്ളൂ.

എ:—അപ്പുഴേ കുറേതു! നിന്റെ ജീവനാധ ഈ മാ സത്തിലാണ്. ഇനിവിടെ വനാവക്കല്ലാംകുടി അനും ഒരു സദ്യ നടത്തിയാലെന്നോ?

ദേവ:—(ഭിംഭാതെ നിശ്ചിന്ന.)

എ:—ചിലവിനെപ്പറ്റി എന്നും കുട്ടാക്കാടി. ഇതോരാ വശ്യമല്ലോ?

ദേവ:—അച്ചു! എനിക്ക് അട്ടത്തെ ജീവനാളിന എത്ര വയസ്സു തികയും?

എ:—കഷ്ടം! നിന്നക്കോമ്മംതില്ലോ? ഇപ്പുത്തിയഞ്ചു!

ദേവ:—(ഡീർഘമായി നിശ്ചപസിച്ച പത്രക്കെ) ഇപ്പുത്തിയഞ്ചു!

എ:—നിന്റെ അമ്മിലിപ്പോൾ അവധതായി. ഈ തപത്തിയഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിലാണ്. നിന്നു പ്രസവിച്ചതും.

ദേവ:—അമ്മയുടെ വിവാഹം എത്രാമരൈ വയസ്സി
ലാറ്റിരുന്നു?

കൃ:—ഇതുപത്തിനാലിൽ.

ദേവ:—(ഭാവനയിലെന്നാപോലെന്നിനു ലീർഡു നിശ്ചയ
സം ചെയ്യുന്ന.)

കൃ:—എനിക്കുന്നു ഈതുപത്തിയെട്ട്!

ദേവ:—രണ്ടുപേരും നല്ല ചെറുപ്പുംബാധിരുന്നാലോ.

കൃ:—പിനൊ! അനുനാസനോരാവതായിരുന്നു? രേരിച്ചു
ക്കും മറ്റൊരുക്കുക്കും പിടിച്ചുതരാതെ എടുക്കുമോ
യിരുന്നു. (പെട്ടുനൂ പത്രങ്ങൾനു.)

ദേവ:—അമ്മയുംഅംജലിനെതന്നെന്നായിരുന്നിരിക്കുന്നു.

കൃ:—കൊള്ളും. ഒരു വീട്ടിലെ ജോലി മഴുവൻ അം
വരു തന്നു ചെയ്യുംബാധിരുന്നു.

ദേവ:—(സ്പർശിക്കിയായി നില്ക്കുന്ന.)

കൃ:—അപ്പോൾ നമ്മുടെ അതു ജനമാർഗ്ഗസ്ഥി പൊടി
പൊടിച്ചു നടത്തുന്നു.

ദേവ:—(ഉന്നതനാില്ല.)

കൃ:—എല്ലാം പുതിയ മട്ടത്തിലും ഹിന്ദുമൊക്കു
ആയിരിക്കുന്നും.

ദേവ:—(ഉന്നതനാില്ല.)

കൃ:—നീ എങ്ങനൊന്നു കാണേണ്ടു! അതുലോചിച്ചുകൊണ്ട്
നില്ക്കുന്നതു?

ഭദ്രവ:—അല്ല, അന്നതേത്തിൽ നിന്നും അക്കാഡമിം അമയും എറ്റുമാത്രം മാറിപ്പോയെന്നാണ് അതു ലോചിച്ചുപോയതു്.

കൃ:—അതിലിത്തു അതുലോചിക്കാനെന്നോ? വാരോ കാലത്തു് വാരോ വിധത്തിൽ—

ഭദ്രവ:—എല്ലാക്കാലത്തും രേരേ വിധത്തിൽ കഴിയുന്ന തിനെക്കാരം ഭദ്രം അതുതന്നു.

കൃ:—അപ്പോൾ അതു സദ്ധ്യയുടെ കാഞ്ഞം?

ഭദ്രവ—എനിക്കെതിനെപ്പറ്റി രഹിപ്പായവുമില്ല. ഒരു ഷ്ടൈക്കിൽ ഇങ്ങനെന്നുള്ള കാഞ്ഞം അള്ളിൽ എൻ്റെ അഭിപ്രായംകൂടി എന്തിനു കേടുക്കുന്നു?

കൃ:—കേട്ടപോലും! കേട്ടപോലും! നിന്റെ അഭിപ്രായംകൂടി തൊണ്ടാക്കുക അറിയണേണ്ടു്?

ഭദ്രവ:—അറിയേണ്ട കാഞ്ഞമില്ല.

കൃ:—എൻ്റെ ഇംഗ്ലൈഷ്! ഈ പാവംപിടിച്ചു പെണ്ണു എങ്ങനെ ഉള്ളോഗം ഭരിക്കും?

ഭദ്രവ:—എനിക്കം അതുതന്നു സംശയമില്ല!

കൃ:—അല്ല, നോൻ വരജുന്നതു്, വെറും പെണ്ണായിട്ടു് നടന്നാൽ പിടിപ്പോടുകൂടി ഉള്ളോഗം ഭരിക്കാൻ പറ്റുകയില്ല. കരാച്ചുാക്കു പെണ്ണുപോം കുടിവേണ്ടം.

ഭദ്രവ:—(ബീർഖലശപാസ്റ്റേതാട്ട) നോൻ ചുത്തുഷന്നാ കാൻ നേനു ഗ്രൂമിക്കുന്നാണെന്നും! പിനൊയും ഇം

ശ്രീരാമ വിളിച്ചുപറയുകയാണ്. “നീ സുരീയാ സാ”എന്ന്.

കു.—(ചിരിച്ചുകൊണ്ട്)ഈ നേരദേവാക്ഷ മാത്രമല്ലോ, ഒരു ബലമായിട്ടും. അബ്ദുക്കിൽ ഇതിനു മുമ്പുതന്നു ബാക്കി കാണാകയില്ലായിരുന്നു. അതെന്നു കൈപ്പേണ്ടു കഴേതു! നമ്മൾ ഉണ്ടാണ് കഴിക്കാൻ പോകാം. നീ അടിയന്തിരവീടിൽനിന്നും ഉണ്ടില്ലപ്പോ.

ദേവ:—അംഗീക്കം പോകാണോ. എന്നും കരുത്തു കഴി താതു വരും.

കു:—താമസിച്ച കളിയങ്ങളും. (പോകുന്ന.)

[വൈകിക്കുന്ന വീണ്ടും ക്രൂണടിയുടെ അടക്കാൻ പോകുന്ന അതുമേണ്ടുമാണും റാമംനായി അശീച്ചു അലക്കുമായി എറിയുന്ന “നേരദേവാക്ഷപോലും! നേരദേവാക്ഷ്.” എന്ന് അംഗൾക്കുമായി വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. കട്ടിലിൽ ചുണ്ണു. തലവയിലെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു എന്നുഭടകിക്കുന്നു. അംഗ പ്രവർച്ചിച്ചു പരിഞ്ഞുക്കുന്നു.]

ജാത്ര:——അംഗേം കൊടുമ്മാ! ഈ കാലും മാലയും ദേശാലക്ഷ്യമൊക്കെ ഇങ്ങനെ വല്ലടവും ഇട്ടിൽ നാലോ?

ദേവ.—നിന്മക്ക് അതു സങ്കമാണെങ്കിൽ എടുത്തി ട്രോളി!

ജാത്ര:—(അവന്റെക്കുന്ന) പിന്നു കൊടുമ്മയെട്ടോ?

ദേവ:—ജാനതന്നു ഇട്ടോളി.

ജാ:—ഈതെന്നൊരു പാട്ട്! പിന്നു വേണ്ടാതെ?

ദേവ:—ഈല്ലകിലെന്താ? മരിച്ചപോവുമോ?

ജാ:—മരിക്കാതിരിക്കാനാണോ ചെന്നുണ്ടപറ്റം അതുംരി
ണമിട്ടനാതു? കൊള്ളും കൊള്ളും.

ദേവ:—നീ ഒരു കാൽം ചെയ്യുമോ ജാനു! അതു ക
ണ്ണാടി ഈ മുറിയിൽനിന്നു എടുത്തുകൊണ്ട് പോ
വുമോ!

ജാ:—അതു കണ്ണാടി എന്തു പിഴച്ചു?

ദേവ:—അതു കൊള്ളുത്തുത്താത്ത കണ്ണാടി ഏനിക്കു കാ
നേണ്ടി.

ജാ:—അതിനപ്പെട്ടു ഇഷ്ടയ കൊച്ചുമ്പുംയുടെ കണ്ണാ
ടി ഇവിടെ കൊണ്ടുവയ്ക്കും.

ദേവ:—അതു അമ്മയുടെ കണ്ണാടി ഏനിക്കു കാണാം
നാല്ലുത്തല്ല. അതിൽ നോക്കിയാൽ എഞ്ചൻ ദോ
ടിച്ചു പോകും. ഉറക്കെ നിവവിളിച്ചുപോകും.
വേണ്ട, ജാനു! വേണ്ട.

ജാ:—അഭ്യൂതം കൊച്ചുമുഖം! എനിക്കൊന്തും ഒന്നും ലിലാ
വുന്നില്ല.

ദേവ:—നിന്നുക്കൊന്തും മനസ്സും ലിലാവുകയില്ല.

(ബന്ധതിയുടെ മറിയും കംമുകീകരിക്കും നേരിച്ചുവാങ്ങുന്ന
പാട്ട് ശ്രദ്ധിക്കുന്നു കുറഞ്ഞുണ്ടും, ക്ഷയംനുകൂലായ കാസഹ്യം
ഭവക്കിണ്ടിയുടെ മുഖത്തും ഇരശ്ശുകയുണ്ടും.)

ദേവ:—ജാനു! നീ നാടിച്ചെടുന്ന ഭാരതിയോട് പറയ

നൊ അ പ്ലേറ്റ് ഇവിടെ തന്നയ്ക്കുണ്ട്. ദയവു
ചെയ്തു വേഗം നൊ പോയിട്ടു വാ. (ജാന പ
തറികൊണ്ടു പോകുന്നു.)

(ഒവകിക്കട്ടീ വിവരങ്ങൾ, അങ്ങോടുകൂടിയെല്ലാം നടക്ക
നു. കരികളിൽന്തു് അംഗ ആവശ്യിച്ചു് പ്ലേറ്റുകൾക്കും നടക്ക
ക്കുന്നു. ഉഴഞ്ഞുവെച്ച തന്ത്രിലെപ്പിൽന്തു് അ പ്ലേറ്റ് പൊട്ടിക്കുന്നു.)

ജാ:—അന്നേയോ! അതൊരു നല്ല പാട്ടായിരുന്നു!

ദേവ:—എ പാട്ട് ഇംഗ്ലീഷിലിനി പാട്ടകയില്ല.

ജാ:—അതിൽ വല്ല അധികപ്രസംഗമോ പോഴത്തര
മോ ഒന്നൊക്കെയുമാ? അറിയാത്തിട്ടു് ചോ
ദിക്കകയാണോ.

ദേവ:—ഈപ്പുംപോലെ കളിയാക്കിക്കോ! സമ്മതിച്ചി
രിക്കുന്നു. എനിക്കു സ്വന്ധനത കിട്ടിയാൽ മതി.

ജാ:—അന്നേയോ! എൻ്റെ കൊച്ചുമാ! ഞാൻ കൊച്ചു
മരയെ കളിയാക്കകയോ? ഇംഗ്രേസ്! ഇതെന്നും
രക്ഷകാലം! പാവങ്ങൾക്കു പറുവന്ന ഗ്രഹപ്പീഥ
നോക്കുന്നോ!

ദേവ:—നീ ഇതുവും നാൽ ഇംഗ്ലീഷിൽ താമസിച്ചു
എന്നു കളിയാക്കുക ആയിരുന്നു. നീ മാത്രമല്ല,
ഈ വിട്ടിൽ താമസിക്കുന്ന ഏസ്റ്റാപ്പേരം
എന്നു കളിയാക്കുക ആയിരുന്നു.

ജാ:—ഒരുവാംതന്നു ഇതിന്റെ നേരവിയട്ടു! കൊ
ച്ചുമാ! അദ്ദേഹമല്ലെ ഇതെല്ലാം കണ്ണം കേട്ടം
ഇരിക്കുന്നതു്?

ദേവ:—കാണണമില്ല! കേരംക്കനമില്ല. കണ്ണിൽ
നൊക്കിൽ — കെട്ടിരുന്നൊക്കിൽ — ജാന്നു! അത്
ആഭരണങ്ങളിൽ നന്നപോലും ഇന്തി ഇവിടെ
കണ്ടുപോകുന്നതു്. കണ്ണാൽ .....

ജാ:—കൊച്ചുമ്മ എന്തുപറഞ്ഞാലും കേരംക്കേണ്ടവ
ഉണ്ടു ജാന്നു (അതിരണങ്ങൾ എടുക്കുന്ന.)

ദേവ:—നീ ഉടൻതന്നെ ഇം ദിവിയിൽനിന്നു പോ
രെയ്യാളുള്ളം. എനിക്കു തനിച്ചു കരുന്നേരും
ഇവിടിരിക്കുന്നും. അതുമില്ലാതെ, ഏകാന്തമാ
യിട്ടു്, സപ്രസ്ഥമായിട്ടു്...

ജാ:—(മിണ്ണാതെ ഇരങ്ങിപ്പോകുന്ന.)

ദേവ:—ഈ ശാന്തതയെങ്കിലും എനിക്ക് എന്നാംകിട്ടി
യിൽനൊക്കിൽ!

(കദവശത്തുടടി ഡാഡി കണ്ണിംഗേയുംകുഞ്ഞു് പ്രവാഹി
ക്കുന്ന)

ഭാരതി:—ചേരും! ഒരു പ്ലേറട്ടച്ചുകളുണ്ടോ? എനി
ക്കെതു ഇഷ്ടുമിഷ്ട പാട്ടായിൽനും അതു്!

ദേവ:—പക്ഷേ എനിക്കില്ലുപ്പെട്ടില്ല. തൊന്ത്രംചുക
ക്കുന്തു.

കാട്ടിരെയ മുട്ടക്കുന്നംധി രക്ക കുട്ടിനും. കുട്ടി ശത്രുവു
ശരത്തിരെയ കെട്ടിപ്പുടിക്കുന്ന)

ഭാരതി:—അധികപ്രസംഗി! അവരുടെ കൊക്കു തന്നായും
കണ്ടില്ല?

എവ়:—അല്ല. ഭാരതി! ദനിങ്ങളും പോ
ലെ അവനം എന്ന കളിയാക്കകയായിരുന്നു.
അമ്മയെ അറിയാവുന്ന കണ്ണൽ. അതേ ഉള്ള
ഒന്നി തൊൻ കൈ അങ്ങാട്ട് നീട്ടകയില്ല. (മെ
ഡ്യൂറത്തിരുന്ന കണ്ണിന്റെ പടം എടുത്ത മു
റിയ്ക്കു വെളിയിലേജ്ഞുറിയുന്നു!)

ഭാര:—അയ്യോ! ചേച്ചി! എൻ്റെ കണ്ണത്തു പിണ്ട
അ?
(ദേവകിക്കു യാതൊരില്ലക്കവും ക്രാനെ നില്ക്കുന്നു.)

—:കർട്ടൻ:—

രണ്ടാട്ടിം.

[മംഗലിനിസദനക്കിലെ ഘുഖ്യദയത്തിമംങ്ങൾ ദാബി, കുട്ടിയും, മഹതു, ഒരു കുറ്റിനടപാടി, മരക്കുട്ടി, വിവിധാരിയിലുള്ള കുട്ടിപ്പുംടങ്ങൾ, മുന്നനും കണ്ണടക്കപ്പുകൾ ഇത്തരം സംശയ നേരിൽ, ചെല്ലപ്പുൻപിശ്ചിയും രംഭംവോനം സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ചെല്ലപ്പുൻപിശ്ചിയുടെ രേഖാം വാടകിച്ചടച്ചതാണ്. തീ ക്ഷേണം മാംയ കുറ്റികൾ രേഖാംത്രക്കിഞ്ഞു കാവുത്തടി പരിഹരിക്കുന്ന ഫോം. വസ്ത്രധാരണം തുടങ്ങിയ കാൽപ്പനികളിൽ രംഭംമാംയ അനുസന്ധാനം, സമാഖ്യം പകർ മുന്നമണി.]

രാജഃ—എനിക്കിനി ചോദ്യമില്ല. ഇതവസാനത്തെ ചോദ്യമാണ്. നിങ്ങൾ പാർട്ടിക്കൾ വരുമ്പോൾ ഈ പ്രയോ?

ചെല്ലി—എത്തുവണ്ണ ചോദിച്ചാലും എനിക്കൊരുത്തു രേഖ ഉള്ളത്.

രാജഃ—അതു ഉത്തരം കേൾക്കാനില്ല ചോദിക്കണാതു്.

ചെല്ലി— വേരെ ഉത്തരത്തിനവേണ്ടി ചോദിച്ചിട്ടിട്ടു കാൽപ്പനില്ല.

രാജഃ—ഹോ! മനഃശ്ചാ! നിങ്ങൾക്കു ആരു മേനോന്തേ ഹരാത്തപ്പുറി വല്ല അറിവുമുണ്ടായിരുന്നുണ്ടി തു എന്നെൻ്റെ തുള്ളിച്ചുടി വരുമായിരുന്നു. ഇന്നുംഹരാത്തിനെപ്പോലെ ധനമോ പ്രതാപമോ ജീവനപ്രായിനമോ സർക്കപ്പഭാവമോ ഉള്ള രഹാധാരാണ്

ഈ തിരുവന്നപുരത്തില്ല. താൻ പോയി അത്രോടൊക്കീലും ചോദിച്ചുനോക്കു! പൊതുക്കാ തുഞ്ചറംക്കവേണ്ടി അയയിരക്കണക്കിന ആപാവ ലിച്ചുറിയുന്ന ഒരു മഹാൻ അതണ്ണനു തനിക്ക് മനസ്സിലാക്കം. അങ്ങനെന്നുള്ള ഏറാൾ നടത്തുന്ന പാർട്ടിക്ക്—

ചെല്ല—അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വപ്നാവത്തെപ്പുറവിഞ്ഞാൻ തെവിയം അറിഞ്ഞതിട്ടിട്ടില്ല. ധനത്തെപ്പുറവിഡേ, പ്രതാപത്തെപ്പുറവിഡേ, ജനസ്പാധീനത്തെപ്പുറവിഡേ എനിക്കറിഞ്ഞു കുടാ! അറിയണമെന്നാണില്ല. മൃഗതകടക്കിയാണ ഭംഗാർഥിയും എന്നാണ് താൻ അയാളെപ്പുറവി ധരിച്ചിട്ടിള്ളതു്. അതു വരാങ്ങരു ആളുകൾ കാണാതിരിക്കാൻ, കണ്ണാ ലും വെള്ളിയിൽ മിണ്ണാതിരിക്കാൻ, പോരെ കുത്ത നാട്ടിലെങ്ങം പോതവിളിച്ചുറിയിക്കാൻ, ധാരാളം പണം പൊതുക്കാളുത്തിനെന്നം പറഞ്ഞു് വലിച്ചുറിയുന്ന എന്നം എനിക്കറിയാം.

രാജഃ—പോണം രേഹ! നിങ്ങൾക്കുന്നതാറിയാം? നി അംഗം വിചാരിച്ചിരിക്കം അദ്ദേഹം വല്ല കണ്ണും ചാരായമോ ആണു കടിക്കുന്നതെന്നു്! എന്തു് costly അയയിട്ടിള്ള drink ആണുന്നനാറിയാമോ അദ്ദേഹം കഴിക്കുന്നതു്! അതിന്റെ ക്രക്കേ രേ കേട്ടാൽത്തന്നു നിങ്ങൾ തലകുറങ്ങാം വീഴും. പിന്നു ഭംഗാർഥം! രേഹാ! അതാതുവെള്ളരു സൃഷ്ടിയും സൗകര്യത്തിലും കഴിയുന്നവരാക്കുന്നും

കരത്തുംകു—ഞാൻ ചോദിക്കേട്ടു! അതാണ്
വലിയവരുടെ കുടുമ്പിൽ ഇങ്ങനെന്നുതെ ജീ
വിക്കനാതു്! പാവം! നിങ്ങൾ പാട്ടിക്ക വരണം.
വന്നാലേ മതിയാവു!

ചെപ്പ്:—ഞാൻ പറഞ്ഞിപ്പേ! രാജശൈവരന്നന്നായർ!
എനിക്ക് ഈ പാർട്ടിക്കോനം പോയി ശീലമി
പ്പേനു്!

രാജ്:—എല്ലാവർക്കും ഈ ശീലം ഇനിക്കുന്നോടു
തന്നു ഉണ്ടാക്കന്നതാണോ?

ചെപ്പ്:—ഈ! ഇനി അതു ശീലിക്കാൻ എനിക്ക കഴി
യുകയില്ല. അതിന്റെ അവസ്ഥയിലില്ല.

രാജ്:—കുഞ്ഞം! എൻ്റെ മച്ചുന്നു ഒരു gentleman
അല്ലാതായിപ്പോയപ്പോ.

ചെപ്പ്:—നിങ്ങൾ പറയുന്ന വിധത്തിൽ ഞാൻ ഒരു
gentleman അല്ല. നിങ്ങളുടെ gentleman സാ
ധിപ്പിന്റെ മട്ടിലാണ് നടക്കുന്നതു്. നിങ്ങളുടെ
ജീവന്റെ മാനു് Society അന്ത്യാവസ്ഥയാണു്.
നിങ്ങളുടെ ജീവന്റെ മാനു് പാർട്ടി നടത്തുന്നും,
Costly drinks കഴിക്കുന്നും. മണിക്കൂറിനു് അ
വരു സിഗററു വലിക്കുന്നും. നൃ മോഡൽ
കാറിൽ സഖ്യരിക്കുന്നും.

രാജ്:—അല്ലല്ല. ഞാൻ പറയാം ജീവന്റെമാനപ്പു
ററി. gentleman കരിപ്പുടിക്കാപ്പിയേ കടിക്ക
കയ്ക്കു. gentleman daily shave ചെയ്യുന്നു

പാടില്ല. അയാൾ സൈക്കിൾ ചവുട്ടിക്കൂടാ. അയാൾ കാറിൽ സമ്പരിക്കാൻ പാടില്ല. കോ റൂണിം കച്ചേരേതാന്ത്രമേ ജെന്റിൽമാൻ യരീ ക്കുകയുള്ളൂ!

ചെല്ല:—എന്തുചെയ്യാം? വിഭിന്നമായ വികസനങ്കേ ടികർ! അതേയുള്ളൂ. രാഷ്ട്രീയൻ്റെ ഇപ്പോൾ വേരാരാളിടെ ഇപ്പോം!

രാജ:—ഹോ! ഞാൻ നിങ്ങളോട് തുടർവ്വണ പറഞ്ഞി കില്ലേ? നിങ്ങളിടെ ഇംഗ്ലീഷ് വേദാന്തം കേൾക്കുണ്ടാണോ!

ചെല്ല:—എനിക്ക വേദാന്തം ഇല്ല. ഉണ്ടെങ്കിൽ തന്നെ നിങ്ങളെ കേൾപ്പിച്ചാൽ ഫലിക്കുമെന്ന വിശപാസവുമില്ല.

രാജ:—അതുറഹമില്ലാത്തിട്ടാണ് കാണാവോഗില്ലാണ് ബോറിൻ്റെ ചുരുളിച്ചിട്ടു തുറന്ന വിച്ചനാതു്! എൻ്റെ ഇംഗ്ലീഷേരാ! ഇതൊക്കെ സഹിക്കുന്ന വന്നു ഇനി വേരെ നരകമുണ്ടാ?

ചെല്ല:—ഇപ്പോൾ ഒരു നരകം ഇംഗ്ലീഷേരൻ പ്രത്യേകം സ്വീക്കിക്കുക ആയിരിക്കും.

രാജ:—ഹാ! താനായിരിക്കും ഇംഗ്ലീഷേരൻ സിങ്ക്രിറ്റി? ഹോ! നിങ്ങൾ ഇനിമേലാൽ ഏന്നൊന്നും ക്കാനുള്ള വത്തമാനവുംായി ചുറപ്പെടുത്തു.

ചെല്ല:—നിങ്ങൾ ദയവുചെയ്യു ഒരു കാൽം ചെയ്യ

ജാം. നിങ്ങൾ മേലാൽ എന്നീറ്റ് കാത്തിപ്പാളി ലു ഇടപെടത്തു്.

രാജ:—താനെയു പറഞ്ഞു? ഇടപെടഞ്ഞെന്നോ? ഒരു! തൈദളിവിടെ അഡിമാനത്തോടെ, അര നീറ്റുണ്ടാകും, ജീവിക്കുന്നവരാണു്. തൈദംകു അവമാനം ഉണ്ടാക്കുന്നുമെന്ന മനസ്സുവായു ഉ ദ്രോഗത്താടക്കുടി നിങ്ങൾ നടക്കുന്നും എന്നു ഇടപെടാതെ—എന്താനുണ്ടു് രേ! നിങ്ങളി പുറയുന്നതു്?

ചെല്ലു:—നിങ്ങളുടെ അഡിമാനത്തേഴുവ് അന്തസ്സി നെയ്യും പററി എന്നിക്കു് എന്നും പറയാനില്ലു. നിങ്ങളുടെ അവധാനിക്കുന്നും വിവാദിച്ചാണു കുടി എന്നും ധാരതാനം പ്രവർത്തിച്ചിട്ടില്ലോ എന്നിക്കു നല്ല ഉറപ്പുണ്ടു്.

രാജ:—പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല! പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല! ഒരു! താൻ കാത്തിന്താത്തും തോളിലിട്ടോണ്ടു് മെഡി ന്തോറായെ നടക്കുന്നതു തൈദാക്കു അവധാനിക്കു നല്ലുകിൽ പിന്നുന്നിനാണു്? താൻ എന്നീറ്റ് കുട്ടകാരുടെ മുമ്പിൽവച്ചു് രേക്ഷരം ഉരിയാടിയി ക്കുന്നോ? അവർ ഒരു സിഗററു തന്നാൽ ഇതുവ രേ താൻ വാദിയിക്കുന്നോ? ഒരു gentlemanമു അതിന്റെ ഒരു നിശ്ചിഷ്ടം നിങ്ങൾ ജീവിച്ചിട്ടുന്നോ?

ചെല്ലു:—നിരത്തും രാജഭരവരണ്ണനായൻ! എന്നി കും കുറച്ചു അഡിമാനമുണ്ടു്. ഇതു അഡിഷാന ദ്വാം അന്തസ്സം നിങ്ങളുടെ കുത്തകയൊന്നുമല്ല.

രാജ:—ഈതു തെങ്ങപരം ധാരാളം മനസ്സിലാക്കിക്കഴി
ത്തു. നിങ്ങളുടെ വിവാഹത്തിനശേഷം ഈന്ന
വരെ സംരക്ഷിച്ചു അഭിമാനം—(പൊട്ടിച്ചിരി
ക്കുന്ന.)

ചെല്ലു:—മനസ്സിലായി— ആ ചിരിയുടെ വ്യംഗ്യം
ബോല്പുമായി. തൊൻ നിങ്ങളുടെ ചിലവിൽ
ഇവിടെ താമസിക്കുന്നതിനെയാണ് നിങ്ങൾ സു
ചിപ്പിക്കുന്നതു.

രാജ:—ഹാ! സംശയിക്കാൻഒന്തോ?

ചെല്ലു:—എന്നാൽ മി. രംജേശവരൻനായർ, അതെ
കുറഞ്ഞതനും തൊൻ ആത്മകാലത്തു
നിങ്ങളെല്ലാം തെററിയരിച്ചുപോയി. ഈ
പട്ടണത്തിനകത്തും മനശ്ശുർ കാണംമെന്നായിര
നീ എൻ്റെ സങ്കല്പം!

രാജ:—(നിന്മാഗർഭമായി) ഹാ! ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾക്ക
മനസ്സിലായി ഈ ലോകത്തു നിങ്ങൾ രഹം
മാത്രമേ ഉള്ള മനശ്ശുന്നായിട്ടുണ്ട്! കണ്ണുപി
ടിത്താതിന നമസ്കാരം.

ചെല്ലു:—ഹോ! സ്നേഹിതാ! ഈ പരിഹാസവും വള്ള
ത്തുതിരിഞ്ഞത വത്തമാനവും എന്നിക്കു വരുമ്പി
ല്ല. എൻ്റെ വള്ളക്കാശം വരുമ്പില്ല. തൊന്ത്രു
നീ പറയുടെ! തൊൻ നിങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ വിവാ
ഹം കഴിച്ചു. ശരിതന്നു. പക്ഷേ അതോടുകൂ

ടി എൻറ ജീവിതരിതി മഴവൻ ഉടച്ചു വാ
ക്കണമെന്നോ എനിക്കിള്ളുമില്ല കാൽഞ്ഞേരൽ ഉ
പേക്ഷിക്കണമെന്നോ നിങ്ങൾ പറയുന്നതു ഭോ
ന്താണ്. എൻറഹുജ്ഞതിനാണ് തൊൻ അവധി
രം കഴിക്കുന്നതു്. എൻറ ഇപ്പോൾ അനുസരിച്ചു
ഈ മുണ്ട് അഞ്ചൻ തൊൻ ഉടക്കുന്നതു് തൊൻ
വലിയ ഉയ്ക്ക് ഉയ്ക്കുംഗോ മഹരിയ ഉയ്ക്ക് ഉയ്ക്ക്
ഡോ എന്ന നിങ്ങൾക്കരിഞ്ഞിട്ട് കാൽഞ്ഞിപ്പ്. എന്ന
നു കച്ചുതൊന്തു് തോഴുവിട്ടും പട്ട തോഴു
ഡിട്ടും എന്ന നിങ്ങൾ പരിശോഭാവം അവ
ശ്രദ്ധിപ്പ്. നിങ്ങൾ അഞ്ചല്ലുംനേരും നാദിനാന
ഞൊയ്യും തെററില്ലരിക്കും. നിങ്ങളുടെ പരി
പ്പാരംബ്പ് എൻറ പരിപ്പാരംബ!

രാജഃ:—ഹോ! തരൻ പരിപ്പാരംബ്പ് അഞ്ചല്ലുടെ പ
രിപ്പാരം! തെങ്ങളുടെ പരിപ്പാരംബ്പും സ്വാഗത
പെലവാക്കയ്ക്കുംതു്. തെങ്ങൾക്കു നാലുപ്പത്തു്
വെച്ചുന്നതിനാണ് നടക്കുന്നു! നാലുപ്പേരുടെ മുഹി
യവച്ചു നിങ്ങൾ എൻറ ഒച്ചുനന്നാണെന്നു പ
റഞ്ഞാൽ അവർ കൈകൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നതു്.
decent society-യിൽ കഴിയേണ്ടവരാണ് തു
ങ്ങൾ.

ചെപ്പ്:—അതേ! നിങ്ങൾക്കുപ്പോഴും നാലുപ്പേരു തു
ങ്ങാൻവേണം. നാലുപ്പരിപ്പുഡിയ നിങ്ങളി
ല്ല. കുപ്പു! ഇംഗ്രേസ്! ഇതിൽ കുട്ടൽ ഒരു പ
രാധിനത ഉണ്ടോ? നാലുപ്പേരു ചിരിക്കുമെങ്കിൽ

നിങ്ങൾ ചിരിക്കും. അവർ കരയുമെങ്കിൽ
നിങ്ങൾ കരയും. നാലുപേര് നഹമാക്കിട്ടു നട
ക്കുമെങ്കിൽ നിങ്ങളും അം അനെ നടക്കും. നടക്കു
പ്പില്ലാത്ത സമുദ്രാധ പ്രാണികൾ!

രാജ്:—എന്നിട്ടാണ് നാഞ്ചില്ലാതെ തെണ്ടിത്തിരി
നെരു് ഈ എകാലകൊമ്പനാർ അതു നടപ്പില്ലാതെ
വരുതെ കാൽക്കൽ വീഴുന്നതു്.

ചെപ്പ്:—ശരിയാണ് സ്നേഹിതാ! ശരിയാണ്. അം
അനെന്ന നാഞ്ചില്ലാതെ കാൽക്കൽ വീഴേണ്ടിവ
യന്ന. എത്തുചെണ്ണാം? നിങ്ങളുടെ കരുപ്പിലാണ്
സമുദ്രാധത്തിന്റെ താങ്കോൽ! നിങ്ങളുടെ കരുപ്പിലാണ്
ജനലക്ഷ്യങ്ങളുടെ ഏറ്റപ്പറ്റം. മിരട്ട്
വിദ്യുകളിലും കൊട്ടം ചതികളിലും പണ്ണാരവും
കുകളിലും പരിപ്പാരം കാണുന്ന സംസ്കാര
മില്ലാതെ ഒരുക്കുതെ കരുപ്പിൽ!

രാജ്:—ഈതുവാങ്ങിയും സമ്മതിച്ചുല്ലോ! വച്ചിൽ കാൽത്ത
ഡായി. എതായാലും ഇങ്ങനെന്ന ഈ പ്രസംഗം
വളരെക്കാലഘട്ടത്തേക്ക് വീട്ടിനകരുത്തും വെള്ളിയിലും
തുടാനാണ് ഭാവമെങ്കിൽ നേരത്തേക്കുട്ടി നിങ്ങ
ൽ ഇവിടും പിരിയുകയാണ് നന്നു്! തെങ്ങവിലും
ജീവിപ്പിട്ട മാനം ഉണ്ടാദ്ദുണി നാലുപേരുടും
കിടന്നചിഴിഞ്ഞം. നിങ്ങളും പോത്തില്ലെല്ല
നിങ്ങൾ എ തദ്ദേശ തെററിഡില്ലിച്ചു എന്നു്?

ചെപ്പ്:—അരാത്! പരാത്തു! അരാത്തുതവന്ന പ്രാ
ഞ്ഞാലും കുടിപ്പോകുന്നതല്ല.

രാജ്:—എ് ഹ! അതുപോലെതന്നു തൈദംക്കം പറിയതു്. തൈദം നിങ്ങളെ ഭയക്കരമായി തെറിലരിച്ചു.

ചെല്ലു:—എന്നവച്ചാൽ?

രാജ്:—നിങ്ങൾ ഒരുവിധം പരിഷ്കാരിയാണെന്നും നാലു കാശിന കൊള്ളാവുന്ന പ്രതിവും വിശ്വേഷണം ഉള്ളവനാണെന്നും തൈദം തെറിലരിച്ചു.

ചെല്ലു:—ഈപ്പോഴെങ്കിലും ആ ധാരന നീങ്ങിയപ്പോ. ഭാഗ്യമായി. തോൻ ആ പരിഷ്കാരവും വിശ്വേഷണം ഉള്ളവനാണെന്നും തൈദം തെരിലരിച്ചു!

രാജ്:—എന്നോ! താന്ത്ര വളരെ വലിയ ആളുംനാം എത്തുകാണി! എന്നിങ്ങറിയാം, നല്ലപോലെ കുഴിച്ചു് പീജാംബാഡി ഹോട്ടലുകാരെ പററിച്ചു് തിരുവനന്തപുരത്തു് താമസിച്ചു് വല്ലവിധവും പാസ്സാക്കന്ന വീരന്മാരെല്ലു! അതുണ്ടാണെന്നും തെളിയാം.

ചെല്ലു:—ആ വീരന്മാരെ തന്നാണ്ടു തലയിച്ചെടുത്തു കൊണ്ടു് പോയി ഇവിടുന്ന ഒവവന്നുവണ്ണും മാറ്റംക്കം ചെങ്കുണ്ടാക്കിം ദിനംാഴനുംരാക്കുന്ന തു്! നിങ്ങളും അതു വലിയ ആളുംകാണി.

രാജ്:—എന്നോ! താന്ത്രനു പറാതു? നോക്കിക്കൊള്ളു! തോൻ തീരെത്തങ്ങാം തെന്നു സർഡാവചെല്ലും.

നൗകിൽ തന്നെ എംഗേജ് Gentleman ആക്കം.
അല്ലെങ്കിൽ തന്നെ ഞാൻ തുല്യക്കും. (അമർ
ദേതാട പോകുന്ന.)

ചെല്ലു:—(ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) അപ്പേൾ! രണ്ടാംകുട്ടി ഒരു
വസ്ത്രത്തിൽ തന്നെ നടക്കേഞ്ഞുഹിതാ!

(ഡോതി പ്രാവശ്യിക്കുന്നു. അവൻ ഒരു സൗഖ്യാധികാരിയാണെന്നും വൈകുപ്പുത്തിനും മഹായ പ്രാബല്യമീല്ല. ഏറണ്ടു് ഒരു കുഞ്ഞു ഒരു ചുമ്പും. മുഖം അപ്പുസന്നമാണെങ്കിലും ശാന്തവും
സംതൃപ്തവുമാണു്.)

ചെല്ലു:—(പാഠിച്ചാം, വള്ളായു് മും, എന്നീ ദാവങ്ങൾക്കു അടക്കാ
വയ്ക്കുന്ന ഒരു നേരംവാക്ക് ചീറിയും) സഭയാദര
കുറ പജ കഴിഞ്ഞു. ഇനി സഭയാദരിക്ക വ
ഡിത്തുണ്ടോ?

ഭാരതി:—മനസിലാക്കുന്ന ഭാഷയിൽ സംസാരിച്ചും
മറച്ചടി പറയാം.

ചെല്ലു:—നിങ്ങൾക്കാക്കു ഒന്നസിലാക്കുന്ന ഭാഷ എന്നു
നിക്കു് വരെമില്ല.

ഭാരതി:—(സരസ്വതായ പരിഹാസതോടു) ഒരേ! അ
തിനിബേക്കിലും കരിച്ചു് മനസിലായിരെല്ലുകിൽ
കഴുമണ്ണു? ഇപ്പോൾ തന്നെ മുന്നനാലു കൊല്ലു
തെത്തു കോഴ്ചു് സ് കഴിഞ്ഞതെല്ലാ.

ചെല്ലു:—ഭാരതി! ബി.എ. ജയിക്കാൻ വളരെ എഴു
പ്പമായിരുന്നു. പക്ഷേ മുഴുവൻ പരീക്ഷയിൽ ഞാ
നു നും തവണ തോറുകഴിഞ്ഞു.

ഭാരതി:—(നേരമ്പോക്കിനെ പൊതിയുന്ന ശ്രദ്ധവാ
ത്തോടെ) അപ്പുഴേ, ശരിയുടെ ഭാഷ എത്തായി
രിക്കം? അമമയുടെ ഭാഷയോ, അച്ചുന്നീൻ
ഭാഷയോ?

ചെല്ലു:—അതു തീരുമാനിക്കാറായി വരുന്നതെ ഉ
ള്ളി. (ഉത്സന്നമായ ക്ഷോഭത്തോടെ) ഭാരതി!
സംഗതികൾ വല്ലാത്ത കടവിലഭ്രത്തുകഴിഞ്ഞു.
ഈ അട്ടത്തെ കാലംവരെ നിന്റെ സഹോദര
നീൻ ശല്യമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളി. ഈപ്പോൾ നി
നീൻ അമക്രൂട്ടി മകനീൻ വേഷത്തിൽ ഇങ്ങിനി
യിരിക്കുകയാണ്.

ഭാരതി:—ചേട്ടെന്നീ നിർബന്ധമുലമാണ്' അമമ
സംസാരിച്ചതു.

ചെല്ലു:—ആയിരിക്കാം. പാക്കഡ ആ സപരം നന്നാ
പത്രംമായിരുന്നു. അവക്കു് സ്കൂൾ, വേണ്ടാ,
ഒയ്വു്, അതും വേണ്ടാ! മന്ത്രാദ ഉണ്ടായിരുന്നു
കുഞ്ഞു ഇങ്ങനെ സംസാരിക്കുകയില്ലായിരുന്നു.

ഭാരതി:—അവക്കാക്കേ അതുജ്ഞിംഗ വിവരമല്ലെ ഉ
ള്ളി? അതണ്ടു മനസിലാക്കി പെയ്മാറണാം.

ചെല്ലു:—അതേ! ഭാരതി! താൻ മനസിലാക്കി പെ
യ തമാറാന്തരുന്ന നിശ്ചയിച്ചു. താൻ ഇവിടം
വിടാൻ തീരുമാനിച്ചു.

ഭാരതി:—എത്രു്? ഇവിടംവിടാനോ? അങ്ടാതുമോ?

ചെല്ലു:—അതേ! നീ വ്യസനിക്കുത്തു്. തെററിലും

കാര്യത്തു്. എനിക്കിവിടെ വല്ലാതെ ശ്രദ്ധാസം മുള്ളം. എനിക്കു് ഒരു ദിവസംകുടി ഇവിടെ താമസിക്കാൻ വരു!

ഭാരതി:—ഞാനജ്ഞയെ ഇതുവരെ തെററില്ലരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഞാൻ എൻ്റെ വീഴ്ക്കായടെ അഭിപ്രായ ത്തിൽ ഒരു മംഗി അരബ്ബങ്കിലും അവരെക്കാരം ഭംഗിയായി ഞാൻ അഞ്ചെങ്കു് ഉന്നസ്ഥിലാക്കിട്ടുണ്ടു്.

ചെല്ലു:—അതെനിക്കു് നല്ലപോലെ അറിയാം. ഒക്കെ നീ ചിലപ്പോറു വിചാരിച്ചുക്കൊണ്ടു കൂടി മന്ത്രാലയക്കുന്നാണോ എന്നും പോകുന്നതെന്നോ!

ഭാരതി:—ജനങ്ങനെ വിചാരിക്കുന്ന ഒരു ഭാർത്തു് അല്ല ഭാഗ്രവശാൽ അഞ്ചെങ്കു് തിരുത്തു്.

ചെല്ലു:—ഒരതി! അതു ഒരു ഭാഗ്രം മാത്രമേ എൻ്റെ ജീവിതത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളൂ.

ഭാരതി:—അതു ഭാഗ്രം മറന്നാണോ അഞ്ചെ പ്രവർത്തിക്കുന്നതു്.

ചെല്ലു:—എന്തു ചെയ്യാം? ഭാരതി! എൻ്റെ ചുററം ഞാൻ കാണുന്നതു് പേക്കുത്താണോ. കീത്തിക്കും ധനത്തിനും സ്ഥാനമാന്ത്രം കുംഭക്കാരിക്കും വേണ്ടി മനസ്സുണ്ടെന്ന വ്യക്തിത്പരമത പണ്യം വയ്ക്കുന്ന ഒരു കുട്ടം അള്ളുകയെല്ലാണോ. അക്കുട്ടത്തിൽ അതു മംഗി അയച്ച നീ മാത്രമെല്ലാം വൃത്തസ്ഥമായിട്ടു്.

ഓരതി:—എന്തു നിയിലെക്കുറവിൽ അങ്ങേ പ്രവർത്തിച്ചു
തു മതി. എപ്പോം മംഗളമായി അവസാനിക്കും.

ചെല്ല:—ഈരാനായ gentlewoman അല്ലെന്ന ശറിക്കുന്ന
തെ മച്ചുനൻ, തെ Push ഇപ്പോതുവെന്നും ടി
വിക്കുന്ന രഹമാവൻ, എന്നു കാശിന കൊ
ഇളംതരാവനായി ഗണിക്കുന്ന രഹമാവി—എന്ന
നേരംനേര പോകാതിരിക്കും ഭാരതീ!

ഭാരതി:—പക്ഷേ ദിനങ്ങൾക്കും ഒരു പോകാൻ കഴി
യും അങ്ങളുടെ നിശ്ചയങ്ങളാലേ ഒരു ഭാംഗ്യം
ജീവദോസംകൊണ്ട് സ്വീകൃതി തെ കാശിയും ഈ
വിടെ ഉള്ളിട്ടുണ്ടോ?

ചെല്ല:—എന്തു ദൈരീരക്കാഞ്ചില്ലാതിരുന്നുണ്ടിനെ എന്ന
നേരു ദൈരീരക്കാഞ്ചില്ലാതിരുന്നുണ്ടിനെ
കൂടുതലായിരുന്നു!

ഭാരതി:—എന്തു ദൈരീരക്കാഞ്ചില്ലാതിരുന്നുണ്ടിനെ
കൂടുതലായിരുന്നുണ്ടിനെ ദൈരീരക്കാഞ്ചില്ലാതിരുന്നുണ്ടിനെ
കൂടുതലായിരുന്നുണ്ടിനെ.

ചെല്ല:—ഭാരതീ! നീ എൻ്റെ നില നല്ലപോലെ ഒ
നല്ലിലാക്കുന്നും. നിന്നോടു തോൻ പദ്ധതിവാന
പരിഞ്ഞിട്ടില്ലേ എൻ്റെ വീട്ടിലെ സ്ഥിതി? എ
ഴുപതായ എൻ്റെ അച്ഛന്നം ഏറു കട്ടികള്ളും എ
നീൻ വയമാനം നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണോ.
ദിവസം തെ നേരം തന്നെ അവർ അതുബാറം
കഴിക്കുന്നതോ എന്ന സംശയമാണോ. അവരുടെ
ദു മുതൽ പിടിച്ചുപറിച്ചാണോ കണ്ടവനു

പരിഹസിക്കാൻ കൊള്ളാവുന്ന ഡിഗ്രി താൻ സമാഖിച്ചതു്. എനിക്ക് പെട്ടെന്നു് ശമ്പളമാക്കിത്തരാമെന്നു് നിന്റെ ചേട്ടൽ വാക്കുകൾ പറഞ്ഞില്ലായിരുന്നു എങ്കിൽ ഈ വിവാഹം തന്നെ നടക്കകയില്ലായിരുന്നു!

ഭാരതി:—(ഭീർമ്മംപ്രാസത്തോടെ) ചേച്ചിക്ക് അക്കാ ത്രംബനപ്പറവി അനും അതു കണ്ണ താല്പര്യമായിരുന്നു! താൻ വിവാഹം കഴിക്കണമെന്നും എനിക്ക് ഒരു കാംതുണ്ടായാൽ ആ കണ്ണതിനെ ചേച്ചി എനിക്ക തരികയിലെപ്പുനും കൈക്കു എത്ര തവണ ചേച്ചി എന്നോടു് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്! രണ്ടു മാസത്തിനുകൂടുതൽ ജോലി തയ്യാറാക്കാൻ കഴിയുമെന്നു് എന്റെ കൈക്കുലടക്കാണയിട്ടുണ്ട്.

ചെല്ലു:—(അക്കാനായി) എനിട്ടു്, ആ ചേച്ചിയാണു്, ആ ദിംശിയാണു് എന്റെ കണ്ണതിനെന്റെ പടം വലിച്ചുറിച്ചു് പൊട്ടിച്ചതു്! ഭാരതീ! ആ സമയത്തു് താനവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ—

ഭാരതി:—ഓഞ്ചു! അങ്ങേു് അക്കായ്ക്കുന്നതിൽ ചേച്ചിയെ കരബ്പുട്ടത്തുനേരു! ശരിയോടുള്ള സ്നേഹങ്ങളുടെ കൊലക്കാണു് കൈ നീട്ടിയിട്ടു് അവൻ ചെല്ലാതെ വന്നാപ്പോറും ചേച്ചിക്ക് അതുവുള്ളരുവും സന്നദ്ധവും കൊപ്പവും ഉണ്ടായി പടം എഴുന്നെന്നറിഞ്ഞതു്!

ചെല്ലു:—ഈതും, ചട്ടമന്ത്തിലെ സ്നേഹങ്ങളുടെയും യിരിക്കാം. പക്ഷേ ഈ സ്നേഹം എനിക്ക സ

ഹിക്കാൻ കഴിയുകയില്ല ഭാരതി! അതുപോലെ
തന്നെ സ്റ്റൂഡന്റുടയൽ കൊണ്ടായിരിക്കാം ര
ണ്ട് മാസത്തിനകമുള്ള ജ്ഞാലി നാലു കൊല്ലു മാ
യിട്ടും പററാത്തതു്.

ഭാരതി:—ഈതല്ല. എനിക്ക തോന്നനാതു് ചേച്ചി
ക്കുന്നോടെന്നും വല്ലായും തോന്നിയിട്ടുണ്ടെന്നും
ണു്. ഈപ്പോൾ വളരെക്കാലമായി ചേച്ചി എ
നു വിളിച്ചിട്ടും പതിവുപോലെ സംസാരിച്ചി
ട്ടും! ഞങ്ങൾ വളരെക്കിട്ടിള്ളിടം അതിലോചിച്ചാൽ-
എന്നു അനുഭവിക്കുന്ന ദിവസമെല്ലാം ചേ
ച്ചി ഉണ്ണാതെ കിടന്നിട്ടണു്! എനിക്കു് ഒരു ജ
ലദോഷപ്പുണ്ണി വന്നാൽ ചേച്ചി അനു കാണേണ്ണി
ൽ പോവുകയില്ല. വരുന്നാവരോട്ടും പോകുന്ന
യരോട്ടുമൊക്കെ എന്നുപൂർത്തിത്തനു ആയിര
നു വര്ത്തിയാം!

ചെപ്പ്:—അപ്പോൾ ഭാരതി! വല്ലായും കാരണം
സ്വജ്ഞമല്ലേ?

ഭാരതി:—സ്വജ്ഞമോ? എങ്ങനെ? എന്താണു കാരണം?

ചെപ്പ്:—കഴും! ഞാനാണു നിങ്ങളുടെ സ്റ്റൂഡന്റസു
തെത്തു ഹോട്ടിച്ചുകൂട്ടുത്തതു്!

ഭാരതി:—എങ്ങനെ? തെളിച്ചുപറയണം. എനിക്ക
തറിഞ്ഞെത്തീരു!

ചെപ്പ്:—അവരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ അപരിസ്തൃത
നായ എന്നോടുള്ള വേഴ്ചക്കാണ്ഡായിരിക്കും അ

വക്കു നിന്നോട് വല്ലായ്ക്ക്. സംശയിക്കേണ്ട.

ഭാരതി!—അമ്മോ! അങ്ങൾ വെറുതെ പലതുമുഹിക്കു
നു. സത്യം രഹിക്കലും അങ്ങനെന്നയ്ക്ക്. അങ്ങ
യോട് ഒച്ചുപ്പിക്കു യാതൊരു വല്ലായ്ക്കും വിരോ
ധവുമില്ല. വിവാഹത്തിനു മുമ്പ് അങ്ങനെയെല്ല
ററി എത്രമാത്രം സൗതിച്ചാണെന്നറിയാമോ എ
നോട് പറയ്തിട്ടുണ്ടോ?

ചെല്ലു:—അന്നവക്കുന്നർ യമാർത്ഥസ്വദാവം മന
സിലായിൽനിട്ടില്ല. അതു കളയ്ക്കു! ഭാരതി!
നാം വളരെ സംസാരിച്ചുകൂട്ടുകൂട്ടുകൂട്ടു
നിന്നും എനിക്കു അടിക്കടി എഴുത്തു വന്നുകൊ
ണ്ടിരിക്കുകയാണോ, എനിക്കു എന്നർ കടംബ
ഉന്നാട്ടുള്ള കത്തവ്യം നിറവേററക്കതനാ വേ
ണ്ണം. അപ്പേക്ഷിതു തോൻ മരഞ്ഞുന്നല്ല. എ
ണ്ണർ വീച്ചുകായക്കെലാരിപ്പും പരിഹരിക്കാൻ വേ
ണ്ടി എങ്കിലും എനിക്കൊരു ജോലി സഹാദി
ചു തന്നു തീരണം.

ഭാരതി!—അതു കിട്ടുന്നതുവരെ അങ്ങിവിടം വിടാൻ
പാടില്ലെന്നാണോ തോൻ പറയുന്നതും.

ചെല്ലു:—ഈവിടം വിട്ടു അതു കിട്ടാൻ നോക്കുകയാണോ
എഴുപ്പും എന്നുന്നിക്കു തോന്നാണു.

ഭാരതി!—കിട്ടിക്കാഴിഞ്ഞാലുടനു നടക്കിവിടം വിടാം.
അങ്ങയുടെ ഇഷ്ടത്തിനും അതുഭർശാദംക്കം അനു
സരണമായി നമ്മുക്കു ജീവിക്കാം.

ചെല്ല:—**ഇവിടം** വിട്ടതിനശേഷം ഒരു ജോലി കിട്ടിയാൽ രണ്ട് ബാധ നീങ്ങാം. നന്ന പരാധിനത പേരോന്ന ചീണ്ടു നാടനാ ജീവിതം.

ഭാരതി:—അങ്ങൾ പറയുന്നതു കേട്ടിട്ടു് മാറ്റന്ത്രപോലെ അതു എഴുപ്പം ഇവിടം വിടാൻ അങ്ങയ്ക്ക് കഴിയുമെന്ന തോന്നുന്നു.

ചെല്ല:—**തീരെ** എഴുപ്പമെല്ല. പക്ഷേ വളരെ വളരെ അവസ്ഥയാണ്. നിങ്ങളുടെ ചോദനകൾ, നിങ്ങളുടെ എണ്ണത്തെണ്ണു്, നിങ്ങളുടെ ചെലവു പററി നിങ്ങളുടെ മുള്ളവാക്കകൾ കേട്ടു് എനിക്കു് ഈ ജീവിക്കാൻ സാദ്യമല്ല. തൊൻ നിങ്ങളുടെ അടിമയാണെന്നു് ഈനു നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ ഒരുപ്പോഴം ഉണ്ടാക്കിത്തന്നാൽ അതു ധാരാ തുറിരട്ടി വല്ലിക്കം. അതിനേക്കാൾ—

ഭാരതി:—അങ്ങനെന്നെല്ല. എങ്ങനെന്നും എത്ര കുറ്റിപ്പുട്ടും ഒരു ജോലി സമ്പാദിച്ചതിന് ശേഷം നമ്മുക്കു് ഇതു വീടുമായിട്ടുള്ള എല്ലാ കൈകുകളും പോക്കിയ്ക്കു് വെള്ളിയിൽ ചാടാം.

ചെല്ല:—അതു ചതിയാണു്.

ഭാരതി:—അതു ചതി ചെയ്യാണു് ഇവതെന്ന കുറ്റിപ്പുക്കേണ്ടതു്.

ചെല്ല:—അവതെന്ന കുറ്റിപ്പു് തുറക്കുന്നതല്ല. പിന്നു, നീ ഒരു മണ്ഡപമുണ്ട് വിചാരിയ്ക്കാൽ എത്ര സാധിക്കും?

ഭാരതി:—(തങ്ങിടങ്ങോടെ) എന്നാപ്പോലെയുള്ള മ
ണ്ടപവൈദ്യുതികളാണ് അങ്ങനെ പബ്ലിക് സാധി
ചീട്ടുള്ളത്

ചെല്ലു:—ഭാരതി! (ഭാരതി മിണ്ടാതെ തലതാഴ്ത്തി നി
ചുട്ടുനം.)

ചെല്ലു:—ഭാരതി! (ഭാരതി തല ഉയർത്തുനാ)

ചെല്ലു:—ഭാരതി! നീ എന്നാക്കപ്പോൾത്താലും ഞാ
ൻ പോകാൻതന്നെ ഉറച്ച്. ഇവിടെനിന്ന്
പോയാൽ എന്തു ചെയ്യുന്നമെന്നോ എന്തു ചെ
യ്യാൻ കഴിയുമെന്നോ എന്നിക്കെനിയുമില്ല. എ
നൊക്കിലും ഒരു സൗകര്യം കിട്ടിക്കഴിവെന്നാൽ ഉട
ൻതെന്ന നിന്നായും കണ്ണിനെയും കൊണ്ടുപോ
ക്കുംതും. അതുവരെ. ഭാരതി! അതുവരെ—
നമ്മുക്കാണ്ടുകുടേ. നമ്മുക്കു പരസ്യരവിശ്വാസ
മുണ്ടാണോ?—നമ്മുക്കുന്ന ജീവിക്കാം!

ഭാരതി:—(കടക്കുന്ന ക്ഷേത്രത്തിൽ പോഴിക്കുന്ന) അങ്ങു
പോവുകയാണ്. അങ്ങു പോവുകയാണ്. പോ
വുകതന്നെ വേണം. പോയുമുട്ടെനു പറയാ
ൻ എന്നിക്കു ശക്തിയില്ല. അങ്ങയുടെ അഫ്ഫുനം
സഹ്യാദരങ്ങളും! കഷ്ടം! (കരച്ചുനേരം കഴി
ഞ്ഞു് രോദ്ദോചനാഭാവത്തോടെ) അങ്ങനും
ണു് പോകാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതു്?

ചെല്ലു:—എത്രയും വേഗം. എത്ര വേഗം ഇത് തീ
ചൂടുകയിൽനിന്ന് കടക്കാമോ അതുകൂം വേഗ
ത്തിൽ.

ഭാരതി:—അങ്ങ് എന്തിക്കവേണ്ടി രണ്ട് ദിവസംക്രട്ടി
ഇവിടെ താമസിക്കുന്നു.

ചെല്ലു:—അതുകൊണ്ടുള്ള വിശ്രേഷം?

ഭാരതി:—തൊൻപേചേരുംയോട് ഒന്ന് സംസാരിച്ചുണ്ട്.

ചെല്ലു:—അതിനു തൊൻ പോയാലും സമയമുണ്ടല്ലോ.

ഭാരതി:—അല്ല. തൊന്തിക്കാഞ്ഞുതെത്തപ്പറി ചേരും
യോട് അവസാനമായി സംസാരിക്കാൻ പോവു
കയാണ് രഹിക്കാൻകൂടി മാത്രം!

ചെല്ലു:—അതിനും മറപടി രഹിക്കലും പതിവിന
വിപരീതമായിരിക്കയില്ല.

ഭാര:—ഈനി നീട്ടിവയ്ക്കാൻ പാടില്ലെന്ന് തൊൻ ചേ
രുംയോട് പറയും.

ചെല്ലു:—എന്തിന് രൂപമാ യഥാം ചെന്തുന്നു? അവ
ക്ക്രമിക്കുന്നതു താല്പര്യമില്ല.

ഭാര:—എന്ന തൊൻ കരഞ്ഞനില്ല.

ചെല്ലു:—നീ വെള്ളതെ തോക്കവി അടയാൻ ഭന്നാക്ക
യാണ്.

ഭാരതി:—തൊൻ ഒരു തോക്കവിക്കാരിയാണെന്നാണ്
എൻ വീട്ടിനും അഭിപ്രായം.

ചെല്ലു:—അതെടു! തൊൻ എതിഴ്ചുനില്ല. അതു പരീ
ക്ഷണവും കഴിയെടു!

ഭാരതി:—ഈയപേരാ! ഇതിൽ തൊൻ ആയിരുമീതനു
കീൽ!

ചെല്ലു:—ഇന്ത്യപരിശീലനം മുതിലെല്ലുചെല്ലും കഴിയും?

ഭാരതി:—(ചിന്താഭരിതയായി നില്ക്കുന്ന)

ചെല്ലു:—ഭാരതീ! എന്നും വെള്ളിയിൽ നെന്നിറങ്ങിയിട്ടു വരാം. (നടക്കുന്ന.)

ഭാരതി:—പോരുമ്പോൾ അതു പ്രവർദ്ധി നിന്നുന്നോ വല്ലു?

ചെല്ലു:—നേരംതിനാതന്നു അതു മത്തു കൊടുക്കാൻ!

ഭാരതി:—(സഭനാശസഹായപരമായി മന്ദിരമായ ഭാവ നേതാട്ട) ഈ താല്പര്യശാരന് ഏങ്ങനെ ഈവി ടു വിട്ടു താമസിക്കം?

(ചെല്ലുപുന്നവിജ്ഞ വിഷയവാനായി പോരുന്ന കൗതി സംശയപരമായ തലത്തംഗ്രംതി മുരിക്കുന്നു. താംട്ടിലിൽക്കാണി ടക്കനു കണ്ണുണ്ണാൻ കരായുന്നു. അമു അട്ടത്തുചെന്നു താംട്ടിലംട്ടി താരംട്ടു പാടി ഉറക്കുന്നു.

“ഓമന്നത്തിങ്കംക്കിടാവോ”എന്ന റാന്നത്തിലെ അതു പ്രഭാഗം.. താരംട്ടുകുട്ടു് അസഹ്യമായ മുഖംവരുത്തുന്നു. (ബൈക്കിക്കുട്ടി പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ദേവ:—(പെട്ടുന്നു) നീ അതു താരംട്ടു്-(കരക്കഴിഞ്ഞു) നീ നിന്നും കണ്ണതിനെ ഉറക്കക്കായിയിരുന്നു അല്ലേ?

ഭാരം:—അതേ! പെട്ടുന്നു് മയക്കം വിട്ടു ഒന്നു കരഞ്ഞു ഇപ്പോൾ വീണ്ടും ഉറങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു.

ദേവ:—എന്നിക്കു് ഒരു വല്ലുതെ തലവേദന. നിന്നും അനുതാവജ്ഞൻ ഒന്നു തന്നമോ?

ഭാരതി:—(അമൃതാജീൻ എടുത്തു കൊടുക്കുന്ന്) ചേ
ച്ചി എന്നോട് ഇങ്ങനെ സംസാരിക്കേണ്ടിയില്ലോ
യിൽക്കും..

ദേവ:—എങ്ങനെ? നല്ല നേരംവാക്ക്!

ഭാര:—ചേച്ചിക്കു എന്നാവശ്യപ്പെട്ടാലും ഇതിനക
ത്തു വന്നോ ജാനവിനെ അയച്ചും കൊണ്ടുപോ
കാറുന്നതെ ഉള്ളത്. എന്നിട്ടും, ഈ ധാരനവ
പ്പാതെ വേദനില്ലിക്കുന്ന ചേച്ചി!

ദേവ:—ഹാ! താൻ മധ്യാദ അഹാസരിച്ചു് വോദിച്ചു
നോ ഉള്ളത്. അതിൽ നിനക്കു് വേദന വരാൻ
നോമില്ല.

ഭാര:—അതു താനാണല്ലോ നിയുധിക്കേണ്ടതു്?

ദേവ:—(ഉദാസിനരിതിയിൽ) നിയുധിക്കുന്നതു നി
ന്നു ഇഷ്ടംപോലെ ആളിക്കൊള്ളു! വിരോധ
മില്ല!

ഭാര:—എനിക്കു ചേച്ചിയോട് ചിലതൊക്കെപ്പറ
യണമെന്നണ്ടു്.

ദേവ:—(പരിഹാസപൂർവ്വം) താൻ കേരംക്കാൻ ഒ
രക്കമാണു്. (ദേവകിക്കട്ടി ഇരിക്കുന്ന)

ഭാര:—വളരെ ദിവസമായിട്ടേണ്ടിക്കുകയാണു ചേ
ച്ചിയോട് പറയണമെന്നു്.

ദേവ:—(നിരന്തര പരിഹാസങ്കേതാട) ഇപ്പോഴെങ്കി
ലും പറയാൻ സമയവും സഞ്ചക്രമവും കിട്ടിയപ്പോ
നന്നായി.

ഭാര:—ഒത്താൻ അപ്പോഴീക്ക ഭാരോ കരണംകൊണ്ടു
പറയാതെ കഴിച്ചുകൂടി എന്നോയുള്ളൂ.

ദേവ:—(പരിഹാസം പുണി ഗൗരവത്തോട്) വിചാ
രിക്കാതെ എന്തല്ലാം കാരണം വന്നുകൂടം? ചി
ലപ്പോറം കാര്യക്രമം. മറ്റ ചിലപ്പോറം ഉ
ത്രംവു വിളിക്കും.

ഭാര:—ചേച്ചുക്കു കുറവാളായി എന്നോടു നല്ല രസ
മില്ലോ എനിക്കൊരു തോന്തരം.

ദേവ:—എൻ്റെ രസവും സെക്കേട്ടം നിസ്സാരജാണോ.
ഓതിരന്ത്വവാദി സംസാരിക്കാൻ വല്ലതുണ്ടോ?

ഭാര:—എനിക്കുണ്ടോ. ഒരാർത്ഥാവും രണ്ട് ശരീരവും
എന്ന രീതിയിലാണു നാം കഴിച്ചതുകൂടിയിട്ട്
മില്ല തു്.

ദേവ:—ഈപ്പോറം ശരീരം ഒന്ന കുടിയിട്ടിട്ടാലേണ്ടു. അ
തുക്കാണ്ടും നിന്തു വിജയിക്കാനില്ലല്ലോ.

ഭാര:—ഒന്നും എന്നും ഉദ്ദേശിക്കുന്നു?

ദേവ:—(ദുഷ്ടസ്വന്തതിൽ) അങ്കെ! തീർച്ചയായും നി
ം എൻ്റെ കുറതിരന്തരാണോ ദാന്ത് ഉദ്ദേശിച്ചാൽ.

ഭാര:—ഈസ്സിലായി. ചേച്ചുയിയും തൊന്തം കാംതും.

ദേവ:—ഈസ്സി. ഉള്ള തുപറാത്താൻ നിന്തുക്കുത്തു തര
കുട്ടി വന്നപോയി? നീഡും ഭത്താവും കാംതും!

ഭാര:—ചേച്ചുക്കു എനിക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ നിവൃത്തിയി
ല്ലാത്തമട്ടിൽ സംസാരിക്കുന്നു.

ദേവ:—സംസാരിക്കാതിരുന്നാൽ കരറം! സംസാരി
ചു മനസ്സിലാക്കാതിരുന്നാൽ കരറം!

ഭാര:—ഞാനാരെയും കരറപ്പെട്ടതുനില്ല ചേച്ചു! ഞാ
നാരെ കരറപ്പെട്ടതുനാനാണ്? ചേച്ചുക്കു എ
നോട്ടണായിരുന്ന വാരസല്യം ആ പരിഗ്രാമവും
ദിവ്യവുമായ വാരസല്യം ഇന്ന് എനിക്കു അഥവാ
ഡൈക്കാൻ കിട്ടുനില്ല. അതുകൊംഭാണ് എ
നിക്കു ചേച്ചുയോട് സംസാരിക്കേണ്ടിവന്നതു.

ദേവ:—നിന്നുക്കുനോട്ടുള്ള വാരസല്പത്തിനാ ഇതുവ
രെ കരവു വരാത്തതിൽ എനിക്കു വച്ചിയ സ
നോഷ്ഠങ്ങൾ.

ഭാര:—ചേച്ചുവെയ അങ്ങനെ ഏകിലും എനിക്കു സ
നോഷ്ഠപ്പീക്കാൻ കഴിയുന്നാല്ലോ. അതൊരു
നാലുമാണ്.

ദേവ:—നീ അന്നുവും ആയിരുന്നാൽ മതി.

ഭാര:—ചേച്ചു! എന്നു നനകിൽ ബലമായി തെററി
ശരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അല്ലെങ്കിൽ എന്നോട് കാണി
ച്ചിട്ടുള്ള ഒന്നും കപടമാണ്.

ദേവ:—(ഉഡാനീന ഭാവത്തിൽ) രണ്ടുവിധത്തിൽ വീ
ചാരിച്ചും തരക്കേടില്ല.

ഭാര:—ചേച്ചുക്കു വല്ലുതെ ഒരു ഭാഗം വന്നുകൂടിയി
രിക്കുന്നു.

ദേവ:—നിന്റെ ജീവിതത്തിൽ പലപല മാറ്റങ്ങളും
വന്നാതുകൊണ്ട് ധാതൊരു മാറ്റവും ഇല്ലാതെ

ജീവിതത്തിലും നീ മാറ്റാണ് കാണുകയാണ്.

ഭാരഃ—ചേച്ചു! ആ പഴയ നേരദേവാക്ഷം കളിയും തുനാ വത്തമാനവും ഉസാഹവുമെങ്കെ. എവിടെപ്പോയെങ്കിലും?

ദേവഃ—നിന്നക്കരിഞ്ഞുകുടേ?

ഭാരഃ—തീർച്ചയായും അറിഞ്ഞുകൂടാ.

ദേവഃ—കളും! അക്കാലത്തു വീശിക്കാണ്ടിരനാ വായുവിൽത്തന്നെ ഒളിച്ചു.

ഭാരഃ—ഈ വായു ദരിക്കൽ കൂടി ഇതിനകത്തു വീശിയിരുന്നുകും!

ദേവഃ—ഈ മരിക്കളുടെ പീശിയേക്കാം. ഇതിനും വെളിയിലില്ല. (രണ്ടുപേരും കരെനേരം ഒഴുന്നും അവലംബിക്കാം)

ഭാരഃ—ഈപ്പോഴേ ചേച്ചു! ശരിയുടെ അപ്പുണ്ഠൻ ഉദ്യാനക്കാഞ്ചും ഏന്തായി?

ദേവഃ—എന്നിക്കരിഞ്ഞുകൂടാ.

ഭാരഃ—ചേച്ചുക്കരിഞ്ഞുകൂടാതെ ആക്കറിയാം? ചേച്ചു! എന്നോട് അല്പമെങ്കിലും സ്നേഹമുണ്ടാക്കിയാൽ ചേച്ചു അക്കാഞ്ചും സാധിച്ചതരണം.

ദേവഃ—(നിസ്സഹായത അഭിനിഷ്ഠക്കാണ്ട്) സാധിവായ തൊനെന്നു സാധിക്കാനാണ് ഭാരതീ!

ഭാരഃ—ചേച്ചുയുടെ വാക്കു കേളു വിശ്രപസിച്ചല്ലോ അ

ദേഹം ഇവിടെ വിവാഹം കഴിച്ചതു്? അതു വി ശ്രദ്ധാസംകാണ്ടല്ലോ ചേട്ടുന്നറയും അമ്മയുടെ യും കര്ത്തവാക്കുകൾ കൈകു സഹിച്ചുകൊണ്ടോ അ ദേഹം ഇവിടെ താമസിക്കുന്നതു്?

ദേവ:—എതാൻ വാക്കു പറഞ്ഞതു ശരിതനെന്നു. പക്ഷേ ഇ വാക്കുകളെല്ലാം പാലിക്കാൻ എല്ലാപേക്ഷിം കഴിഞ്ഞു എന്ന വരുന്നതാണോ?

ഭാര:—ചേച്ചി മനഃപൂർവ്വമായി അമിച്ചാൽ വാക്കു പാലിക്കാൻ സാധിക്കുതനെന്ന ചെയ്യും

ദേവ:—അതു മനഃപൂർവ്വം അമിച്ചു സാധിച്ചാൽ ഒരു നാം ആക്ഷണം കിട്ടുമോ?

ഭാര:—തീർച്ചയായും. എൻ്റെ ഭാരം നിങ്ങൾക്കൊരു ഷ്ടുമല്ലോ. അദേഹം ഒരു നല്ല നിലയിൽ വന്നാൽ നമ്മക്കല്ലോ നല്ലതു്.

ദേവ:—ഓതേ! നല്ല നിലയിൽ വന്നാൽ നിങ്ങൾക്കു മുമ്പോളേയും അതെന്നതു നമ്മതനെന്നാണോ

ഭാര:—അല്ല. നമ്മക്കല്ലാരോടുകൂടുക്കുന്ന കൊള്ളിംഡം. ഹോ രെങ്കിൽ ചേച്ചി! അദേഹത്തിന്റെ അട്ടാടി നം സഫോററണ്ടും എത്ര കുഴുപ്പുട്ടന്നെണ്ണു നാറിയാമോ? അവരെ ഒരു നല്ല നിലയിലും കൊതിക്കിൽ അദേഹത്തിനു ഒരു ജോലി കിട്ടാതെ എങ്ങനെന്നാണോ ചേച്ചി!

ദേവ:—തീർച്ചയായും അവരെ നല്ല നിലയിലുംകൊണ്ടു അയാളുടെ കടക്കമയാണോ.

ഭാരഃ—അതു കടക വിട്ടാൻ ചേച്ചിയല്ലാതെ അതുരാ സ്നാനത്തെ സഹായിക്കുന്നതു്?

ദേവഃ—(കടിലഭായ ഒരു ചിരിയോടെ) കഴും! എത്ര യെത്ര അഗളുകളുണ്ട് അതിനെ കൈല്ലുള്ളതു് വൻ?

ഭാരഃ—എങ്ങിൽ അവരെക്കാശാഖിയിൽ ചേച്ചി അതു നിർവ്വഹിച്ചുകൊടുക്കണം.

ദേവഃ—ഭാരതീ! നോൻ വിചാരിച്ചും ധാതോനം നടക്കാണില്ല. എനിക്കെതിനുള്ള ശക്തിയില്ല.

ഭാരഃ—ശക്തിയില്ലെന്നാലു പറയേണ്ടതു്. സമന സ്ഥിരപ്പണാണു്.

ദേവഃ—(ഉദാസീനഭാവത്തിൽ) എന്തുവേണ്ടാ പറഞ്ഞൊള്ളും! ഏതിലും കാണംമല്ലോ കുറേ പറമാർത്ഥം.

ഭാരഃ—ജോലിക്കാണ്ടും നടപ്പിലെല്ലാം അനേകം മുവിടംവിട്ടപോകുമെന്നു് പറഞ്ഞിരിക്കക്കയാണു്.

ദേവഃ—ശരിയല്ലോ? പോകാതെ എന്നാണു് നിവൃത്തിയോ?

ഭാരഃ—പോയാൽ ചേച്ചിയോടെ അനഞ്ജന്തിയുടെയും കണ്ണതിനേൻ്റെയും കമ എന്നാകും?

ദേവഃ—എന്നാകാനാണു്?

ഭാരഃ—ചേച്ചിക്കുന്നുകാരം വിവരമുണ്ടെല്ലോ. വില്ലു ചുാസമുണ്ടെല്ലോ. ബുദ്ധിശ കതിയുണ്ടെല്ലോ. ഒരു നീളിച്ചം ചേച്ചി “എന്നാകാനാണു്” എന്നാലേ പറഞ്ഞാതു്?

ദേവ:—അതേ! എന്താകാനാണ്? നീ ഇവിടെ കു
ഞ്ഞിനെന്നും കൊണ്ടു് ജീവിക്കും. തങ്ങളോടും
കൈ ജീവിക്കുംപോലെ! പിന്നല്ലാതെന്തു്?

ഭാര:—പിന്നല്ലാതൊന്നാണില്ല, അല്ലോ? ചേച്ചു്! ചേ
ച്ചു് എന്നു ജീവനോടെ കൊല്ലുന്ന തുടങ്ങിനു.

ദേവ:—തുടങ്ങുക മാത്രമല്ലോ? സാരെല്ലു. ജീവനോ
ടെ മരിച്ചുകഴിയുന്നവരുടെല്ലോ ലോകത്തു്! അ
വരെക്കാൽ ദേശംതന്നെ.

ഭാര:—(കൊണ്ടാക്കലാക്കന്ന) കണ്ണും! ഇതാണോ? എ
ൻറെ ആല്ലെത്തെ കണ്ണിനെ എന്തിക്കും തരികയി
ല്ലെന്നു പറഞ്ഞ ചേച്ചു്! എൻറെ വിവാ
ഹം നടത്തിക്കാൻ ഉത്തരവുമുണ്ടു് ഓടിനെന്ന
ചേച്ചു്! അല്ലെങ്കിൽ എന്തിനും പറയുന്ന ചേ
ച്ചു്! ചേച്ചുക്കും ഒന്നും ലഭ്യമല്ലു! ചേച്ചുക്കും
എങ്ങനെ ഉന്നുവിലാവുകയില്ലു്! ചേച്ചുക്കും

ദേവ:—അതേ! അതാണ സത്യം. നീ പറഞ്ഞതാണ്
എന്തുക്കും ഒന്നും ലഭ്യമല്ലു. ഒന്നും ലഭ്യമല്ലെന്നു
നാണില്ലു. ഇന്തിനിന്തുക്കും ഒന്നും പറയാനില്ലെല്ലു.

ഭർത്ത:—രക്ഷരാ പറയാനില്ലു. പറയാനില്ലെങ്കിലും
കഴിവത്തു.

ദേവ:—(നിന്നെന്ന പരിഹാസത്തോടെ) ഇന്തി ആയി
രിക്കും പ്രവൃത്തി?

ഭാര:—(ദുഷന്തിയുയൻസുചകമായ സ്വന്തതിലും ഭാവ
ത്തിലും) അതേ! എന്തിക്കരിയാം ഒരു ഭാംഗു് എ

ങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കണമെന്നോ! ഒരമു എങ്ങനെ
പ്രവർത്തിക്കണമെന്നോ!

(ഭാരതി മിന്നയ്ക്കോലെ മറയുന്ന.)

ദേവ:—ഉം. നടക്കേട്! എങ്കി നടക്കാനാണോ?

(മറിയുടെ നടയാൽ വെള്ളപ്പീശിക പ്രവശിക്കുന്നു. ദുധഗം
അനുഭവ കൈ വെലക്കരിക്കുന്നു.)

ദേവ:—എന്നാ വേലുപ്പിള്ളേളു്?

വേലു:—ഉത്തരവു്. പെപ്പലും കൊണ്ടുവന്നാതാണോ.

ദേവ:—തിരിച്ചു കുന്നുവൊണ്ടുള്ളോളു്. എനിക്കു നല്ല
സുവർഖില്ലു.

വേലു:—ഉത്തരവു്.

ദേവ:—രണ്ടുഡിവസത്തെയ്ക്കു ഞാൻ അപ്പീസിൽ വ
രികയില്ലെന്ന പറഞ്ഞതെയ്ക്കു!

വേലു:—ഉത്തരവു്.

ദേവ:—നാലു ഇഞ്ചോട്ടുനു വരണ്ണം.

വേലു:—ഉത്തരവു്.

ദേവ:—വേലുപ്പിള്ളേളു് പോകുന്നോരു ഇവിടത്തെ ജാന
വില്ലേ, അവക്കു ഇഞ്ചോട്ടുനു വരാൻ പറയു.

വേലു:—ഉത്തരവു്.

ദേവ:—വേലുപ്പിള്ളേളു് പോയെങ്കിള്ളു!

വേലു:—ഉ നാം ചു് (പോകുന്ന)

(അവകി അയ്യ എ ദാരി ആ കമംനം കുഞ്ചം നൊങ്കുന്നു. തെറ്റിൽ, കുടിയും കുഴിപ്പും എന്നിവയിൽ കീഴ്ക്കിരി ഉടക്കു ഫേംകുന്നു. അനു ആവശ്യിക്കുന്നു)

ജാൻ:—എങ്കിലും കൊച്ചുമ്മാ! വലിയ കഷ്ടഭാധി ഫോറി ഇച്ചുയുള്ളത്!

ദേവ:—തൊനീമിറിയ്ക്കുന്നവന്തോ?

അനു:—നല്ലകാച്ചുമ്മായി! ഭാബണ അ രോസിപ്പുട്ടി കീ ടന്ന മോഞ്ചുന്നു. ഒഹാ! എന്നൊരു വിളി! കണ്ണിലും കേട്ടം ഇരിക്കുന്നതില്ല. ആ ബുദ്ധവിനെന്നപ്പു കിഞ്ചി മനിസിപ്പുാലിററിക്കാറക്കു കൊഞ്ചത്തെ കൊണ്ടഭേദം ഇളക്കുന്ന ഭിവം വന്ന കുടിയതു.

ദേവ:—എടി! എന്നെന്തേന്നു ചെയ്യും? അതു പട്ടിക മുരണ്ടംകുടി അംഗങ്ങനു മെല്ലേമെല്ലുന്ന തുടങ്ങിയായ പിന്നു രേക്ഷരം വാഡിക്കാനൊക്കെയാണ്. പിലപ്പുച്ചും അതു പ്രഥമം കേട്ടാൽ ഇവാട്ടു മുറിയും കാടിക്കല്ലെന്നു തോന്നും. ഒരു നിന്മ ത്തിയില്ലാതെ പിടിച്ചുകൈകാച്ചത്തെന്നുള്ളതു.

ജാൻ:—നന്നാകിടന്ന വിളിക്കമെങ്കിലും എന്നൊരു ചെച്ചുംതുയിൽനു രോസിയും ബുക്കരും കുടക! ഇപ്പും ഒ തൈദിവസംകൊണ്ട് രോസി പാതി അയിപ്പോയി! ഇം ചുഴുതു പട്ടികളുകുടി മ നാശ്വരര കന്നക്കതനൊയാണെനു കൊച്ചുമ്മാ!

ദേവ:—ഹാ! അതൊന്നമില്ല. പത്രിവസതേരുളു വിളിയ്ക്കും. അതുകഴിഞ്ഞാൽ സെപ്പരമായല്ലോ.

ജാരി:—അതേയള്ളത്. എക്കിലും എനിക്കൊരു പേടി അതിനകം രോസി കാഞ്ഞപോവുമോ എന്ന്.

ദേവ:—(വിഷയം മാറ്റരാനായി) പിനൊ, ജാരി! എ നിക്കൊരു തലവേദന. ഈ അമൃതാഞ്ജൻ എടുക്കുന്ന ഇങ്ങനൊട്ട് വന്നതാണ്.

ജാരി:—എ കള്ളെമാക്കു എന്തിനു പറയിണ്ട കോ ചുമ്മാ! കൈപ്പുമു കണ്ണിനെക്കാണാൻ വന്ന താണ്. എനിക്കരിഞ്ഞുകൂട്ടയോ ഇതോക്കു! എന്തി ഏതു കൊചുമ്മാ! (തൊട്ടിലിൽ നോക്കി ക്കൊണ്ട്) ഒരു! കള്ളുന്ന് രേഖക്കുണ്ടാ? (തൊട്ടിലിനടക്കുപോയി നിന്നു പത്രക്കു അട്ടുന്നു.)

ദേവ:—നിരന്തര മുത്തേ കട്ടിക്ക എത്തു വയസ്സുഡി ജാരി!

ജാരി:—കൊടുമുണ്ടും യാക്കില്ലോ?

ദേവ:—എനിക്കോരുമയില്ല.

ജാരി:—ഒരവന്നും ഈ വയനാ ശീനമാസത്തിലെ മകയി രജതിനാം ആരു വയസ്സു തികയും.

ദേവ:—എ യിടെ നോന്ന് കാണാറില്ലോ. നന്നായി രിക്കന്നോ?

ജാരി:—എനോന്നു നന്നായിരിക്കൊന്നാണോ? പക്ഷു മറ്റു രണ്ടി കൊചുമ്പുങ്ങളെക്കാളും പേഡമാണോ. തന്ത്രയുടെ കൊണ്ടവയുടുണ്ട് ചോരു പാതീം മുത്ത

മോന്തനൊ കൊട്ടക്കം. “ഇങ്ങനെ അതുകൊൽ എ സീറി നടക്കണ്ണതെങ്ങനെ” എന്ന ചോദിച്ചു തു തനയ്ക്ക് ദേശ്യം വരും. “എടീ നീയും ഞാ നം കിടപ്പായിപ്പോയാൽ അവൻ വേണ്ടേം വേല ചെയ്തുകൊണ്ടതരാൻ” എന്ന പറഞ്ഞതാണ്ട് എ നൊ കൊല്ലാൻ വരും.:

ദേവ:—(ദീർഘംപാസനത്താട) ശരിയല്ലോ? സപന കട്ടികളാണെങ്കിൽ വയസ്സുകാലത്തു രക്ഷിക്കം.

ജാനഃ:—എങ്കിലും അതുവരെ വലിയ കാഴ്ചപ്പാടല്ലേ കൊച്ചുമ്മാ! തീറിപ്പോറി ശിന്തുഷ്ടിച്ചുണ്ടോ പോണേം? പണമുള്ള വക്കാണെങ്കിലാല്ലേ അതൊ ക്കു എഴുപ്പുമില്ല. തെണ്ടിക്കളുണ്ടെങ്കിലും!

ദേവ:—അപ്പോൾ തോൻചെയ്യുതു വലിയ ഉപദേവമാ നാല്ലോ.

ജാനഃ:—എന്നോന്നു കൊച്ചുമ്മാ!

ദേവ:—അനന്ന് അതു രാമൻപിള്ള യെക്കാണ്ട നിനൊ വിവാഹം ചെയ്തിച്ചുതുകൊണ്ടല്ലേ ഈ ഭാരിപ്പറ മോക്കേ വന്നകുടിയതു്.

ജാനഃ:—അപ്പോൾ അങ്ങനെ പറയല്ലേ കൊച്ചുമ്മാ! കൊച്ചുമ്മ എന്തൊരു പുണ്ണമാണെന്നൊരിയാണു ചെയ്യുതു്. പിനൊ! എന്തൊരു ഭാരിപ്പറും! അ ചതാരിടത്തു കിടക്കം. .രോഗംതുന്ന കിട്ടിയതു തന്നൊ വലിയകാഞ്ഞം. എൻ്റെ കൊച്ചുമ്മാ! ഒരു

പെണ്ണായാൽ അവക്കാടയെന്നാരാണോ അതു
സ്ഥായാൽ അധികം സ്പർശമായിട്ട് ഒരു ചെ
ണ്ണം വേണമെന്നാലേ പുരാണത്തിലേപ്പാലും പറ
ഞ്ഞിരിക്കണ്ടു്. ദരാക്കേ, വിശ്രദിക്കാൻ
വേറൊരാളും വേണേണ്ടി? തൊനിപ്പം പറയാമല്ലോ.
ങ്ങൾ നേരും കാത്തിക്കടിക്കാനില്ലെങ്കിലും അതു
കൊണ്ടു് കാത്തുങ്ങളേണ്ടിയും കളിസ്ത്രിന്റുംബന്ധിച്ചനാ
യും പോരേ?

ഉമ്മവകി:—(കോപതാപദഭേദ നിയന്ത്രിച്ചുകൊണ്ടു്)
വിശ്രദിപ്പിക്കു് ഈതുവരെ അതും മങ്ങാ കണ്ടിപ്പിടി
ച്ചിട്ടില്ല! നീ ഇള്ളപ്പാരാ കണ്ടിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്നു.
ഈതൊന്നു പരസ്യം പരാജയാണോ.

ജാനഃ:—എക്കാട്ടും. കൊട്ടും. അത്തന്ന അതുക്കു
പറിക്കും എറം വേണാം. ഇംഗ്ലീഷ്യൻപിൽ
ഇപ്പും പലവരം തുഞ്ചിച്ചാണെന്നു.

ഉമ്മവ:—എക്കാട്ടും കൊണ്ടുനടന്നു് വിററാൽ ധാരാ
ക്കും സഹായകിക്കാം.

ജാനഃ:—ഈ തുതനു വലിയ സമ്പാദ്യും കൊട്ടുമ്പോൾ!
ഈപ്പും തൊൻ കൊട്ടുമ്പോൾ കളിയാക്കകയും
ഈനും അനു കേരി ശബ്ദം പിടിച്ചു കൊട്ടുമ്പോൾ
ഈപ്പും ഏന്നു കളിയാക്കകയാണോ?

ഉമ്മവ:—തൊൻ നിന്നൊപ്പും മാത്രമല്ല പറഞ്ഞത്തു്
ഈ വിട്ടിലും കുല്പാദോരയും പററിയല്ലോ?

ജാനഃ:—ഉം. പായാൻ കാർണ്ണം? തെജസ്വ തലക്കു ല

കുംഭിലേ? തൈമ്പുരുഷ, ഇതുവാനം പറിച്ചിലേക്കി വും ബോത്തേന്താടക്കുടിത്തെന്ന നടക്കണ്ണതു്.

ഒദവകി:—നിങ്ങൾക്കും തോൻ കരെ പറിച്ചതാം സോ കരുമായിത്തിന്തു്. എതാടതിനം വച്ച തിനാം ഏല്ലാം ഏരൻ്റെ പറിത്തവും മുഖിയും തന്നെ എടുത്തപറയുന്നതു്. എന്നാൽ കേ ട്രോ ജാരു! ഏരൻ്റെ പറിത്തംകൊണ്ടിത്തെന്ന തോ നീ പറയുകയാണോ. നിങ്ങളും ഏരന്ന കു ഞിയാക്കകയാണോ.

ജാനഃ:—എമ്മാകൊരും അങ്ങേ പറഞ്ഞത് മും മതിയ ലേഡു, എങ്ങനെന്നെന്നാക്കിപ്പറയാതെ.

ഒദവ:—പറയാനെന്നിരിക്കുന്നോ? നിങ്ങൾക്കും വി ശപാസ്തില്ല. ഏന്നോടോ അടപ്പില്ല. നീ ത നെ പറഞ്ഞിലേ നാശുരാധാർ പരസ്യരവി ശപാസം വേണമെന്നോ?

ജാനഃ:—ഭവണം, ഭവണം. പ്രക്ഷീ തൈമ്പുരുഷത്തിലേ നോ കൊച്ചുമു പറഞ്ഞതാണെങ്കിൽ എന്തുചെയ്യും? ദക്കാടലെടുത്തു കാണി മുംബം വാഴനാരെന്ന പറ ഭേദതാണോ.

ഒദവ:—ശരീ! നിന്നെ തോൻ ഇപ്പോൾ നാക്കെടുക്കാ താക്കം. നിന്നെക്കുന്നിൽ വിശ്രപാസവും സ്നേഹ വും ഉണ്ടെങ്കിൽ തോൻ എന്തു പറഞ്ഞതാണോ. നീ കൈകാടകയിലേ?

ജാനഃ:—ഞതിനിനി ഏന്തോന്ന സംശയം?

ദേവ:—അന്തുപോലെതന്നെ ഭാരതിയും കേരളക്കക
യില്ലോ?

ജാന:—എറവട്ടം കേരളക്കിം.

ദേവ:—അനമ്മയും അന്തുപോലെ കേരളക്കകയില്ലോ?

ജാന—ചോദിയ്ക്കാനണണം!

ദേവ:—ശരി. നീ തെട്ടിപ്പോകഞ്ഞു! എം പറ
യാം പോവുകയാണോ. “എനിക്കവേണ്ടി, എ
നിൽ വിശ്രപാസവും സ്നേഹവുമണ്ണക്കിൽ നീ
രാഖംപിള്ളയെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നും, ഭാരതി
ചെല്ലപ്പുൻപിള്ളയെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നും. അമ്മ
അട്ടുനെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നും.”

ജാന:—(തെട്ടുന്ന.)

ദേവ:—എന്താ ജാനാ? മറപടിയെവിടെ?

ജാന!—ഇതിനൊരു മറപടി ഇല്ലതന്നെ.

ദേവ:—അതേ! മറപടി ഇല്ല. ജാനു! ഇം ഭാഗി
വാക്കകൾ പറയുന്നതുകൊണ്ടാണും തെവി
ശേഷവുമില്ല.

ജാന:—അവനവൻറെ ഭർത്താക്കന്മാരെ ഉപേക്ഷി
ചുംപെ വിശ്രപാസമുള്ള എന്ന വിചാരിച്ചാലോ?
അതൊരു വല്ലാത്ത പരീക്ഷയല്ലോ?

ദേവ:—ഈ പരീക്ഷയിൽ നിങ്ങളെല്ലാം തോന്ത്രം.

ജാനഃ—അതു പരീക്ഷയിൽ കൊച്ചുമയ്ക്കും ഒന്നാം നാലു
മാസി തോട്ടും

ദേവഃ—ഈല്ല, ഒരിക്കലുമില്ല. എംബൾ നിങ്ങളെൽക്കു
ഡ്യാം ഈ നിമിഷം ഉപേക്ഷിക്കാം.

ജാനഃ—ഈ ഹാ! തങ്ങളെൽക്കു ഉപേക്ഷിക്കുന്നോ? അതു
കൊണ്ടുനായി? കൊച്ചുമയ്ക്കും ഒരു ഭർത്താവു
ശാഖായിരുന്നാൽ—

ദേവഃ—(ഉഴിറോടെ) ഏന്തു്?

ജാനഃ—കൊച്ചുമയ്ക്കും ഒരു ഭർത്താവും ശാഖായിരുന്നാ കൊ
ച്ചുമ തീർച്ചയായും ഉപേക്ഷിക്കുന്നീല്ല.

ജാനഃ—(ഭേദകി ചിന്താധിനിയാക്കന്ന) പിന്നെ ഒരു
കാലുമുള്ളതു്, കൊച്ചുമയ്ക്കും ഭർത്താവെന്തിനു്?
നല്ല ശമ്പളം, നല്ല പരിത്വം, നല്ല സ്വന്തതു്,
സ്ത്രീരഥയും ആന്ത്രോപികാണം. തുണായ്യോരാം ദവ
ശാഖ. കൊച്ചുമയ്ക്കും പ്രാലുളിക്കുവക്സ്ക്കും ഭർത്താ
ശാമാരില്ലപ്പോ.

ദേവകി:—ശരിയാണ ജാനു! നല്ല ശമ്പളവും നല്ല
പരിത്വവും നല്ല സ്വന്തതം ഒന്തിട്ടുള്ളവക്സ്
ഭർത്താക്കന്മാരില്ലതെന്ന.

ജാനഃ—അതു പിന്നെ കിട്ടാത്തതുകൊണ്ടാണമ
പ്പേ! ഏതുതുപതിൽ വേണാമെന്നാഴ്ചുവ
ഡോ നിങ്ങളുമ്പോലുള്ളവക്സ് വേണാകിൽ
കിട്ടല്ലോ! ഈ ശമ്പളമോ പരിത്വമോ സ്വ

തേരാ ഇല്ലാത്തവരുടെ കാര്യമാണ് കാഴ്ചിം
കൊച്ചുമാ! അവക്കാരാണ്ടുന്ന കിട്ടാതി
അനാൽ എന്തുചെയ്യും? കാഴ്ചിം! എത്രയെന്നുമാ
ണെന്നോ അത്തരത്തിൽ ഇള നാട്ടിലിരിക്ക
നാതു?

ദേവ:—അതും ശരിയാണ് ആനു! ശ്രദ്ധളവും പറി
തവയും സപ്തത്തിനും ഇല്ലാത്തവർക്കിം ഭർത്താക്കന്മാരി
ലുതനോ. പിന്നൊ, ഈ ഇടത്തരക്കാർ കുറെ
പ്ലേറ്റ് ഭർത്താക്കന്മാരെ വച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാലോ?

ജാനഃ:—അവധി പിന്നൊ എന്തുവേണ്ടെന്നാണ് പറ
യുന്നതു? എല്ലാത്തമഞ്ചപേക്ഷിക്കണമോ?

ദേവ:—(കുരതയെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന ഗൗരവങ്ങും
ടെ) പിന്നൊ ഉപേക്ഷിക്കാതെ?

ജാനഃ:—നല്ല കൂത്തു! ഇതുകേട്ടിട്ടുനിക്ക ചിരിവ
രണ്ട്. സ്വന്തമന്ത്രത്തെ മാറ്റത്തരവും അതുകൂളു്
കാണിക്കുമോ?

ദേവ:—(കുരൈ ദിഷ്ടിക്കുള്ളിച്ചുകൊണ്ടു)കാണിക്കം.
വിശ്രദാസമില്ലെങ്കിൽ നമ്മുൾ കണ്ടുന്നുണ്ട്?

[കർട്ടൻ]

ക്രിസ്ത്യൻ

[കമാനക്കുളവും മാളിക്കുളവും ചെറുക്കുളവും അടങ്കാം തുമിരുദ്ദം നടക്കുന്നു. ഉറുതെന്നരാജ്യം, പരാജയവേണ്ടം, അസഹ്യതയുണ്ടാകുന്നു. മുട്ടുകൾ തുച്ഛികൾ തുല്മനിയുധാരേശ്വരക്കമായി ഉറച്ചുവിനിക്കുട്ട് നായന്തരാ സാതീതമായി സബ്രഹ്മണ്യൻ. കാചുനേരം കഴിഞ്ഞു “വൈദ്യുതി റഞ്ഞുവിനു” എന്ന കടലംബസ്ത്രം നോക്കുന്നു. സുകയാ, പ്രകാരം രണ്ടു മൺി]

“ஏன் கூறு பூவத்திக்கொட்டு எான் பூவாத்தி ஆ” (தல பொக்கியிடு) நீ ஏதேனு வரிப்பு கைக்கயாள். அங்கு? “எான் கிழவதூக்க பூக்குத்தில் மங்கி அருள்ளாயிலும் மூதில் திருக்கத் தல ஏன் ஜயம் ஏகிக்கூக்காலாநிப்பு.” (தல கு யுத்தியிடு) கிள்ளர் ஜயம்—ஷ்வரன்றர் குதாபோ வி! அதாள் கிள்ளர் உத்திரம் அங்கு? (கடலாஸ் சுதாகி ஏரியூ.)

(വേദപ്രിഞ്ച പ്രവർഷികനം)

ദേവ:—എന്ന വെളുപ്പിൽനാം?

வேலு:—உற்றுரவு. அதூரவறையிலிருந்து அதுபீரி
க்கு கூற வரலாமென்று பரவுத்துடன்

അവും അതിന്റെ വരവുകളും പരിശോധിച്ചു.

വേദ:—ഉത്തരവു്. എന്തോ അത്യാവശ്യമായിട്ടു്
മേലാവിൽനിന്നു് എഴുതിഅയച്ചിരിക്കുന്ന.

ദേവ:—എനിക്ക വരാൻ സാധിക്കുകയില്ല. താൻ
പൊണ്ണും തിള്ള.

വേദ:—ഉത്തരവു്. എങ്കിൽ പെഹർ ഇഞ്ചാട്ടു്—

ദേവ:—എന്താ? താനും എന്നു പറിപ്പിക്കുകയാ
ണോ? പോകാൻ പറഞ്ഞതാൽ—വരാത്തതി
നീറ കരാറ താൻ സഹിച്ചു.

വേദ:—ഉത്തരവു്. (പോകുന്ന.)

(ദേവകിക്കു വിണ്ടും അസപന്മായാകുന്ന. ചുങ്കിക്കുട്ടി ഏ
റിഞ്ഞ കടലംസു് വിണ്ടും ഫട്ടം ചുങ്ക നിവഞ്ഞി വായിക്കുന്ന.
“ചേച്ചിക്കു് സമനന്നുണ്ടാക്കട്ടേ.” ഒ റൂം. നീ എ
നിക്ക വേണ്ടി പ്രാത്മിക്കുന്ന! മംയിപെണ്ണു്! (ജാന
പ്രവേശിക്കുന്ന)

ജാന:—അണ്ണു! കൊച്ചുമാ! ഇതോക്കു എങ്ങനെ
കേട്ടാൽ സഹിക്കും? ഇതു കാലമായെട ഇടയി
ൽ എങ്ങനെ കിടന്ന ജീവിക്കും?

ദേവ:—(അസഹ്യതയോടെ) എന്നോന്നുടെ പുലന്തു
നാതു്?

ജാന:—അവമുഖ്യം അവിടെയും ഇവിടെയും ഇതനു
പറയുകയാണു് ആ ചെല്ലപ്പുൾപ്പിള്ള യല്ലാത്തി
നെ ഇതു വീച്ചുകാർ നാടിച്ചുകളഞ്ഞു എന്നു്.

ദേവ:—അതുകൊണ്ടു് എത്തുപറി? അതുകാശം ഇടി
തെരു താഴേ വീണോ?

ജാഹാ:—ശത്രുവ്‌ഹാ! പറരാന്നാനമില്ലോ? അവർ കു
രേപ്പേരും ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞതാണ്ട് നടന്നാപ്പോ
രേ എപ്പോരുമാണ് വിശ്വസിക്കാൻ? അതിക്രമിച്ച
തലായ കൊരള്ളിലെവാനേഭാ കൊള്ളുമ്മാ!
കൊരള്ളിലിപ്പാജതിട്ടാനോ വല്ലപ്പരിശനം
വല്ലുമ്മാ, ഈ വരെ കിടന്ന കിടപ്പിനു
എന്നീക്കാത്തതു?

ദേവ:—അവരെഴുന്നേൽക്കാത്തതു? അങ്ങനെയായിട്ട് വള്ള
തിരിക് മകൾ പൊയ്ക്കുന്നതതുകൊണ്ടല്ലോ?

ജാഹാ:—ആ കൊള്ളുമ പോയതിലിത്ര വ്യാസനിക്കാൻ
എന്നോന്നിരിക്കണാൻ? പത്രാക്കന്നാരുടെ വിട്ടി
ൽ പാത്രമാരപോയി താങ്സിക്കാനു? ഈ ഒരു
തരരിയാനോ?

ദേവ:—നീ അപ്പേക്ഷിച്ചും ഭാരതിയുടെ വകീലുണ്ട്
നീ ആ ഭാഗം കരഞ്ഞെന്നപ്പറയും.

ജാഹാ:—ഈതാൻ പറയണ്ടാനോ വലിയ കാൽം? തൊ
നം ഒരു തള്ളുയല്ലോ? ചെല്ലപ്പുന്നപിള്ളുയല്ലോ
പോയതിപ്പിനു ആ കൊള്ളുകട്ടി കിടന്ന “അ
ംബാ! അംബാ!” എന്ന സദാനേരവും കരയന്നതു
കേടുങ്ങനെ അടങ്കി ഇരിക്കും? തൊനാശനാഡി
ൽ ആ പത്ര ദിവസത്തിനിടയിൽ തബദ്ദി
ചെയ്യുമായിരുന്നു.

ദേവ:—ഓംഹാ! ഇപ്പോഴേക്കിലും അവർ ജയിച്ചു ക

ഉന്നതല്ലോ! മറക്കു വരു തൊവററങ്ങിലും അവ
ഡ ജയിച്ചല്ലോ. അതുമതി.

ജാനഃ—ഓംഹാ! നന്നായിരിക്കു കൊച്ചുമാ! നന്നാ
യിരിക്കു!

ദേവഃ—ഈലു ജാനു! അവം ജയിച്ചിട്ടിപ്പി. അവം
ജയിച്ചുന്ന തെളിയുകയാണ്

ജാനഃ—ഓലു! അതിപും പറയാമല്ലോ, ചെപ്പുപുൻ
പിഞ്ഞയദ്ധതിന്റെ വീടിൽ വലിയ ഭാരിത്രുമാ
യിരിക്കും. ഇഷ്ടയക്കാച്ചുമ അതുവസ്തുതം ശ്രീ
ലിഖിത്തിങ്ഗാം? ഏന്നാലും അതോക്കെ കരുനാളി
ങ്ങ സഹിക്കും. അലുംതെന്തു? എന്നുകിലും
നല്ലുകാലം പിരക്കാതിരിക്കുമോ?

ദേവഃ—പിരന്ന? സംശയിക്കാനുണ്ടാ? ഭർത്താവിനോ
കൊള്ളു എരിതീയിലും പാടാൻ തൈക്കുള്ളുവഴി
ല്ലോ ഭാം?

ജാനഃ—ഒക്കെട്ടു കൊച്ചുമാ! അംഗങ്ങു ചാടിയ ഒരു
ചെണ്ണപ്പിരന്നാളുടെ കമ പാരതികൊച്ചുമാ
എന്നു ഇന്നാളുചരണതു കേപ്പിച്ചു. കരണ്ണരു
ഡോരും ആ കമ കേട്ടാൽ. കൊച്ചുമാക്ക കേക്ക
ഡോ?

ദേവഃ—വേണു വേണം! എന്നിക്ക കേരംശാൻ ഇ
ചുമ്പുള്ള കമ നിന്നുകരിഞ്ഞുകുടം!

ജാനഃ—ഓഡോ! ഇതോടു കഷ്ണംതന്നു കൊച്ചുമാ!

കൊച്ചുമയ്യും ഇപ്പോൾ കമ്മിറ്റി, ടന്റെ വേണ്ട. ഇങ്ങനെ അത്യാൽ എത്തു ചെയ്യും കൊച്ചുമ! അപീസിൽ പോവുമ്പോൾ, അവബലത്തിപ്പോൾ, ഒരുരോട്ടം അങ്ങനെ വർത്തമാനം പറയും. പിന്നും അങ്ങനെ നേരം പോകം. ഇളംപരാ.

ദേവ.—ശരിയാണ ഇന്നു! നേരം പോവുകയില്ല. ഞാൻ നേരംപറയുകയാണ്. ആ ചെപ്പുപ്പുന്തു ഇതു പോലെത്തിപ്പിനു കുറെ ദിവസമാണ് ഞാൻ ഒരവിധം സൗഖ്യമായി കഴിച്ചുകൂടിയിട്ടിരുന്നതു. പക്ഷേ ഭാരതി പോലെനോട്ടുടി അനും തീന്.

ജാന.—എനിക്ക് നേരെ മറിച്ചുഡായിയിരുന്ന കൊച്ചുമ്മാ! ഇത്തു കൊച്ചുമ്മ രേപായതുവരെ എനിക്കു നോന്തെനു വിഷമഹായിൽനാണോ? അങ്ങനെ തുനിരപ്പുംചും, തന്ത്രയസ്താനാത്ത കീടനും കരയാണ കൊച്ചുമ്മിനുവരും റടിയിൽവരും കഴുന്നിൽ നോലിപ്പുംചും—പാവം! എനിക്കു കാണാവം കഴുന്നിൽ വെള്ളും നിറയ്ക്കായിരുന്നു!

ദേവ:—തൈനെന്തിനൊന്നുകുണ്ടും ഇന്നു! അ കട്ടി കുടി നും കരഞ്ഞത്തേപ്പാശിബേജി, ഏതുകൊണ്ടാണോ നും എനിക്കുവരിഞ്ഞുകൂടാ, എനിക്കു വല്ലുതന്ത ഒന്നുംനായിരുന്നു, എന്നാൽ ഭാരതി ജയം നേടാൻ കൈഭീഥ്രാക്കിയതുമുതൽ—(ദീർഘമായി നിശ്ചേണിക്കുന്നു.)

ജാന:—ശരത്തെപ്പാം അങ്ങനെ ഇരിക്കും. ഓരോയത്തുവും

ടെ മനസ്സിന്റെ പോക്ക് ഓരോ വിധത്തിലേപ്പുണ്ടോ?

ദേവ:—പൈഹു അവധി ജയിച്ചിട്ടില്ല ജാനു!

ജാന:—ചുമ്മാ കൊച്ചുമ്മ അതിനെപ്പറ്റി വിചാരിച്ച് മനസ്സ് പുണ്ണാക്കണ്ണതെന്തിനോ?

ദേവ:—പോട്ടി! നിന്നുക്കാൽവരിയാം. നീ എന്നു ഉപദേശിക്കാണോ? വിചാരശക്തിയില്ലാത്ത പഴ!

ജാന:—അയ്യോ! കൊച്ചുമ്മ! ഞാൻ വേരെ ഒന്നും ഉള്ളിച്ചുപ്പ് പറഞ്ഞതും.

ദേവകി:—നീ ഉള്ളേശിക്കന്നാതാക്കു എന്നിക്കരിയാം. നിന്റെ വർഷകാർ ഉള്ളേശിക്കന്നാതാക്കു എന്നിക്കരിയാം. പോ നിന്റെ പാട്ടിനോ! ഒരോ റാത്രിനില്ലാത്ത ശവാദം!

ജാന:—സാധ്യക്കേളാട്ട് ഇങ്ങനെ ദേശ്ചുപ്പേക്കാൻ എന്തുചെയ്യും കൊച്ചുമ്മാ! ഞാൻ വത്തമാനം പറയുന്നതും കൊച്ചുമ്മക്ക് ഇഴുമിശ്ശേഷിൽ ഞാൻ ഇനി കമാന ഭിണ്ടത്തില്ല.

ദേവ:—നിങ്ങൾ മിണ്ടിയതു മതി. നിങ്ങൾ അട്ടത്തു തു മതി. നിങ്ങൾ തോല്പിച്ചതു മതി. ഇനി നമ്മക്കരിയാം ആരാണു ജയിക്കന്നാതെനോ!

ജാന:—(മിണ്ഡാതിരിക്കുന്നു.)

ദേവ:—(കരകഴിഞ്ഞു) നീ മിണ്ഡാതിയഞ്ഞ തോല്പിക്കുംബാണോ, അപ്പേ?

ജാന:—ഈ ഗ്രന്ഥാ! ഇതെന്നതു പാട്ട്! മിണ്ടിയാൽ

കരം, മിണ്ണാതിങ്ങനാൽ കരം. പിന്നു എ കെന്തൽ വേണും കൊച്ചുമാ!

ദേവ:—നീ എന്തുവേണും അല്ലോ? തോൻ പറത്തുതരാം നീ എന്തുവേണമെന്നോ! നീ ഈ വീട്ടിൽനിന്നു പോകുന്നു. നിനക്കൊരു വീട്ടിൽ, ഭർത്താവുണ്ട്, കുന്നതുജൈളുണ്ട്. നിനക്കിവിടെ കാഞ്ഞമില്ല. നീയും പ്രവത്തിച്ചുതുടങ്ങിക്കോ. എനിക്കു കാണുന്നും ഇതൊക്കെ എവിടെച്ചുനാവസാനിക്കുമെന്നോ!

ജാന:—അയ്യോ! എൻ്റെ പൊന്നകൊച്ചുമാ! കൊച്ചുമുഖ അബ്ദേശ്വരത്തിൻ്റെ വയററ്റടിക്കകയാണോ! തോനെന്തു ചിഴച്ചു? (കരയുന്നു) ഇന്നു ഒരു വംശമായഡ്സു തോനിവിടെ വന്നിട്ടും. എന്നിട്ടും രണ്ടാറു ദിവസം തോൻ ഇവിടെ ആരുരോ ടെങ്കിലും മത്തുാദകട്ടും പെരുമാറിയിട്ടുണ്ടോ?

ദേവ:—എടീ! നീയെല്ലാം ഇന്തിരക്കണ്ണികളുണ്ടോ. എൻ്റെ പ്രധാനത്തിൻ്റെ ഫലം അനാഭവികാൻ ചുറ്റിപ്പുറി നിന്നും എന്നു സ്ന്യഹിക്കാതെ എൻ്റെ കുംഭവത്തിൽ സന്നോഷിച്ചും ഏന്നു കളിപ്പിക്കുന്നവരാണോ.

ജാന:—എന്നു ആ കുട്ടത്തിൽനിന്നും വിഞ്ചേയ്യുണ്ടോ കൊച്ചുമാ! തോൻ കുറക്കു തെരിയെ വേലചെയ്യാണു ചോരത്തിനിട്ടിള്ളിക്കുത്തു.

ദേവ:—കുറക്കു തെരിയാതെ സുവമായിട്ടിങ്ങനു മറ്റു

இல்லவுக் கூனை பரிசுக்கேங்வாறு நீ மாதும் வே
லசெய்து கடின்றுக்கடல். நீ பொழையா.

ஐஙன்:—எதாங் பொழையாதும். கொடுமும் நனாயி
நனாது மதி.

பேவ:—அது வத்தமானவும் தோல்பிக்கொந்தை வத்து
மானமாளோ. அது ஸபநா ஜயித்துபோயென்றை ஏதை
குலிலாளோ. “கொடுமும் நனாயிதநாது மதி”
என்று. ஓதிரை நீ உத்திரிக்கொ அதைம்
தொங் ரெசலையும் நனாக்காலிலெழுநாளோ. ஏது
கீ! எதாங் நனாயிலெழுதிய ஏதிக்காளர் நாசும்.
நீஷலூம் ஏதாங் நனா நனாக்காங் அதித்து மதி.
வணாதுமால் ஜானு! நீஷலர் ஏதுதுடுகி கலிப்பு
க்காள் நோக்கியது, கொஞ்சமாக காளி திட்டு
தை பிரோஹியை அநுளோ. உம். பொழையா!

ஐஙன்:—அது எதாநிலேப்பாடு மனஸ்திலாகவியுத்து.
(கர்ணத்துக்கொங்கிரஜப்பேப்பாக்கான!)

[ஆஜைப்போகை முாண்பிபுங்கை புதுவரைக்கொ. அலீம்
கங்காயவும் விஷங்வேம் நீர்வை முவலாவேம்]

து:—மேலை! பேவகிக்கட்டு! நினை விழிக்காங் அது
பீஸித்தினினம் அதை வந்திதநாலோ, நீ போ
யிலே?

பேவ:—ஹல்ஹூ!

து:—அங்கத்தை மோலை?

பேவ:—ஏதிக்க நலை ஸுவமிலை.

കു:—നിനക്ക് സുവമില്ലോ വച്ചു സക്കാർക്കാൽ നടക്കണം?

ദേവ:—എനിക്കു എൻ്റെ സുവമാണു പലതു്.

കു:—പോകേണ്ട കാൽത്തിനു പോകാതിരുന്നാൽ നാളി തേരയ്ക്കു മുഴുമല്ലോ?

ദേവ:—ഈനാഞ്ഞെടം കഴിഞ്ഞിട്ടല്ലേ നാശ്ശു?

കു—മോഹൈ! നമക്ക് ഇനി ആ ഒരു മാനുഷം ഉള്ളി. അതിനു കഴുപ്പും വന്നാൽ പിന്നെ ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടും കാൽത്തിനില്ല.

ദേവ:—ആ മാനം സാരമില്ല. ഇനാളികൾ പറയുന്നതാലോചിച്ചാൽ നാശ്ശു പറയുന്നതു് സാരമില്ലോ തോനം.

കു:—എത്ര ചെയ്യാനാണോ? (ബീംഗലപ്രാസരേതാട) ആംഗോഹി എൻ്റെ കഞ്ഞിരെന്നുടി ഭ്രാന്തിയാക്കി. പിന്നെന്തുചെയ്യും? ആളുകൾക്കു പറയാൻ വന്നുട്ടിയ കാലം!

ദേവ:—കഴും! ആ പാവത്തിരെന്നയാണോ പിന്നെയും ചീതുപറയുണ്ടാതു്.

കുഞ്ഞി:—പിന്നുഡാതെ? അവനാണോ അവളെക്കുടെ പറങ്കുതിരിച്ചു് ആ വിധത്തിലാക്കിയതു്. അപ്പുഡാതെ എൻ്റെ മകർംക്കു് അഞ്ചേരണ തെരട്ടുത്തുപാട്ടമില്ല.

ദേവ:—ഓ! എൻ്റെ മകർംശജ്ജവനു വഞ്ഞേംാ?

രിക്കലുമില്ല. അപ്പോൾ തന്നെ എത്ര വന്ന
പോയി? ഹേയോ! നൊമില്ല. മകർ ജയിച്ചി
രിക്കകയല്ലോ?

എല്ലാൻ:—ഹാ! അതെല്ലാം അതു കാശിന കൊള്ളാത്തവ
ന്റെ പറഞ്ഞുകൊടുത്തു എഴുതിച്ചുതാൻ ദേവകി
ക്കട്ടി! നീ അതു കാഞ്ഞമായിട്ടു കയ്തിയോ?

ദേവ:—അതും മകളിട പേരിലില്ല. അതു സാധുവി
നീരു തലയിലാണ്.

എല്ലാൻ:—എന്നീരു ചെറുക്കണം അവനീരു തന്ത്രജ്ഞം
കുടെ അന്നേന പറഞ്ഞു! അയാൾ അവളെക്കുട്ടി
കമ്പക്കാരി ആക്കിക്കളയുമെന്നോ! നോക്കേണോ!
അതുപോലെ പററിയതു്.

ദേവ:—ഈപ്പുഴം മകർ കമ്പക്കാരി അതയതിലാണ്
മനസ്സാച്ചം.

എല്ലാൻ:—പിന്നല്ലോ? അതു തെമ്മാടി പോയെങ്കിലാങ്കു
ചെല്ലുടെ? അവർക്കും കണ്ണിനുംകുടി ഇവി
ടെ താമസിക്കാമായിരുന്നില്ലോ?

ദേവ:—കൊള്ളാം. ഭർത്താവില്ലാതെ അവളിവിടെയ
ഒള്ളതാമസിച്ചുകൂട്ടാം!

ഈല്ലാൻ:—കാളി! എന്നീരു കണ്ണിനു് ഇപ്പുഴം ദിവസം
തേ നേരത്തെ അവഹാരമെങ്കിലും കിട്ടുന്നബേജ്
എന്നോ?

ദേവ:—അതുഹാരം കഴിച്ചില്ലെങ്കിലും അവർ ഭർത്താ
വിനോടു കൂടിയല്ലോ താമസിക്കുന്നതു്?

കുഞ്ജി:—ഓ—രൈ കണക്കിന നീ പറയുന്നതു കാണ്ടം
തന്നെ മോളേ! ഒരു നിലയിലും ഭർണ്ണവി
ന്റെങ്കിയല്ലോ താമസിക്കുന്നതു്?

ദേവകി:—(മെഴുനം)

കുഞ്ജി:—ഈതുകൊണ്ട് അപാരാഞ്ചത്തിൽ അതുകൂടിക്ക.
അപവാദം പറയാൻ ക്ഷക്കയില്ല. അവർ അ
വന്നെ പുകയുള്ളൂടെ ഉള്ളി.

ദേവ.—മഹാരാജു സ്വത്തിക്കുന്നതു അച്ചുന്നമ്മാരെ സ്വത്തി
ക്കുതിന തുല്യമല്ലോ?

കുഞ്ജി:—എങ്കിലും കണ്ണത! അവളുവിടെ എത്രാക്കുന്ന
ഹസിക്കം? നേരെ ചൊരു; അപാരാരമോ ഒന്നും
നിശ്ചാരിയ മണ്ഡലം തേച്ചുകൂട്ടിയോ അവിടെ
കിട്ടമോ? അതു കണ്ണതിന വല്ല സുവക്കേടം പി
ടിച്ചുകാണമോ എന്തോ? ഇവിടുന്ന ഫോം
പ്രാണി അതിന നല്ല സുവമില്ലായിരുന്നു! ഇ
വിടെ അവക്ക് എല്ലാ സുവമായിരുന്നു!

ദേവ:—ഇവിടെ സുവത്തിനെന്തോനു കരവു്? ഏ
പ്രത്യേകാണ്ടു കരവു്? ഇവിടെ തൊന്തരിക്കുന്നും
എന്റെ അനാജത്തിക്ക വല്ല കരവും വരുമോ?

കുഞ്ജി:—പിന്നൊന്താ? കൂപ്പുകാലത്തിനവരുക്കാണാക്കുന്ന
തൊന്തി.

ദേവ:—ഈല്ല. പ്രവത്തിക്കണ്ണമെന്നൊരാഗ്രം അതു
കീഴം തോന്തമല്ലോ?

കു:—അവരെള്ള പ്രവർത്തിക്കാനാണ്? സാധ്യക്കട്ടി!

ദേവ:—അവരെല്ലാൽ ഭാത്യപ്പേ?

കു:—അതുകൊണ്ട്?

ദേവ:—പലതും പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയുമായിരിക്കും.

കു:—എന്ന വെച്ചാൽ—

ദേവ—എന്നപ്പേ എഴുത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്?

കു:—താൻ പറഞ്ഞിപ്പേ അതെപ്പാം ആ വിസ്തി പറ
ങ്ങുകൊടുത്തു എഴുതിയിട്ടുള്ളതാണ്.

ദേവ:—ഹരിക്കലുമപ്പുള്ളു!

കു:—നിന്നുക്കുണ്ടെന്ന അറിയാം?

ദേവ:—താനവരെ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുള്ളതുപോലെ
നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ല.

കു:—അപ്പോൾ അവർ നമ്മുട്ടു വല്ലായുംകൊണ്ട്
ഈ എഴുത്തെഴുതി എന്നാണോ നീ പറയുന്നതു്?

ദേവ:—അവർന്നമുഖം തോല്പിക്കാൻമുഹിക്കയാണ്.

കു:—നിന്നു ഭാത്യം?

ദേവ.—എൻ്റെ ഭാത്യിൽ എനിക്കുണ്ടെന്ന തോനുക
ആയിരിക്കാം.

കു.—താനിതെങ്ങും വിശ്രദിപ്പിക്കണം ദേവകിക്കട്ടി?

ദേവ.—“താൻ നിങ്ങളുടെ പക്ഷത്തിൽ മംഗി ആ
ണുകിലും ഇതിൽ കുട്ടതൽ ഒരു ജയം എനിക്ക
ണബാകാനില്ല” എന്ന വച്ചാൽ എന്നാണത്മം?

കു:—അവർ പോകനാളുകൊണ്ട് സദനാഷിക്കുന്ന
എനാണത്മം.

ദേവ:—അല്ല. അവർ നമ്മ തൊല്പിച്ചിരിക്കുന്ന
എനാണത്മം.

കു:—ആ അത്മം നീ മാത്രമേ കാണുകയുള്ളൂ.

ദേവ:—എന്തുവയ്യും? അല്ലെന്ന് പറഞ്ഞതുപോലെ
എനിക്കു ഭാന്നായിരിക്കാം. ആ ഭാന്തിൽ ഞാ
ൻ പലതും കാണം—കേൾക്കം—ചെയ്യം.

കു:—അക്കുട്ടത്തിൽ ആഫീസിൽ പോകാതിരിക്കുക
എന്ന കാഞ്ഞം മാത്രം ഉംപ്പുചുപ്പോക്കത്തേ!

ദേവ:—അതുമാത്രം മതി. അപ്പേ?

കു:—വെള്ളതെ ഞാൻ നിന്നു ഉപദേശിച്ചു് മംയനാ
കനാതെന്തിനു്? നിനക്കരിഞ്ഞുകൂടെ വരുംവരാ
ഴിക്കും?

ദേവ:—അതല്ല—അല്ലെന്നറ പക്കിനു് അല്ലെന്നു ഉ
പദേശിച്ചുനോക്കും.

കു:—എനിക്കു വയ്ക്കു! എൻ്റെ ഇരുപ്പരാ! (പുംക്കന്ന)
(ദേവകിക്കുടി ചീനംഡാനയും ഉലംതുന്ന.)
ഈനിയും എല്ലാവയം ഒരു വശത്തു്—ഞാൻ മാത്ര
യും! ആരാ അവിടെ? കട്ടാ! കട്ടാ!
(കട്ടൻ ഏന്നും പഞ്ഞും ആവശ്യിക്കും.)

ദേവ:—എടാ! രാജൻ അവിടെ വല്ലടവും നില്ലുനോ?

കട്ടൻ:—അട്ടത്തെ വീട്ടിലിങ്ങും വീട്ടുകളിക്കുന്ന.

ദേവ:—പെട്ടുനാ ഇവിടെ വരാൻ പറ.

കട്ടൻ:—ചീട്ടുകളിലോണ്ടിരിക്കബോധം ചെന്ന പറ
ഞ്ഞാൽ ദേശ്ചുപ്പേട്ടി അടിക്കാൻവരും കൊ
ംഗമാ!

ദേവ:—ഞ്ഞാൻ പറഞ്ഞു എന്നപറ. (കട്ടൻ പോകുന്ന.)

ദേവ:—ചീട്ടുകളി, കള്ളുകൾക്കി, വൃഥിചാരം എല്ലാം എ
ൻറെ ചിലവിൽ— (ഇംസിച്ചുയരിൽ ചെന്ന
കിടക്കുന്ന. ചിലതെല്ലാം അതിലോചിച്ചുരുള്ളുന്ന.
രാജശൈവരൻ പ്രവേശിക്കുന്ന.)

രാജ:—ചേച്ചി എന്ന വിളിയോ?

ദേവ:—അതേ! എനിക്കൊന്ന മുഖം കാണിച്ചാൽ കൊ
ള്ളാമെന്ന തോന്തി.

രാജൻ:—(പ്രത്യഞ്ചിന്ന.)

ദേവ:—തിരിച്ചെന്നാളുണ്ടാൻ ധൂതിയായോ?

രാജ:—ചേച്ചി വല്ലാതെ ദേശ്ചുപ്പേട്ടി സംസാരിക്കുന്ന

ദേവ:—എടാ! നായേ! തോന്തി ദേശ്ചുപ്പേടുന്നതിലാണ്
നിനക്ക വല്ലായു അഭ്യ?

രാജ:—തോന്നെത്തു വേണമോ കേടുകളാം ചേച്ചി!
തോന്നെത്തു പിഴച്ചു എന്ന പറയുന്നും.

ദേവ:—ഹാ! കേരംക്കുന്നതു നിന്റെ സമന്നസ്കോണ്ട്!
നിന്റെ സമന്നസ്സ്!

രാജ:—സമന്നസ്സുണ്ട്, എന്റെ കടമ.

ദേവ:—നിന്റെ കടക നീ ഇതുവരെ ഒന്നും ലഭിയില്ലെങ്കിലും കില്ല.

രാജ്:—ചേച്ചു അതു ഇതുവരെ മനുസ്സിലാക്കിത്തന്നീ കില്ല.

ദേവ:—എന്തോ! നീ നാശമില്ലാതെ പറയുന്ന തൊൻ ഒ നുസ്സിലാക്കിത്തന്നീടില്ലെന്നോ! നീ പിന്നുന്നിലോ ഇങ്ങനെ ഒരു ചെറുപ്പുക്കാരനെന്നും പരിഷ്വാരി യെന്നും പറഞ്ഞു നടക്കുന്നോ?

രാജ്:—പരിഷ്വാരത്തിലോ യോഗ്യതയ്ക്കും ഇന്നവരെ കരവു വന്നിടില്ല. ചേച്ചു! ഇന്നും ഈ ടെൻഡി ലഭ്യത പത്ര ചെറുപ്പുക്കായെട കുട്ടത്തിൽ തൊൻ തന്നെ മുന്നാണിയിൽ!

ദേവ:—അതേ! മുന്നാണിയിൽത്തന്നെ. ചീട്ടുകളിക്കാൻ, കൂളിക്കാൻ, ധനരചമഞ്ഞുനടക്കാൻ, വീട് കാരെ മടിക്കാൻ!

രാജ്:—അതെങ്ങനെയോ? ആകക്കെട്ടു? അതിന്റെ ഒക്കെ മുണ്ടക്കാണ്ടു ഈ വീട്ടുകാരെ ഇന്നു ടെൻഡിലു ഇളംവക്കല്ലും അറിയാം. നമ്മജ്വേണ്ടി ഈ ടെൻഡിലെ ഒരുമാതിരി ചെറുപ്പുക്കാരെല്ലാം വേണ്ടുമെങ്കിൽ കഴുത്തറത്തു തുണം.

ദേവ:—എന്തോ! ഇരപ്പാളി! നീയും നിന്റെ ചെറുപ്പുക്കായും! എനിക്കുവരെപററി കേൾക്കണം. ഏം കാലത്തുതാഴെ വൈക്കുന്നതുവരെ ജോലിചെ

യുണ്ടാക്കുന്ന ചങ്കം കൊണ്ടുനടന്ന യുത്തടിച്ച്
കഴുതറത്തുതയന്ന കരെ ചെറപ്പുക്കാരെ നീ വി
ലയ്ക്കവാങ്ങം, അല്ലോ? എടാ! നിനക്കു വയസ്സു ഇ
പുതായപ്പോ. ഇതിനകം ഒരു കാര്യം നിന്റെ
സ്വന്നമായിട്ടും നീ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടാണോ?

രാജ:—എനിക്കെതിന്റെ അവധിയും ഇതുവരെ ഉണ്ടാ
യിട്ടില്ല.

ദേവ:—നാലു കാര്യം കഴിയുന്ന ഒരു ചെറി
യ തൊഴിലെങ്കിലും നീ ശീലിച്ചിട്ടാണോ?

രാജ:—ഹാ! അതതു വലിയ കാര്യമോന്നമല്ല. രണ്ട്
ദിവസംകൊണ്ട് പട്ടിക്കാവുന്നതെ ഉള്ളൂ.

ദേവ:—എടാ! നിന്റെ അനീയത്തി അതു ഭാനുന്റെ
പിറകെ ഓടിപ്പോയിട്ടും നീ അതിനെപ്പറ്റി ഒരു
തു നിമിഷങ്ങേരും അലോചിച്ചിട്ടാണോ?

രാജ:—അലോചിച്ചിട്ടും എനിക്കെന്തു വേണും? തൊൻ
വഴിയാവുണ്ടോ അച്ചുനോട്ടും അമ്മയോട്ടും പറ
ത്തിയുണ്ടോ. “അയാൾ കൊള്ളുത്തുതാത്തവനാണോ”,
അയാൾ ഒരു ജന്മിത്തമാനല്ല. സുക്ഷിച്ചുകൊ
ള്ളുണ്ടോ” എന്നോ. പറയാമെന്നാല്ലാതെപിനേ—

ദേവ:—ഈ കേട്ടാൽ ഒത്താനും “സർ ചുമതലകളും
അച്ചുനമ്മമാക്കാണോ”. തൊൻ വരാനിള്ളിത്തു ഒന്നു
രദ്ദേ പറയുന്ന ഒരു ജോഡിപ്പനാണോ” എന്നോ
നിനക്കെതിൽ ഒരു ചുമതലയും ഇല്ലാത്ത മട്ടില
ലേപ്പു സംസാരിക്കുന്നതും?

രാജ:—അതു വിവാഹക്കാർത്തിലും എനിക്ക് ഒരു ചുമതലയുമില്ലായിരുന്നു. പിന്നെ ഇപ്പോൾ എത്രൊന്നു ചുമതല?

ദേവ:—ഒരു ചുമതലയുമില്ല അല്ലോ? നിന്മക്ക് ഈ ജീവിതത്തിൽ എന്നെങ്കിലും ചുമതല ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടുണ്ടോ?

രാജ:—എററവും വലിയ ഒരു ചുമതലമാതും! ജീവിക്കുക എന്നുണ്ടോ!

ദേവ:—അതു നീ ഒരു മുഹമ്മദൻ ദൈവക്കാലെ നില്പുന്നുണ്ടോ. എടോ! ചുത്തുജീവി പ്രസ്താവിക്കുന്നതിനും ഭാരതി നീ നീരു സദേഹാദരിയാനുണ്ടോ സമ്മതിക്കുന്നോ?

രാജ:—ചേരും എന്നു വേദനില്പിക്കുകയാണോ.

ദേവ:—അതേ! നിങ്ങളുണ്ടാക്കുന്ന വേദനിക്കുന്നതു കാണുന്നും എടുക്കുവല്ലാത്ത ഒരാന്നും തോന്നും.

രാജ:—ഭാരതിയെ കരതിക്കല്ലേബിൽ തോന്നും അലു കാട്ടുന്നാശ്വരനു ആളുപ്പാഞ്ച ദിവസം ഇവിടെനിന്നും ബാടിക്കുമായിരുന്നു.

ദേവ:—എനിട്ട് ആ ഭാരതിയാണോ ഇപ്പോൾ അധ്യാത്മിക്കുടെ പിരകെ ബാടി കാട്ടിനകത്തു കയറിയിരിക്കുന്നതോ!

രാജ:—നിങ്ങളുണ്ടെല്ലാം ദയവുപ്പാണോ വിശ്വാസിച്ചും ഭാരതിയെ കരതിക്കുംണോ അധ്യാത്മ തോന്നും കൈകെ വെയ്ക്കാതെ വിട്ടതോ.

ദേവ:—രാജാ! നിന്റെ ഈ വന്മഹത്തിൽ അങ്ങ്
വച്ചേയുള്ള എനിക്കു കേരംക്കണ്ട്. നീ ഈ തു
പറയാൻ മാത്രമേ ശീലിച്ചിട്ടുള്ളൂ.

രാജ:—പറയാൻ മാത്രമല്ല പ്രവർത്തിക്കാനും താൻ
പറിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ദേവ:—എക്കിൽ നിന്നൊ ഇപ്പോൾ വിളിച്ചുവരുത്തി
സംസാരിക്കേണ്ട അവധിയും എനിക്കു വരികയി
ല്ലായിരുന്നു. എടാ! പരിഷ്കാരി! നിന്നുകൾ
യാമോ നിന്റെ സഹോദരി ഇപ്പോൾ എവി
ടെയാൻ താമസിക്കുന്നതെന്നും!

രാജ—അതു കിഴക്കൻ ചെപ്പപ്പൻപിള്ള യോടു കൂടി.
അതിലിത്തു സംശയിക്കാനെന്നോന്നു?

ദേവ:—എന്റെ പരമപിള്ളു! നാലാഞ്ഞങ്ങളും പെ
ണ്ണങ്ങളും തികച്ചില്ലാത്ത ഒരു നാട്ടിന്റെത്തു
നെറ്റ് കോണിൽ വെറും ഒരു മൺകുരയ്ക്കത്തു്
കട്ടിയെ വെറും തറയിൽ കിടത്തി താരാട്ട് പാ
ടി ഉറക്കക്കയായിരിക്കും അവയാ. ദിവസം ഒരു
നേരം അംഗാരം കഴിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെ
പൊരിയുകയായിരിക്കും എന്റെ അഭാജത്തി!
(കരച്ചിൽ നടിക്കുന്ന) ഇവിടെന്നിനും ഉട്ടത്തു
കൊണ്ടപോയ മുന്ത് ഇതുവരെ അവർ മാററി
ക്കാണുകയില്ല. എനിട്ട് നീ അങ്ങനെ യോഗ്യ
നായി, കട്ടിത്തൊലിയുമായി നൗഞ്ഞങ്ങളുടെ ഇട
യിൽ—

രാജ:—ചേച്ചീ! തൊൻ വിഹാരിച്ചാൽ ഇതിൽ എന്ന ചെയ്യാൻ കഴിയും?

ദേവ:—എടാ! നിന്റെ സഹോദരിയുടെ ഭിഖം നിന്ന് ക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുകയില്ലെങ്കിൽ ഒവണം! അതിനു കുറച്ച് രേഖയുമാണെങ്കിലപ്പേരു കഴിയുകയുള്ളൂ. ഇന്ന് ഇന്ത ടണ്ണിലെ പിഞ്ഞിര പോലും പാടിക്കാണ്ടുനടക്കുന്ന അപവാദമെങ്കിലും നിന്റെ തലയിൽ കേടുകയില്ലോ?

രാജ:—ചേച്ചീ! ചേച്ചീ എന്ന ചീതെ പറയുന്നതു പ്രാതേ തൊൻ ചോദിക്കുന്നതിനു മരപടി പറയുന്നില്ല. ചേച്ചീ? തൊനെന്നു വേണം?

ദേവ:—വിട്ടിലിരിക്കുന്ന പെൺകുഞ്ഞേക്കാരം പത്രത്തേപ കുടയിൽ ഇരഞ്ഞി സമ്പരിക്കുന്ന നിനക്കു പ്പേരു ഇന്ത ഭദ്രജ്ഞാ? അപ്പേക്ഷിക്കിയെന്നു നിനക്കുന്നു നും ദിഷ്ടപ്പേരും?

രാജ:—എന്ന ചേച്ചി വല്ലാതെ വിശ്വിപ്പിക്കുകയാണ്. തൊനെന്നുവേണമെങ്കിലും ചെയ്യാം. ചേച്ചി എന്ന സൂചിപ്പിച്ച തന്നാൽ മതി.

ദേവ:—ഈനിയും തൊൻതന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നു അപ്പേ? നിനക്കു മനസ്സിലാവുകയില്ല! ശരി. തൊൻതന്നു നിന്റെ തലയിൽ അടിച്ചുകയറ്റാം. നീ എങ്ങനെ എങ്കിലും ഭാരതിയെ തിരിച്ചുകൊണ്ടവനു ഇവിടെ താമസിപ്പിക്കുന്നും.

രാജ:—എന്ന ഇന്ത നിമിഷം ഇരഞ്ഞാം. നാട്ടുനുറ്റു

പോക്കന്തു എന്ന കൊല്ലുന്നതിന് തുല്യമാണെങ്കിലും താൻ ഇപ്പോൾ തന്നെ പോകാം. നാലു ഭാരതി ഇതിനകത്തു കാണം ചേയ്തി! അക്കായ്മം താനേറു.

ദൈവ:—ഇതിൽ പിന്നെയും നീ ഏത്തക്കാനെന്നോ? ഇതു കേട്ടാൽ തോന്നം നീ എന്നിക്കവേണ്ടി ഒരു സഹായം ചെയ്യാൻ പോവുകയാണോ! വേണ്ടി. നീ പോകേണ്ട രൂപവസ്തുമില്ല.

രാജ:—ഞാൻ പോവുകതന്നു ചെയ്യും. അതെന്നു കടമയാണോ.

ദൈവ:—വേണ്ട രാജാ! നീ പോയി വെള്ളേ ഭർഖട ഔദി തലയിൽ വലിച്ചു കയറിണ്ടാണ്.

രാജ:—ഇല്ല ചേയ്തി! ഞാൻ പോകാൻ തീർച്ചപ്പെട്ട ദന്തിക്കഴിഞ്ഞു. എന്നോന്നു ഭർഖടം? എന്തു ഭർഖടമായാലും ഞാൻ വിചാരിച്ചാൽ നീക്കാൻ കഴിയും. .

ദൈവ:—നീ പിന്നെയും വന്നുപറയുന്നു. അതുമാത്രം എന്നിക്കു കേട്ടുകൂടാ! ഞാൻ ചോദിക്കുന്നു! ചെല്ലപ്പെട്ട നംബിഷ്ട ഒരവിധത്തിലും അവരുള്ള അയയ്ക്കില്ലെങ്കിൽ?

രാജ:—അയാൾ ഈ ലോകത്തായിരിക്കുകയില്ല പിന്നെ ജീവിക്കുന്നതും.

ദൈവ:—അതു കരാന്നാനും വിസ്തൃതിയുടെ ഉത്തര

മാണോ. രാജാ! നീ അയാളോട് ഇടപെടണാ മെന്തനൊയില്ല. നീ ഭാരതിയുടെ മനസ്സു മാറാൻ നോക്കും. അതാണത്യാവസ്ഥാം.

രാജഃ—എന്ന നോക്കെട്ട് എൻ്റെ സഹോദരി തോൻ പറത്താൽ കേൾക്കുമോ എന്നോ?

ദേവകി:—പിന്നോ? കേൾക്കുമെങ്കിലേ? സഹോദരിയുടെ എല്ലാ ഭാരവും ചുമന്ന ബുദ്ധിമുട്ട് നാ സഹോദരന്തേ?

രാജഃ—ചെംബുകിക്കു എന്നോ അതുകൊപിക്കുമെന്നോ ഉള്ളത്. എനിക്കു മറപടി ഇല്ല. തോൻ ഭാരതിക്കു വേണ്ടി എന്തും ചെയ്യും.

ദേവ:—ഈ ത്യാഗശീലനോടാണോ ഈ എന്തുവെച്ചുനുമന്നു എനിക്കു പറയേണ്ടിവന്നാതോ.

രാജഃ—ചെംബു ഒരു കാര്യം എനിക്കു പറത്താതെ നാതിൽ എനിക്കു ഒരു കരംബിലുണ്ടില്ല. ആ Country ചെസ്റ്റപ്പുന്തുവിള്ള ഉപഭോക്കനാതു് കേൾക്കുന്നോഴാണോ എനിക്കു തലവേദന വരുന്നതോ!

ദേവ:—അതിന്റെ കാരണം റൂഷിയാണോ. നിന്നുക്കു തോൻ ചെലവിനു തങ്ങൻ. അയാൾ തങ്ങന്നില്ല.

രാജഃ—ചെംബു എനിക്കു മരിക്കുന്നതുവരെ ചെലവിനു തന്നാലും എനിക്കു അഭിമാനമേ ഉള്ളത്.

ദേവ:—മരിക്കുന്നതുവരെയുള്ള പ്രോത്സാഹ അദ്ദേഹം

നീ നിങ്ങയിച്ചുകഴിഞ്ഞു. കഴും! ഇതിൽക്കെ
ണ്ണിക്കാം!

രാജ്:—പിന്നല്ല! വോക്കത്തു് എസ്സാരമങ്ങ് വേല
ചെയ്യു ജീവിക്കകയാണ്! (തൈ വിഡ്യുലിച്ചി
രി ചീരിക്കുന്ന)

ദേവ:—ഈ ചിരിയൊന്നം ഇപ്പോൾ കാണണ്ടെ. നാ
ഒരു അത്താഴമുള്ളാൻ എൻ്റെ അനിയത്തി എ
ംറെ അട്ടത്തണ്ണായിരിക്കുന്നും. പിന്നീട് ചിരി
ചൂഢ മതി.

രാജ്:—മുന്നതരം! തൊനിതാ പോകാൻ ദേശിക്ക
ശിഞ്ഞു. (പോകുന്ന)

ദേവ:—(അതുറ്റാദവതിയായി ചിരിക്കുന്ന.) പ്രവർത്തന
ക്കാരെ എനിക്കു കുറ കാണുന്നും! ജയരൂം തോ
ൽവിജും തീച്ചുപ്പെട്ടതുനും. (കരകഴിഞ്ഞു്)
അവർ വരും. ചെസ്സപ്പുന്പിള്ള വരികയില്ല.
അതാണു ജയം—അതാണവള്ളടെ തോൽവി.

[കർട്ടം]

നാലുരിക്കം.

രംഗം 1.

[മംഗലംസമന്വയിലെ ഒരു മംഗലി അക്കദം വേദപ്രീതിയും സംസംരിച്ചക്കുണ്ടിരിക്കും, മംഗലിജം വിവരജും ദാഖംകളായി കാണപ്പെടുന്നു.]

മംഗലി:—ഈ നരച്ചുകാരച്ചുറിരിക്കുന്ന തോനോ ആ പിള്ളയടക്ക തന്റെയോ അങ്ങു ചത്രപ്രോധാല്യം വേണ്ടകില്ലായിരുന്ന വേദപ്രീതി! ഇതിൽ ക്രിംഗരാജു എന്തൊരു ഭരിതമാണ് ഈ വീഡികാക്ഷം വരാനെങ്കിൽ തു്?

വേദ:—ഉം. ഏതുചെയ്യാം അമ്മച്ചീ! നമർക്ക് വിചാരിക്കുന്ന കണക്കാണും ഓരോന്നും വന്നുചേരുന്നതു്?

മംഗലി:—അണ്ണോ! ഈ ശ്രദ്ധാ! ഏൻറെ കട്ടി ഇപ്പോൾ ജയിലിൽ കിടന്നു് ഐടകടിക്കൊള്ളുകയാണോ! അവനു ഇങ്ങനെ പറയുമെന്നു് ആരു വിചാരിച്ചു വേദപ്രീതി? ഏതു നല്ല സ്പദാവമായിരുന്നു അവൻറെ.

വേദ:—കേട്ടോ അമ്മച്ചീ! ഇതൊന്നും പറയുകയില്ലോയിരുന്ന അദ്ദേഹം മാത്രം പോയിരുന്നുണ്ടിയോ! ആ പെഴുവു കുട്ടിക്കാരെങ്കി ചേരേംതാണും പോയതിലാണു് ഈ തകരാറോ ക്കു വന്നാൽ.

മാധവി:—അവൻ എന്നിട്ട് ഒരു വാക്ക് എന്തോടു പറയാതെയല്ല പോയതു്? പറഞ്ഞിരുന്ന കിൽ ഞാൻ ഒരവിധത്തിലും സമ്മതിക്കുകയി ശ്രായിരുന്നു.

വേദ:—അതെങ്കിൽ എന്തിനു് പറയുന്നതു്! അതു ചെല്ലപ്പുൾപ്പെട്ടിട്ടു യല്ലെന്തിനു് അയ്യൻറെ നീ. അല്ലാതെന്തു് പറയാനാണു്?

മാധ:—അയാളിടെ അയ്യൻറെ നീയും എൻ്റെ ചെരശനല്ലോ വേദപ്പുണ്ണേ! ഈ വിനയയല്ലാം വന്നേച്ചുന്നു?

വേദ:—എു് അതു പിന്നെ കരും ചെയ്യാൽ സക്കാ രു വെള്ളതെ വിത്രേക്കുമോ? എത്ര വലിയ അള്ളാ യാലും അനാഭവിച്ചു പറയ!

മാധ:—എല്ലാരെപ്പോലെയുണ്ടാണോ വേദപ്പുണ്ണേ! എൻ്റെ കാര്യതു്? അവൻ ഒരു ചെറിയ വൈഷ്ണവന്മോഹം ജീവിതത്തിൽ അനാഭവിച്ചിട്ടില്ല. മോറിൽ ഒരു കരത്തയരികിടന്നാൽ അനും ഇത് വിട്ടു കമ്മുഖിവക്കുന്ന പ്രതിതമാണു്. എല്ലാവ ക്ഷണം തിവസം ഒരുന്നേരം മുണ്ടാറിയാൽമാതി. അവൻ രണ്ടും മൂന്നും നേരം മാറുന്നു! എന്നിട്ട് എൻ്റെ കുട്ടിക്കിപ്പോരു (എങ്ങിക്കരയുന്ന) തണ്ഠത ചോരം പ്രക്കരാട്ടപ്പും.

വേദ:—ഈമന്ത്രവിനു അമ്മച്ചു! എന്നും ഒരുപോലി രിക്കുമോ? കന്നബാഡിയിൽ കഴിയുമ്പോൾ. ഈനും സുവമ്മണ്ണവിച്ചാൽ നാലേ ഭിംബം.

മാധ:—ഈതെല്ലാം അതു എരണ്ടംകൊട്ട പെണ്ണുകാരം നാം ഉണ്ടായതെല്ലു വേദപ്പുണ്ടോ! എന്നിട്ടു ത്രിപ്പോറ്റം എഴുതിരിക്കുന്നതു കുറഞ്ഞോ? അവളുടെ നായന്മാരും ഇനിയും അവിടെയെന്ത്; അതുകൊണ്ടും ഇനിയും ഇങ്ങനൊടു വരുന്നില്ലോ!

വേദ:—എങ്ങ് ഹാ! അങ്ങനെ എഴുതി അയച്ചോ അം മുച്ചി? വല്ലാത്ത കടപ്പംതന്നെ അവയുടെന്നും!

മാധ:—അവളും ഭാസ്യാശ്രമപോലും! വേരെ എത്തും ഭോ യുമാരെ കാണാത്തതുപോലെ. കുലിവേദ ഏപ്പേണ്ണിലും അതു കിടക്കുന്നു വീട്ടകാരെ പട്ടി സ്ഥിരിട്ടാതെ നോക്കേണ്ടതും അവളുടെ കടവയാശ്രമപോലും—കൂദാം! തൊനിങ്ങനെ ദന്തിനെ പെററ്റിയുകളുത്തെല്ലോ വീട്ട് മട്ടിക്കാൻ?

വേദ:—അങ്ങും! അങ്ങനെ പൊല്ലാവാക്ക പറയുന്നു അംഗും! ഇംഗ്ലീഷ് നിരക്കകയില്ല. ഇനി എങ്ങനെ അറിയാം, ഇതെല്ലാം കണ്ണഡാണ്ടനി കൂടും ഇംഗ്ലീഷ് നിരക്കുന്നതനെ ഒരു നല്ലവഴി കാണിക്കകയില്ലോ?

മാധ:—നന്നാ കാണിയും! കേട്ടോ വേദപ്പുണ്ടോ! ഇതെല്ലാം എങ്ങനെയും ഉള്ളിൽവെച്ചും തിന്നതിനാട്ടാമായിരുന്നു. ഇനി ഇപ്പോറ്റം ശശ്രൂക്കേണ്ടെല്ലാം അടിയുവിടം! എരക്കിട്ടാതെ വിശ്രന്തി രിക്കുന്ന കഴകക്കുന്ന മുമ്പിലെല്ലു ഇപ്പോറ്റം നാക്കപ്പട്ടിമിക്കുന്നതും?

വേദ:—അംഗത്വമുള്ള അഭ്യർത്ഥി! ഇതിൽ കാഞ്ചമായി
വേദ:—അംഗത്വമുള്ള അഭ്യർത്ഥി! ഇതിൽ കാഞ്ചമായി
വേദ:—അംഗത്വമുള്ള അഭ്യർത്ഥി! ഇതിൽ കാഞ്ചമായി

(മധ്യവീജന്മ വിക്ഷാലങ്ങണ്ട തലയിൽ ഒരു ശ്രൂം കൊടു
ത്തു കൂടിഞ്ഞിരിക്കും. ദേവകിക്കട്ടി പ്രവാശിക്കും. പ്രസന്ന
ത, നീം മാറ്റംപൂർണ്ണം, സപ്പമുത ഏന്നീ ഭാവങ്ങൾ മുവര്ത്തു കഴി
യാംടും.)

ദേവ:—വേദപ്പിള്ളേരു! ഈ കടലാസ് അവച്ചിസിൽ
കൊണ്ടു കൊടുക്കണം, കേട്ടോ?

വേദ:—ഉത്തരവു്. ഈ മഞ്ഞാട്ടു് വരുന്നില്ലെ കൊ
ഡ്രമം?

ദേവ:—വരുന്ന കാഞ്ചമൊക്കെ ആ കടലാസിൽ എഴു
തിക്കിട്ടുണ്ടു്. കൊണ്ടുകൊടുക്കണം.

വേദ:—ഉത്തരവു്. തൊനിനു ഈ മഞ്ഞാട്ടു് വരുന്നേം
കൊഡ്രമാ?

ദേവ:—ഈ വരണ്ട. നാഞ്ചി ഇവിടെ വരുണം.

വേദ:—ഉത്തരവു്. വരുന്നേം ചെഫലുക്കുടെ?—

ദേവ:—ചെഫലാനം കൊണ്ടുവരേണ്ടി വരികയില്ല.
വേദപ്പിള്ളേരു വന്നാൽ മതി.

വേദ:—ഉത്തരവു്.

ദേവ:—നാലെ കാലത്തെ അതു ജാനവിന്റെ വീട്ടിൽ
പോയി അവരെ ഇവിടെ വരാൻ പറയണം.

വേദ:—ഉത്തരവു്. (പോകുന്ന)

മാധ:—മോശേ! അതു കേസിന്റെ കാൽം എന്തായി?

ദേവ:—ഈതാൻ തിരക്കിയില്ല.

മാധ:—ജാല്യം കിട്ടമോ എൻ്റെ കണ്ണതിനാ?

ദേവ:—കിട്ടിയെങ്കാൻ മതി.

മാധ:—നന്നാ ഉസാഹിക്കണം മോശേ! കേസ് നാളു
ക്കു എങ്ങനെന്നും നടത്തി എൻ്റെ കണ്ണതിനെ
വിച്ചവിക്കണം. വേണ്ടിവന്നാൽ പത്രം ചക്രം
കൈക്കുളി കൊടുത്താലും വേണ്ടക്കില്ല.

ദേവ:—ഒയൽമായിട്ടിരിക്കുക തന്നെ ഏതായാലും
നില്ല.

മാധ:—വക്കീലെബന്ന് പറഞ്ഞു?

ദേവ:—ഈതാൻ വക്കീചീതെ കണ്ടില്ല. അതിരിക്കാട്ടു
ഓഞ്ചു! പുനി ഓഞ്ചുഡു ചിലാളു പറയാണെന്നു്.

മാധ:—ങ്കുസിനെപ്പററിയാണോ? എനിക്കാറിയാണ്
തിട്ടക്കമായി.

ദേവ:—ഓഞ്ചു.

മാധ:—പിന്നെ?

ദേവ:—എന്നെപ്പററി.

മാധ:—നിഃനാപ്തറിയോ? നിന്നെപ്പററിപ്പാണ്
എന്തിരിക്കുന്നു?

ദേവ:—വള്ളരെയുണ്ട്. പറയാനീള്ളതു എഴുവൻ എ നിക്ക പറയാൻ കഴിയുമെന്ന തോന്നനില്ല. തു റിലോനൊക്കിലും പറഞ്ഞതാൽ എനിക്കെതു അ ശ്രദ്ധാസമായി.

മാധ:—വേഗം പറ മോക്കേ! എനിക്ക കേട്ടോളാൻ വജ്രാ!

ദേവ:—അമേഖ! താനെന്നും തോൽവി സമ്മതിക്കുന്നു.

മാധ:—തോൽവിയോ? നിന്നുക്കുറ്റ തോൽവി? ഭോ നിപ്പുണ്ണം!

ദേവ:—എൻ്റെ അനിയത്തി ഭാരതി ഇയിച്ചു. താ നും തോറു.

മാധ:—ഈതെന്നൊരു പാട്? എനിക്കൊന്നും മന സിലാക്കനില്ലെന്നും കണ്ണേത്!

ദേവ:—അവളുടെ അവസാനത്തെ എഴുത്തു ഇയവും തോൽവിയും നിശ്ചയിച്ചു. അതിലെ ഭാരോ വാക്കും അവൾ ഇതിനുള്ളിനും താൻതോറുന്നും വിഷ്ടിച്ചുപറയുകയാണ്.

മാധ:—നീ ഈ പറയുന്നതിൽനിന്ന് താനുള്ള ഒന്നും സിലാക്കുന്നും ദേവകിക്കട്ടീ! തലക്കു വെള്ളിവുള്ള നീ ഇങ്ങനെ പറയാൻ തുടങ്ങിയാൽ—

ദേവ:—അമുഖത്തു മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഭാരതി എ കുറഞ്ഞ മുത്തവാണ്. അവക്കുന്ന പരിപ്പിച്ചു. എന്ന ഉപദേശിച്ചു. ഒരു സ്ത്രീയുടെ ജീവിത

അതിൽ ഏററുവും ഉന്നതമായ പദവി ഏതാണെന്ന് എന്നു മനസ്സിലാക്കി.

മാധ:—ഹതിൽനിന്ന് മനസ്സിലാക്കേണ്ടതു് അതു ചെ സ്ഥിരമായി വജ്ഞാനത്തരങ്ങൾ നിന്നില്ലോ പകൻ എന്നാണോ.

ദൈവ:—അല്ലെന്നോ! ഒരു ഭാന്തുക്കട കഴിവുകൾ അവർക്ക് എന്നിക്കു് മനസ്സിലാക്കിത്തന്നു.

മാധ:—ഒരു ഭാന്തുക്കട കഴിയുന്നതു് വീട്ടിലുള്ള വരെ അവമാനിക്കാനാം തനിയെ അനുശോചിപ്പിക്കുവെങ്കിലും പാതുമാകാനാം അണോ, അല്ലോ?

ദൈവ:—അല്ല അവഡുക്കട എഴുത്തിൽ പരഞ്ഞിട്ടുള്ളതു പോലെ ഭർത്താവിശ്വാസി ജീവിതത്തിനു സൃഷ്ടി ബാംകകയാണോ,

മാധ:—ഭർത്താവിശ്വാസി ജീവിതത്തിൽ സൃഷ്ടി അവക്കുണ്ടാക്കാനോ അല്ലോ?

ദൈവ:—അവർക്കു നരകമായിട്ടു സപ്രസ്തായിട്ടുണ്ടോ തോന്തിയിട്ടുള്ളതു്. ഭർത്താവിശ്വാസിക്കുടി മുള്ളും മുഖം യോടെ ജീവിക്കുന്നതാണോ അവളുടെ ജീവിതത്തിലെ ജയം.

മാധ:—അതു ഒരപക്ഷേ സമ്മതിച്ചിരുന്നാലും അവളുടെ ജയം നിശ്ചാരത്വവിധാക്കനാത്മകനെന്നോ?

ദൈവ:—അതു് ഒരു വലിയ കമയാണോ.

മാധ:—എതു വല്ലതായാലും എനിക്കു കേടുക മതിയാവു.

ദേവ:—അവർ ജയിച്ചുകുടെന്ന് എനിക്ക് നിർബ്ബ
സ്ഥാനായിരുന്നു.

മാധ:—കാരണം?

ദേവ:—എനിക്കാഞ്ചന ഒരു ജയം കിട്ടാൻ നിവത്തി
യില്ലാത്തതുകൊണ്ട്.

മാധ:—എന്നവച്ചും?

ദേവ:—ഞാൻ തുറന്നപറയും! എനിക്ക് ഒരു ഭർത്താ
വില്ലാത്തതുകൊണ്ട്! എനിക്ക് കണ്ണതുണ്ടാളി
ല്ലാത്തതുകൊണ്ട്! ഞാൻ ഒരു ഭാംഗം അല്ലാത്തതു
കൊണ്ട്!

മാധ:—നിന്നകില്ലാത്തതുകൊണ്ട് നീ തോറെന്നാം
അവർക്കുള്ള തുകൊണ്ട് അവർ ജയിച്ചുന്നും
ആശേരാ നീ പറയുന്നതു്?

ദേവ:—രഹിക്കലുമല്ല.

മാധ:—പിന്നോ?

ദേവ:—അമ്മ ഇതുവരെ അവിന്തിട്ടില്ലാത്ത ചില കാ
ഞ്ഞങ്ങൾ ഞാൻ പറയുകയാണോ.

മാധ:—അതുതന്നായാണോ എനിക്കു കേരംക്കേണ്ടതു്.

ദേവ:—അതാണം ഭാരതിയും തമിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന
ഒന്നും എത്തുമാത്രം പരിഗ്രാലുമായിരുന്ന എ
ന്നു് അശ്വജ്ഞാറിയാമോ?

മാധ:—നല്ലപോലെ അറിയാം.

ദേവ.—അമ്മക്ക തീരെ അറിഞ്ഞുകൂടാ!

മാധ:—എന്ത്? എനിക്കിരിഞ്ഞുകൊക്കിൽ തോൻ നി അഴുട അമ്മയല്ല.

ദേവ:—തോൻ ഭാരതിയെ വെറ്റത്തിട്ടിള്ളിപ്പോലെ അതും അവരെ വെറ്റത്തിരിക്കുകയില്ല.

മാധ:—എനിക്കിതു വിശ്രസിക്കാൻ കഴിയുകയില്ല.

ദേവ:—അംഗം എനിക്കവേണ്ടി വിശ്രസിക്കണം. തോൻ അവക്കെ രേഖയ്ക്കു. അവർ എനി ചുനിനാം അകലുന്നതു തോൻ കണ്ട്. തോൻ ഏകപീടിയിൽ തു വഴതിക്കൊള്ളുന്ന ഒരു നിശ്ചലാലിത്തനു അവർ.

മാധ:—അങ്ങനെ സംഭവിച്ചിട്ടിട്ടെങ്കിൽതന്നു അവ ഇംഗ്ലീഷിൽ അതിനത്തരവാദി.

ദേവ:—നിശ്ചയമായം അല്ല.

മാധ:—അല്ലാതെ? നീയോ? നീയാകാൻ നൃാഹമില്ല.

ദേവ:—തൊന്നും ഭാരതിയുമല്ല.

മാധവി:—പിന്നാൽ? അതു കൊണ്ടു ഒരാളുവൻ ചെ പ്ലാൻ പിഞ്ഞിയോ?

ദേവ:—സാധു! അയാളില്ല. അവഴുട വിവാഹ മാണം അതിനു കാരണം.

മാധ:—വിവാഹമോ? അതുകൂലില്ല കാരണം, നിസ്സ രമായ വിവാഹമോ?

ദേവ:—അരന്തെ! അതു പ്രഖ്യാലമായ കാരണം. അനന്നു തങ്കാരവർക്കു സഖ്യരിക്ഷവാൻ വേരാരു ലോകമുണ്ടായി. സഹകരിക്കാൻ വേരെ ചില ജീവികളുണ്ടായി. എന്നൊന്നുവരു മറന്നു. അംഗീ—മറന്നപോയി.

മാധവി:—അതു കൗതുംകുട്ട പെണ്ണ് അതു ഭ്രാഹ്മിചെപ്പുപുൻപിള്ളിയുടെ വലയിൽ വീണതാണ് ഇതിനൊക്കെ കാരണം.

ദേവ:—അല്ലെന്നു! കഴും! സാധു മനഷ്യൻ! അധ്യാത്മിലും, അതുതനൊഭരതിയേ വിവാഹം കഴിച്ചിട്ടും അനുകരിക്കിയും ഇങ്ങനെന്നതനൊ സംഭവിക്കമായി തന്നെ.

മാധ:—അധ്യാത്മലൂപാതെ വേരെ അതുരെങ്കിലും വിവാഹം കഴിച്ചിരുന്നൊക്കിൽ ഇങ്ങനെ നേരം സംഭവിക്കകയില്ലായിരുന്നു.

ദേവ:—അമ്മ മനസ്സിലാക്കാതെ സംസാരിക്കുന്നു. അമേം! ഭാരതിയുടെ വിവാഹത്തിന് മുമ്പുവരെ ഒരു സ്ത്രിയും തമിലുള്ള സ്ത്രീഹം എത്രക്കും പരിഗ്രൂഹം മായിരുന്നു? എന്നവള്ളുടെ ഇംഗ്രേസ്പരനായിരുന്നു. എന്നൊക്കെ കാണുവോരും, എന്നോടു സംസാരിക്കുവോരും, എന്നോടു കൂടിത്തേരുന്നു ഒന്നരുവോക്കുവും ആവരു പരമാനന്ദം അനുഭവിക്കുകയുള്ളിരുന്നു. എന്നാൽ അമേം! അപേക്ഷ ചെരാട്ടുകൂടി അതെപ്പോം തകാൻ.

മാധ:—അതിനുശ്വരവും നിങ്ങൾക്കുള്ളക്കാണ്ട് അ
ങ്ങനെ കഴിഞ്ഞുകൊണ്ട് പാടില്ലാതെ വന്നു? അ
താണോ എന്നു പറഞ്ഞതു് അതു ചെണ്ടുപുന്പി
ഒള്ള യാണ്ടിന്ത്രരവാദിയെന്നോ!

ദേവ:—അതു ചോദ്യത്തിനോ ഏഴുപ്പാം ഉത്തരം പറ
യാം. അതിനേക്കാൾ വലിയ രോന്ദറം വന്നു
ചെന്നുപോരാം അവർ അതുനേതെതു കൈവിട്ട.

മാധ:—ഹോ! വലിയൊരാദ്ധരണേ അധാരോട്ടുകൂടി
കഴിഞ്ഞുകൂട്ടുന്നതു്? പറയാനാണോ?

ദേവ:—അമേഖ! അവർക്കണ്ണബന്ധന തോന്തി. അവക്കു
ആക്ഷം അതിൽ കരസ്ത്വാപൂർവ്വത്വാണ് അധികാര
വും അവകാശവും ഇല്ല.

മാധ:—നിന്നുക്കല്ലാംകൊണ്ട് അവക്കു പറഞ്ഞു ഗ്ര
ണ്ടോഷിച്ചു നേരയാക്കാമായിരുന്നുല്ലോ?

ദേവ:—എനിക്കു ഗ്രണ്ടോഷിക്കാനും തോന്തിയതു്,
അപൂർവ്വാനാണോ. അവക്കുടെ അനുനദി ഒ
നിക്കു സഹിച്ചില്ല. അതു അനുനദി തന്നതാനെ
സഹാദിക്കാനും എന്നു അമിച്ചുതു്. അവളുടെ
വിക്കന അനുനദിത്വത്വത്തെ നശിപ്പിക്കാനാണോ എനി
ക്കുതോന്തിയതു്.

മാധ:—നീ ഒരു കമ കെട്ടിച്ചുമാച്ചു് പറയുകയാണോ ഒ
വകിക്കുകീ! നിന്നു ഇതും കാലം അറിയാവുന്ന
തോന്തിഭ്രാന്തബന്ധന വിശ്വസിശാനാണോ.

ദേവ:—ഞാനമുയുടെ മുമ്പിൽത്തന്നെന്നാണപ്പോ ഈ
രിക്കനാതു്?

മാധ:—അതേ! പിന്നല്ലാതെ?

ദേവ:—എങ്കിൽ ഞാൻ പറയുന്നതു് വൈദം പരമാത്മ
മാണോ. ഞാനവഴ്ചുടെ സുവശ്രേഷ്ഠയും അതുനും
തേതയും തകക്കാൻ ശ്രമിച്ചവള്ളാണോ. അവഴ്ച
ടു വിവാഹജീവിതത്തിൽ എത്രമാത്രം, ഭിംബം
വരുത്തിവയ്ക്കാമോ അതുയും വരുത്താൻ യതിച്ച
വള്ളാണോ. അതു ശ്രമത്തിലാണോ ഞാൻ അതുനും
കണ്ടതു്.

മാധ:—നീ ഈ പരംതുകൊണ്ടുവരുന്നതു് ചെല്ലപ്പു
നു പിള്ളയും ഭാരതിയും ഇവിടെനിന്നു പോയ
തും രാജൻ ചെന്ന ചെല്ലപ്പുനുപിള്ളയുമായിട്ടും
പെട്ടതും എല്ലാം അതു ശ്രമത്തിനേറെ ഫലമെന്നാം
യിരിക്കും. കാല്ലും! പാവപ്പെട്ട കണ്ണെതെ! നീ ഹി
ചാരിക്കുന്നേം ഞാൻ ഈതൊക്കെ വിശ്രദപസി
ക്കുമെന്നു്?

ദേവ:—അാമുഖം ബുദ്ധിശാലിനിയാണോ. അതാണമു
ക്കു ഞാൻ പരയാൻ പോകുന്നതു് ഉംഗറിക്കാൻ
കഴിയുന്നതു്.

മാധ:—എന്തു്? നീ പരയാൻ പോകുന്നതു് ഉംഗറിക്കു
കയോ? ഞാൻ ഉംഗറിച്ചതു് നീ പരയുകയോ?

ദേവ:—അതേ! ചെല്ലപ്പുനുപിള്ളക്കു് തൈലോഗം ഉ
ണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കാൻ എന്നിക്കു് നിഷ്പ്രയാസം

കഴിയുമായിരുന്നു. പക്ഷേ തോൻ അതു മനിച്ചു കുവം ചെയ്തില്ല. ഭാരതി അതിനെപ്പറ്റി ഒരു മുമ്പിൽ വച്ച് കരളു പൊട്ടി അപേക്ഷിച്ചു തോൻ ഉള്ളള കൊണ്ട് സന്ദേശിച്ചു.

മാധ:—അപ്പോൾ നിന്റെ കഴിവുകേട്ടക്കളെപ്പറ്റിച്ചു രഹസ്യം തൈദാരുളെയല്ലോ വളരെക്കാലമായി നീ വണ്ണിക്കകയായിരുന്ന അപ്പേ?

ദേവ:—അതുമാത്രമാണെങ്കിൽ എന്നായിരുന്നു? ചെ സ്ഥാപിച്ചിള്ളു യാതൊരു ഗതിയുംപൂര്വത ഇവി ടെനിനും പോയപ്പോൾ ഭാരതി തകന്നുകഴി അതു എന്ന തോൻ കയ്തി. പക്ഷേ നരകംപി ടിച്ചു നാട്ടിന്നുവരത്തു് അവരംഗ്രൂട്ടി പോയപ്പോൾ എനിക്ക സഹിക്കാൻ നിരുത്തിയില്ലാതാണി.

മാധ:—അതാക്കം സഹിക്കാൻവയ്ക്കാതു കാഞ്ഞുമായിരുന്നു. നിന്നക്ക മാത്രമല്ല.

ദേവ:—പക്ഷേ സഹിക്കേണ്ടെന്നു കാരണം മാത്രം ടി നമായിരുന്നു. ഇവിടത്തെ സുവബ്സതകത്തുങ്ങു തും ബന്ധങ്ങളും എല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ചു്: ആ നാട്ടി ന്നുവരത്തു ചെന്ന താമസിക്കാനെങ്കിൽ അവി ടെനിനു ലഭിക്കുന്ന സുവബ്സം സന്ദേശാഷ്ടം അതു കണ്ടു് അതിരററതായിരിക്കണംഡു? ആ സുവബ്സം സന്ദേശാഷ്ടം ഏന്നു ഗ്രാമങ്ങൾക്കെതിരായി അവളുന്നഭവിക്കുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ തോൻ പൊടിഞ്ഞു തകരുമെന്ന നിഖയില്ലായി. തോൻ തോറു വരികയാണെന്നും അവരു ഏതു പരിത്വസ്തി

തിയിലും ജയിച്ചവരികയാണെന്നും താൻ സം
ശയിച്ചു. ഒട്ടവിൽ താൻ അതു സാഹസപ്രവ
ത്വിയിൽ എൻ്റെപ്പേര്.

മാധ്യ:—അതുകഴം മനസ്സിലാക്കാത്ത അതു സാഹസപ്രവു
ത്വി എന്തായിരുന്നു?

ദേവ:—ഭാരതിയെ എങ്ങനെന്നും തിരിയെ വരുത്തി ഉ
ത്താവിൽ നിന്നും അകറുക—അതിനു താൻ
രാജനെ രഹായ്യമാക്കി.

മാധ്യ:—അപ്പോൾ നീ പറഞ്ഞാൻ രാജൻ പോയ
തു്, അപ്പേ? എടീ! അപ്പോൾ നീയാൻ എ
ന്നും ചെരുക്കുന്ന ജയിലിൽ കേരുവിയതു്? അതു
പാവപ്പേട്ട ചെല്ലപ്പുന്നപിള്ളയെ കൊല്ലിച്ചതു്?

ദേവ:—ഞാനാലും.

മാധ്യ:—പിന്നു? നീ പറയുമായിരിക്കും മുമ്പിലത്തെ
പ്പോലെ ആ വിവാഹമാണെന്നു്.

ദേവ:—പാഠകയില്ല.

ശാധ്യ:—പിന്നു? പറ, അതു? അതുരാണിക്കഴുപ്പും ഉ
ണ്ണാക്കിവരുത്തുതു്?

ദേവ:—എത്തുനരച്ചു അ ത്തുനമ്മയും തന്നു അതിനു
തന്നെവാദിക്കം.

മാധ്യ:—എത്തുദ്ദോ? ദേവകിക്കും! നിന്നു ഭാരത
ജോക്കു? നിന്നു പഠിപ്പിച്ചു് ഇത്തയാക്കി മുഴ നീ

ലയിൽ വന്നപ്പോൾ എങ്ങെൽക്കാണ് കിടന്നവോ
രക്കാൻ നിവത്തിയില്ലാത്തതു്.

ദേവ:—എനിക്ക ഭാന്തില്ല, നിങ്ങെൽക്കാണ് ഭാന്തു്.

ആ ഭാന്തിന്റെ ഫലമാണു് നിങ്ങെ ഇപ്പോൾ
അനന്ദവിക്കുന്നതു്.

മാധ:—നീ പറഞ്ഞതും മതിയല്ലോ എങ്ങെങ്ക്
ഭാന്താണുന്നു്.

ദേവ:—നിങ്ങളുടെ ഭാന്തു് എന്നെന്നും ഒരു വിധത്തിൽ
ഭാന്തിയാക്കി. പക്ഷേ എൻ്റെ ഭാന്തു് അവ
സാനിച്ചു. നിങ്ങെങ്ക് ഇന്നും ഭാന്താണു്

മാധ:—നീ ഈ ഭാന്തു്, ഭാന്തു് എന്ന പറയുന്നതെ
നേരാനാണു്? എങ്ങെൽ കരെ ഭാന്തുകൾ കാണി
ച്ചേപ്പോയി. സമ്മതിക്കാതെ തരച്ചില്ല. നിന്നൊ
ക്കുപ്പുട്ട് പറിപ്പിച്ചു. നിനക്കു് ഒരുപ്പോറുള്ള
ബാക്കിത്തുന്നു. സുഖിക്കുമായി കഴിയാൻ സ
ന്മാദിച്ചു.

..

ദേവ:—ഈ പറയാതെത്തന്നു അഭ്യർത്ഥിപ്പിം ഉന്ന
സ്ഥിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. വലിയ അപ്പോസ്ഥായി.

മാധ:—എന്ന വച്ചും ഇത്തല്ലാം ഭാന്താണുന്നാണു്
നിന്റെ വിശപാസം, അല്ലോ?

ദേവ:—സംശയമുണ്ടോ? ഒരു സ്ഥിക്കു് ഹിന്ദാവുന്ന രൂപ
റഹവും വലിയ സ്ഥാനം, ധനം, ഏഴപത്തിഞ്ചും, ഒരു
ക്കും എന്നാണുന്നു് നിങ്ങെ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടി
ല്ല. ഒന്നസ്ഥിലാക്കിയിങ്കൊണ്ടിൽ എന്നാം ഭാര

തിയുമായി ഒരു പരിക്ഷണത്തിൽ എർപ്പണക്കി പരിക്കയില്ലായിരുന്നു. ഭാരതി അതു മനസ്സിലാ കീ. ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നില്ല. അമേ! നോക്കണം ഈ കടലാസ്. (മടിയിൽനിന്ന് കടലാസടച്ചു വായിക്കുന്നു.)

“ഒരു സ്ഥീയുടെ സ്ഥാനം, ധനം, രഹ്യപത്രം, മോക്ഷം, ഇവയെല്ലാം അവളുടെ വിധാനജീവി തഥാജനങ്ങൾ ഞാൻ വിശ്രദിപ്പിക്കുന്നു. സ്കൂളി, സ്കൂളിയാക്കുന്നതു, ജീവിക്കാൻ അർഹയാക്കുന്നതു്, അവരും ഒരു ഭാത്തും മാതാവും ആക്രമ്യാഭാസം. ഒരു ചുജ്ജാഡിയും കാലമെഴുവിലും ഞാൻ പരിപൂർണ്ണമായി ജീവിച്ചു എന്നൊരു ചുരിതാത്മ്രം എന്നിക്കുവാട്ടു്. എൻ്റെ ഭർത്താവു് കൂട്ടുകാലംകൊണ്ടു് മരിച്ചു. എൻ്റെ കർത്തവ്യം സ്വീക്ഷിക്കാണു്. ദാരിദ്ര്യത്തിൽ മുഖ്യമിക്കിടക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ കട്ടംബരത്തെ എന്നാലായ വിധത്തിൽ കുലിവേല ചെയ്യും സംരക്ഷിച്ചു ഞാൻ ഇവിടെ പാശ്ചാന തെയ്യമുട്ടു്. അതാണു് എൻ്റെ ഏററവും വലിയ ആനന്ദം. ശരീരക്കു സുഖംതന്നെ. അവിടെ എല്ലാപേക്ഷം സുഖവും സംതൃപ്തിയും ഉണ്ടാക്കു! അനഞ്ജത്തി ഭാരതിക്കുട്ടി.” അമേ ഈ കടലാസിൽ സ്കൂളിയുടെ വേദവാക്യമാണു് കറിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഈ വേദവാക്യത്തിന്റെ മനസ്സിലാണു് സ്കൂളാധികാരി ഞാൻ തോത്വി സമ്മതിച്ചു മുക്കുത്തുനാന്നതു്.

മാധ്യമി—നീ മുട്ട് കത്തിയാലും നിനക്ക് മാപ്പു കിട്ടുകയില്ലോ! നീ അതമാത്രം അവക്കെളുത്തിട്ടിട്ടുണ്ട്. അവക്കെളുത്തിട്ടില്ലാതാക്കിത്തീര്ത്തതു നീയേല്ല? എൻ്റെ ചെരുക്കണക്കെങ്കിലും മുട്ടുകൾക്കും കൊള്ളിക്കുന്നതു നീയേല്ല?

ദേവ:—ശാതിനവൻ യോഗ്യനാണോ. അവൻ അതു തികച്ചും അർഹിക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ ചെപ്പുപുൻ ചിൽക്കുള്ളിലും സാധി, ഭരഭരിക്കുവരു ഉപദ്വിക്കാതെ ജീവിച്ചു എന്ന ദൈ കരംമാത്രം ചെയ്തിട്ടുള്ള അധ്യാത്മക മരണം! എങ്കിലും അമേ! പദ്ധതിപിച്ചാൽ എനിക്ക മാപ്പു കിട്ടാതിരിക്കുമോ? ചുട്ടു കള്ളുന്നീരു വീണാൽ ഉതകി പ്ലാകാതു പാപം ഏതുണ്ട്? പൊതുസ്ഥിരത്വം അവേദവാക്യമരഹസ്യം ജീവിക്കാൻ തൊൻ തരുംാറായിക്കഴിഞ്ഞു.

മാധ്യമി:—നിന്നും അതു സാധിക്കും? നീ അവക്കുപ്പാലെയാണോ?

ദേവ:—തൊൻ അവക്കുപ്പാലെയാണോ. തൊൻ നശിപ്പിക്കാനോടുള്ളിയ സുവാദും അനുനദിവും വാങ്ങിക്കാൻ തൊൻ പിച്ചാപ്പാളയും നിരത്തിൽ നില്ലും. അതാണോക്കത്തവ്യം. അതു കത്തവ്യം നിങ്ങൾ നേരത്തെമനസ്സിലാക്കിപ്പുവത്തിട്ടിരുന്നുണ്ടിൽ.

മാധ്യമി:—നിന്നു വിവാഹം കഴിപ്പിച്ചിരുന്നുണ്ടിൽ എന്നാണോ നീ ഉള്ളേശിക്കുന്നതും, അപ്പേ? തങ്ങൾക്കാവിച്ചാരും പോയില്ല ദേവകിക്കട്ടീ!

ദേഹഃ—(വല്ലാത്ത രോഗരികചലനത്തോട്) എന്നു
 കൊണ്ട് പോയില്ലമെ! എന്നുകൊണ്ട് പോയി
 സ്ഥി? അമ്മയുടെ ജീവിതത്തിൽ കഴിഞ്ഞപോയ
 ചില അല്പാധികരികളും എന്നുകൊണ്ടെങ്കിൽ
 നോക്കിയില്ല? ഇപ്പോൾ കൂടും കഴിഞ്ഞപോയി,
 നരച്ചപോയി, ക്ഷീണിച്ചപോയി, ഭാമ നശി
 ച്ചപോയി. എന്നാലും അമേഖ! എനിക്കവേണ്ടി
 ഒന്ന പാട്ടപെട്ടു ആ പഴയ താഴ്ക്കലൂറാൻ മറി
 ച്ചനോക്കണം. അമേഖ! അമ്മയുടെ വിവാഹത്തി
 റ ചുവു്, അമ്മ ഒരു കന്ധകയായിരുന്ന കാലത്തു
 തൊലിക്ക മാർത്തവും മാംസത്തിനു കൊഴുപ്പും
 ഭദ്രാക്ക് ചുട്ടും ഉണ്ടായിരുന്ന കാലത്തു്, എത്ര
 നാലു ഒരു ഭത്താവിന്റെ ത്രഞ്ചം സപ്ലൂം കൂട്ടു
 കൊണ്ടു് അമ്മ ഉറങ്ങാതെ കിടന്നിട്ടുണ്ടു്? എത്ര
 എത്ര തണ്ടത്. രാത്രികളിൽ നന്നതു നിലാവു
 തട്ടുന്ന മുറിയിൽ തലയുണ്ടു കെട്ടിപ്പുടിച്ചുകൊണ്ടു
 അമ്മ അറിഞ്ഞതും അറിയാതെയും എങ്ങല്ലടിച്ചി
 ടുണ്ടു്? ആ സപ്ലൂത്തിലെ ചുരുഷൻ അമ്മയെ
 വിവാഹം കഴിക്കുന്ന ദിവസത്തെപ്പറ്റി ഓതേന്താ
 ത്തു് എത്ര എത്ര നീം മണിക്രൂഡകൾ കഴിച്ചുകൂ
 ടിയിട്ടുണ്ടു്? അമ്മ ആലൃമായി ഭർഖാവിനോടുകൂ
 ടി താമസമാകുന്ന ദിവസം ചുംക്കുമേണ ആ മുഹാ
 ത്തിന്റെ അധിവത്യാധിത്തിനു വിധവും
 എത്ര വർഷത്തിനു മുമ്പു് അമ്മ ഭാവനയിൽ സ്വ
 ഏളിച്ചിട്ടുണ്ടു്? അമ്മ ആലൃമായി പ്രസവിച്ച ഒരു
 ചൗം ചിരിയും നടത്തയും ഭദ്രവാക്കം കൊണ്ടു

ഈ മുവവടിവും എത്രയോ മാസങ്ങൾക്ക് മുമ്പ്
അമ്മ കണ്ണമുവിലെന്നപോലെ കണ്ടിട്ടണ്ട്? എ
നിട്ടമു പറയുന്ന, “തൈദംരാക്കാവിച്ചാരം പോ
യില്ല” എന്ന്.

മാധ:—(ദേവകിക്കട്ടി പറഞ്ഞുതീരുന്നതുവരെയും തീ
സ്ത്രിനശ്ശേഷം കരാച്ചുനേരുംവരെയും സ്ത്രീമുഖ്യാ
ധിക്കനാതിൽ പിന്നീട്) നീ പറഞ്ഞ ഓരോ അ
ക്ഷേരവും ശരിയാണ്. പക്ഷേ തൈദംരെ നീ ഈ
തിൽ എങ്ങനെ കരാറ്റുട്ടതും? നിന്നു പഠി
പ്പിച്ച്. ഉള്ളൊഗ്നമാക്കിത്തന്ന. നിന്നക്കു നോ
ലുപ്പേജകെ ഇടയിൽ നല്ല ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടായി.
പിന്നു നിന്നക്കെ ഒരു ഭർത്താവിന്റെ അതുവശ്യമു
ണ്ടെന്ന് വിച്ചാരിക്കുന്നതൈദംരെനു?

ദേവ:—അംഗേ! ഈ വിദ്യാഭ്യാസവും ഉള്ളൊഗ്നവും സ
മുദായസ്ഥിതിയും പ്രഭ്രിപ്പവും ഒക്കെ മനസ്പൃശന്റെ
കയും തൊലി മാത്രമാണ്. അതിനുള്ളിൽ പ
റിച്ചുറിയാൻ വഴ്വാത്ത പെണ്ണക്കാശവും സൗത്ര
വും കടികൊള്ളുന്നണ്ട്. അവ ചിലപ്പോൾ ഉ
റക്കെ നിലവിളിക്കും. അതു നിലവിളിക്കും മുഹ
ടി ഇല്ലെങ്കിൽ കയഞ്ഞാലി പൊട്ടിച്ചു് അവ ചു
റത്തു ചാട്ടകത്തന്ന ചെയ്യും.

മാധ:—നീ ഈ പറഞ്ഞാൽ നിന്നേപ്പോലെ വിദ്യാ
ഭ്യാസവും പ്രഭ്രിപ്പവും ഉള്ളൊഗ്നവും ഉള്ള വരെതു
പേര് വിവാഹം കഴിബാതിരിക്കാൻ ഇല്ലാപ്പെട്ട
നു? അവർ അതിനേപ്പറ്റി രക്ഷാരം മിഞ്ചിന്നി

ഈ. മിണ്ടനെക്കിൽ തന്നെ വിവാഹത്തെ പുശ്യിക്കും വിവാഹത്തിലേർപ്പുടനുവരെ അപയഹസിക്കും അതാവർ ചെയ്യുന്നതു്. അങ്ങരെ ജ്ഞാം അങ്ങനെ കഴിയുമ്പോൾ, അങ്ങനെ കഴിയുന്നതു് പരിഷ്കാരമായി വിചാരിക്കുമ്പോൾ നീ മാത്രം അതിനു് വിപരീതമാണെന്നു് തങ്ങ ത്രഞ്ഞനെ വിചാരിക്കും?

ദേവ:—വിചാരിക്കാണ്ടത്തിന്റെ ഫലമാണു് ഈപ്പോൾ ഈ ഒഴിവും മുഴുവൻ അനാഭിക്ഷനാതു്, അമു വിചാരിക്കുന്നേം ഈപ്പറയുന്ന അവിവാഹത്ക്കളും സുവമായിട്ട് ജീവിക്കുകയാണെന്നു്? അമേ! അവർ നിശ്ചയകളാണു്. പ്രേതങ്ങളാണു്. അവരാണു് സന്തുഷ്ടയത്തിലെ ഏറ്റവും ദയനീയരായ ജീവികൾ. സിഖിക്കേണ്ടതു സിഖിക്കാത്ത, അതുവിക്കുന്നതു ലഭിക്കാത്ത, എന്തിരിങ്ങാം പുളിക്കുമ്പോൾ പറങ്കി കുറഞ്ഞെന്നു പ്പോലെ വിവാഹജീവിതത്തെ അക്രമ്പിച്ചു്. ഭോക്കത്തെ മുഴുവൻ വെള്ളതു്, ഒരു നിമിഷനേരു തേക്കപ്പോലും ഒരു ജീവിതലക്ഷ്യമില്ലാതെ ജീവിക്കുന്ന, ഒരു വസ്ത്രംനാണു്. പുത്രാശവസ്ത്രത്തെ മുഴുവൻ നിരത്തിനിൽക്കി വെടി വയ്ക്കാൻ ഒരുക്കം കാണിക്കുന്ന രഹ്യിവാഹിത ഒരു പുത്രാശന്റെ സാഹചര്യത്തെ കൊതിച്ചു് വലയുക ആയിരിക്കും. വിവാഹജീവിതത്തിലെ ഭരിതങ്ങൾ കൂടാനുവോധ നെററി ചുളിക്കുന്ന അവളുടെ ഏറ്റവും, അതു ഭരിതങ്ങളിൽ മുണ്ടിക്കളിക്കുവാൻ വേ

ണ്ടി തേങ്ങക അയയിരിക്കും. തൊന്തന്നെൻ്റെ അതു ത്വാത്മത കൊണ്ടിത്തല്ലോ തുന്നപറയുന്ന. എന്നാൽ എൻ്റെ കുട്ടകാരികൾ തുന്നപറയാതെ മനസ്സാക്കിയെ വദ്ധിച്ചു് ചാക്കാതെ പാക്കുന്ന.

മാധ്യം—നിന്നെൻ്റെ ഈ അത്രവും നീ എത്തുകാണ്ടു് നേരത്തെ തൊജ്ഞക്കോടു പറഞ്ഞില്ല?

ദേവഃ—നിങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ തൊന്തനി, അറിതേ ആവശ്യത്തിക്കാമനോ തൊൻ കാശതിയിരുന്നു. അബ്ദം കുറഞ്ഞുനീക്കാൻ എത്തുക്കുന്നുണ്ടോ! അതു ഒരാനു നും നിങ്ങളോടു പറയുന്നതു്? അജ്ഞനെന പറയുന്നവം, ശാരീരികരും ഭാനസികാവുഡാശ ഒരാവശ്യത്തെ തുന്നപറയുന്നവം, അനുഭവത്തെ വീട്ടുകാരുടെ മുവിലും ഒരു തെവിട്ടും ആക്കാവിലും?

മാധ്യം—അതും ശരിയാണ കാണേതു! അജ്ഞനെന ആക്കേഷ പിക്കക്കയാണോ വീട്ടുകാരുടുകേണ്ടും നാട്ടുകാരുടുകേണ്ടും പതിവു്. ഇതുപത്തെന്നും മുപ്പുതോ വർഷം കഴിഞ്ഞാലും അതു അനുഭവിച്ചുവും തുടന്നുകൊണ്ടു മുത്തിക്കും. ‘മുപ്പുശ്ശേളു എനിക്കു മനസ്സിലുാക്കന്നതു്?’ നീ വല്ലുതെ സുവക്കേടുകാരുടുകേണ്ട മട്ടിൽ ആരും കാരണം. ചുമാ മരുവാദിക്കും വൈദ്യരാം എത്ര പണ്ടും കാരണം?

ദേവഃ—അഭേദം! തൊൻ നടക്കാതെതന്നു ചെയ്യും? എനി

കു ഒരു കാല്പനികളം അസമയില്ലാതായി. നി അഭ്യർത്ഥി എൻ്റെ ശരൂക്കലായി താൻ കയറ്റി. താൻ നിങ്ങളുടെ ക്രമത്തിൽ പെട്ടവള്ളേസ്സും എ നിക്ക തോനിപ്പോയി. താൻ പല വിദ്യുക്തികളം പ്രയോഗിച്ചു, ആ മനോഭാവത്തെ തടയാൻ. പതിവിൽ ക്രമത്തെ അപചിനിയിൽ ജോലി ചെയ്തു നോക്കി. മിക്ക അവലങ്ങളിലും പോകാൻ, മീ ക്കപ്പോഴം ഇംഗ്രേജിനത്തിലേർപ്പടകാൻ താൻ അല്ലിച്ചു. ഉദ്ദോഗത്തിനു പുറമേ ചില സാമ്പായിക പ്രവർത്തനങ്ങളിലേർപ്പട്ട് സമയവും തു മുയും ചെലവഴിക്കാൻ അമിച്ചു. ടെവിൽ എ നിന്റെ പരിയന്മേ! എല്ലാം പൊടിത്തുതക നീ. താൻ മാത്രം ശേഷിച്ചു! ഇങ്ങനെന്നു ചെ സംഭവിച്ചു.

മാധ്യം:—അപ്പോരാ ഇതിനെല്ലാം കാരണം നീ വിവാഹം കൂടിക്കാതിരുന്നതാണോ? എന്നാണെല്ലാ നീ നീറു വാക്കുകളിൽനിന്നുംവിശദിച്ചു?

ദേവ:—അല്ലെന്നോ! അതിനു കാരണം അതിനും അങ്ങേ പൂരതാണോ. താനെന്നുകൊണ്ടു വിവാഹം കഴിച്ചില്ല? എനിക്കു അങ്ങനെ ഒരാവശ്യമില്ല നും അച്ചന്നമമാർ വിചാരിച്ചതുകൊണ്ടു. അ ചുന്നമമാർ ചുറ്റുകൊണ്ടങ്ങനെ വിചാരിച്ചു? എന്നെല്ലാലെയുള്ള പലതം ഉള്ളിൽ തീ അമ ത്തിപ്പിടിച്ചു കൂടവേഷം കെട്ടി നടക്കന്നാരു കൊണ്ടു. അവരങ്ങനെ നടക്കാൻ കാരണമെ തു? ആ കാരണമാണോ ഇതിനെല്ലാം കാരണം.

മാധ:—അതു കാരണമെന്തെന്നുട്ടി പറയേതെല്ലാം. ഈ തുയുമാധാർ അതുമാത്രമെന്തിനു മറയ്ക്കുന്നു?

ദേവ:—പറയാം. എനിക്കു ഭയമില്ല. അപ്പോൾപ്പു. പറയേണ്ടതു് എൻ്റെ കടമയാശ്വരനു് തോൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. നമ്മുടെ സമുദ്ദായജലടനയാണി തിനൊക്കെകാരണം. അതു തുയുപിച്ചതാണു്. വിടവു വീണാതാണു്. നാം ആരാധിക്കുന്ന അതു സംഘടന സദാ തെരിഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള ഇരിക്കുന്നു. അവിടെ ഒരു ഭാരതിക്കോ ഒരു ജാനവിനോ മാത്രമേ കഴുിച്ചു് ഭത്താക്കരമായണ്ഡാക്കയുള്ളൂ.

മാധ:—അല്ല. നീ ഇപറയുന്നാതുമുഴുവൻ അസംഖ്യയിൽ മാണു്. നീ പറിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാലത്തു് ഈ തുപ്പേരാബന്നനാറിയാമോ നിന്നു സംഖ്യയം ചെയ്തുകൊടുക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടതു്? നീ പരിക്കാൻ ബുദ്ധിയുള്ളൂ വള്ളായതുകൊണ്ടിം നമ്മുടെ സൗഖ്യക്കൂദാശയുള്ളതുകൊണ്ടിം “നീ പറിക്കെടു” എന്നു് തങ്ങൾ വിഹാരിച്ചുനോ ഉള്ളൂ.

ദേവ:—അതേ! എല്ലാം മറയി എന്ന ചുദയടിച്ചുപി തന്ന ഭാരതിക്കു ഭത്താവുണ്ടായി. വേദഗ്രന്ഥാരി ജാനവിനു് ഭത്താവുണ്ടായി. പക്ഷേ വിദ്യാസ വന്നായും ഉദ്യോഗസ്ഥയുമായ എനിക്കു തോൻ തന്ന ഭത്താവായി.

മാധ:—അതെല്ലാം ഇപ്പറയുന്നിയുയെന്നാലും എന്തു പറയാനാണു ദേവകിക്കട്ടീ!

ദേവ:— ഇംഗ്ലൈനിയുമോ? പാവപ്പെട്ട ഇംഗ്ലൈനി
ന ഇതിൽ ഒരു കൈച്ചുമില്ല. തൊട്ടതിനം വച്ച
തിനമെല്ലാം ദരിശ്രൂരന്നുണ്ട്! മനസ്സുന്തനെ
ഇതിലെല്ലാം കറവാളി. അവൻ സമ്ഭാധന
ങ്ങൾനാൽ സിലിക്കൺ, ധനം സമ്പാദിക്കണം,
കീത്തി ടൈറ്റൺ, എന്നാലവന്ന സുവിക്കൺ. അ
തന്നെ സുവമെന്താണെന്നാവനറിഞ്ഞുകൂടാ! അങ്ങ
നെ നടക്കണാവനെ ലോകം ബഹുമാനിക്കം, ആ
ഒരിക്കം, സ്റ്റോക്കം. എന്നാൽ ആ ആദ്ദേഹി
നാം ബഹുജാനത്തിനം സ്റ്റോക്കിനും വേണ്ടി അര
വൻ. ഉപേക്ഷിച്ച സുവന്നേപ്പുറി ലോകത്തിന
നോട്ടമില്ലെന്നു. സമ്ഭാധന കൈച്ചുണ്ടിയാൽ അര
വൻ എലിയെപ്പോലെ വിറക്കണം. എന്നുചൊ
ണ്ണാം? നമ്മുടെ സമ്ഭാധനത്തിൽ പുതഞ്ചാം ഒരു
സുപ്രീം പോരാം! സുപ്രീക്ക ഒരു പുതഞ്ചൻ പോരാം! ഈ
തിൽ കുട്ടത്തു നിങ്ങളുടെ ഇംഗ്ലൈനോട് ഒരു
പരാധി ചെയ്യാൻണേണ്ടോ?

മാധ്യ:—നീ ദയവുചോരുളും ഒരു കാലം ചെയ്തുണ്ടാം. നീ
പറയുന്നതു മഴവൻ ശരിതനെന്ന. പക്ഷേ എന്നോ
ട ഇതെല്ലാം പറഞ്ഞു എന്ന കയ്തി രക്ഷാരം
വെളിയിൽ മിണ്ടഞ്ഞു. മിണ്ടിയാൽ നമുമെ ആ
ഡിക്കർ വെച്ചുകൈകയില്ല. അന്നവർ നമ്മുടെ
പുലകളി നടത്താം. വരുന്ന സന്നതിക്കലെപ്പോ
ലും അവർ നേരെ വിടകയില്ല. നീ അടങ്കിയി
രിക്കു. നിന്നക്കു ഒരു നല്ല വിവാഹം നമ്മക്കു
ആശ്വാച്ചിച്ചു നിയുക്തിക്കാം.

ഒമ്പൻ:—അമർക്കരു ഭയമാണെങ്കിൽ അമർ അഴുക്കെല്ല തലയിലെടുത്തവെച്ച് വുജിച്ചുകൊള്ളുന്നും. എന്ന എൻ്റെ വഴി നിശ്ചയിച്ചുകഴിഞ്ഞു. പറമാത്മം ഉന്നസ്ഥിലായിട്ടും അതു വിളിച്ചുപറയാനും അതനുസരിച്ച് ജീവിക്കാനും ദൈത്യത്തിലില്ലോ തെ ഒരു പാവയായി എനിക്കിനി ജീവിക്കണം. ഇതുവരെ ഒരു ഭർത്താവിനെ ഉണ്ടാക്കിത്തരാൻ സന്ദനസ്ഥില്ലാതിരുന്ന നിങ്ങൾ ഇനി അതിനുവേണ്ടി ദ്രോശിക്കേണ്ട്. ആ ഭാരം എൻ്റെ ഇഷ്ടം പോലെ എന്ന നിർവ്വഹിച്ചുകൊള്ളാം. അതിനു പ്രാരംഭമായി ചെങ്ങുണ്ടാതല്ലോ എന്ന് ചെങ്ങുകഴിഞ്ഞു.

ബാധ:—എന്തു? നിംബൻ വിവാഹം നീ തന്നു നിശ്ചയിച്ചുകഴിഞ്ഞെന്നോ? നീ ഭാരതിയെ തുലച്ചുതുപോലെ എന്നൊരു അതു വയസ്സുന്നും തുലജ്ജിപ്പേ ദേവകിക്കട്ടീ!

ഒമ്പൻ:—എന്ന വിവാഹം നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ല. പങ്കും ഒരുക്കാജെള്ളും അത്യിക്കഴിഞ്ഞു. ഒരു വിവാഹത്തിനു പ്രതിബന്ധമായി നിന്ന് എല്ലാം എന്ന ഉപേക്ഷിച്ചു. ശരീരത്തിൽ വച്ചുപിടിപ്പിച്ചിട്ടിരുന്ന അലങ്കാരങ്ങെല്ലും എന്ന തുലനത്തിനെന്നു. എന്ന തനിന്റെയായികഴിഞ്ഞു.

ബാധ:—എന്തു കണ്ണേതു! നീ ഇപ്പറയുന്നതിനും താ സ്ഥിതി?

ദേവ:—താൻ എൻ്റെ ഉദ്ദോഗം രാജിവെച്ചു. ഡി
ഗ്രി ഒക്സിക്കോട്ട്.

മാധ:—(വിളവനു) എത്തു്? ഒന്നുക്കിപ്പുറ. എട്ടി ഭയാ
കരി! നീ സത്യം തുലച്ചേം? (തുണിൽ ചാരിയി
രിക്കനു.)

ദേവ:—താനിപ്പോരം വൈദം ദേവകിക്കുട്ടി. എനിക്ക
തെ പുഞ്ചൻ വേണും മേഖലിക്കാൻ.

മാധ:—എട്ടി! നീ സത്യം പറ. അശ്വങ്ഗിൽ നീ ആ
സത്യം പറയണം. ഇംഗ്രേസ്! ഇതു സത്യമാ
ണാണിൽ—എത്ര കൊല്ലുത്തെ പരിത്രമം! എത്ര
കൊല്ലുത്തെ അതശ! നീ തെങ്ങങ്ങളു കൊന്നകുള.
ഓതാനിതിലും ഭേദം.

ദേവ:—അമേ! എനിക്കുടയും ഭാര്യാക്കനും, രഹമ
യാക്കനും. തെ ഗ്രഹിനിയാക്കനും! എത്രകൊ
ലുത്തെ അത്യശ്യാമനനാറിയാമോ അതു്?

മാധ:—നീ അതിനു് ശെങ്ങുമെല്ലാം തുല്യം നുംബന്നബേണ്ടു്?
എട്ടി കണ്ണേതു്! ഭാരതിയുടെ കഷ്ണപ്പും രാജ
നീറു ഭരിതവും സാരഭിപ്പു. പക്ഷേ നിന്റെ
സാഹസം—അതു നേരാണോ ദേവകിക്കുട്ടി! നീ
എന്ന കളിയാക്കാതിരിക്കു.

ദേവ:—എത്ര വേലപ്പും കൊണ്ടുപോയതു് എൻ്റെ
രാജി എഴുത്താണു്. ഭാരതിയുടെ കഷ്ണപ്പും കിനേ
ക്കാളി, രാജനീറു ഭരിതത്തെക്കാളി, എൻ്റെ രാജി
ഒന്നുമെല്ലാം വേദനിപ്പും കുമുഖം എനിക്കരി

യാം. ഹാരസാം വളരെ സ്പഷ്ടമണ്ഡേ? എൻ്റെ മു
യത്താംകൊണ്ട് സുവമനഭവിച്ചു് സന്തുഥായതിന
വിലപിടിച്ചു് തീററിക്കൊടുത്തു്, ചതയന്നങ്ങാതെ,
വിശദപ്പു പൊടിയാതെ ജീവിച്ചിരുത്തന്നു നിങ്ങൾ
ക്കെല്ലാം തുതിയ്ക്കുട്ടത്തെ ഒരു ഭിംബം വരാന
ഭോജാ? പെക്കും, അനേകം! യാതൊരു നിവർത്തിയു
മില്ല, എനിക്കു ജീവിക്കണാം. എൻ്റെ മരസാം
ഇന്നോടെ തീസം. ഇനി തോൻ ജീവിക്കാൻ തു
ടങ്കക്കയാണോ.

ഡായ:—ഞാതിനാ ഈ വയസ്സുകാലത്തു് എങ്ങനെ കൊണ്ട്
ബാഹമാണോ?

ദേവ:—നിങ്ങൾ എത്ര നാളായി, ജീവിക്കണാ? ഇനി
ഞാതനാനു ജീവിക്കുട്ട!

മാധ:—എടു! ഇതാണോ തേങ്ങാൽക്കു നീ തങ്കാ ദ്രു
തിപ്പലം, അല്ലോ?

ദേവ:—അതേ! 'നിങ്ങളുടെ പ്രവർത്തിയുടെ ഫലം ഇതു
നാഥായാണോ.

(മാധവിഞ്ചമ വേംഡൈരിയാംഗി നീലം പതിക്കുന്നു. ദേവ
കുനിമിശ്വലയം യിഹംഭീരമംഗ അവസ്ഥാവിശക്തിയംകുനീലുന്നു.)

[കർട്ടുൾ]

[ദേവകിക്കട്ടിയുടെ മരി. ഇന്നവും ദേവകിക്കട്ടിയും സംസം റിച്ചുകൊണ്ട് നിന്തുന്നു. അവംചപ്രമാധ കരാനായും എല്ലാലും ഘവവും ദേവകിക്കട്ടിയെ ആവരണം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതുൽ വും നേരിയ വിഷംദേവും ആണ് ഇന്നവിനെന്നും മുഖ്യമുള്ള പ്രത്യക്ഷ പ്ലേക്കന്തു്. ദേവകി ഏററാവും ലളിതമാധ വില വലുങ്ങും ദ രാജ്ഞിരിക്കുന്നു. സമയം ശാന്തം അമർബംഗ്രാമി]

ദേവ:—നിനക്കിനിയും വിശപാസം വനിക്കില്ലെന്ന തോന്നുന്നു, തോൻ എററാവും അതനാദതോടും സം തുള്ളിയോടും മുടിയാണു പോകുന്നതെന്നു്!

ജാനഃ:—കൊച്ചുമു പറഞ്ഞാൽ എനിക്ക വിശപസി കാതിരിക്കാൻ ക്കുമോ? വിശപസി. തുള്ളകൊണ്ട് ല്ലേ ആ പഴയ കമ പറഞ്ഞതു്?

ദേവ:—അതെന്നു അതനാദം ഇരട്ടിച്ചു. എനിക്കു തു ദംഡങ്ങു് ദൈയത്തും തന്നു. തോൻ വെറും സപാഭാ വികഥാശിക്കു് പ്രവത്തിക്കുകയാണെന്നു് എന്നു മനസ്സിലാക്കി.

ജാനഃ:—ഈപ്പോൾ പത്ര വർഷമായല്ലോ തോനിവിടെ വനിക്കു്. എനിക്കു് രഹസ്യർം തോന്തിനെപ്പറാറി പറഞ്ഞതിട്ടോബാ? എന്നു അമ്മയുടെ വായിൽ നിന്നു് അതെന്നു ചെവിയിൽ കേരിയതിപ്പു നു ഇപ്പുത്തനു വെളിക്കു വന്നതു്. ഇപ്പും പ

റയാതിരന്നാപ്പിനൊ എപ്പും എന്ന കയൽ ച. രണ്ടതാണ്.

ദേവ:—നീ ചെയ്തുപകാരം തോൻ രീക്കലും മറക്ക കയില്ല. തോൻ നിനൊ വയത്തി എന്നെന്നു ഭാവി ചെയ്യുവാൻ പറയാതിരന്നാകിൽ ഈ വിലച്ചിടി ചു രഹസ്യം എനിക്കു ലഭിക്കണായിരുന്നോ?

ജാനഃ:—തോൻ ആ ഉപകാരം ചെങ്ങുണ്ടതല്ലേ കൊ ചുമാ! കൊചുമാഡി ഉള്ള എനിക്കൊരു വഴി കാ ണിചുതനാരു?

ദേവ:—ജാനു! തോൻ ചെയ്തുപകാരം നിസ്സാരഡാ സാം. നീ എനിക്കുവേണ്ടി ചെയ്തോ രീക്ക ലും മറക്കാൻ കഴിയാത്തതാണ്.

ജാനഃ:—ഈക്കഴിഞ്ഞ പത്തു വർഷത്തിനകം എത്രതവം എനിക്കുരു പറയാൻമുട്ടിപ്പോയിട്ടിണ്ടുണ്ടെന്നോ?

ദേവ:—എക്കിൽ ജാനു! എക്കിൽ കഴിഞ്ഞ മുപ്പത്തിയ ആ വർഷമായി ആ രഹസ്യം വച്ചു സുക്ഷിക്കുന്ന അച്ചുരം അമ്മയും എത്ര വിഷമിച്ചിരിക്കും!

ജാനഃ:—കൊള്ളാം. കൊള്ളാം. നാട്ടിലിത്തു പലക്കം അരിയാമെങ്കിലും തുടിനകത്തു വച്ചു് ആക്കം കേരൾ കണ്ണതക്കവണ്ണും ഒരു ദിവസംപോലും അതിനേപ്പു ററി മിണ്ണിയിട്ടു ഇല്ല!

ദേവ:—എനിക്കു് ഒരു ദെയൽമുണ്ടായിരുന്ന അമ്മയാണാം എന്നു് അഭിമാനിക്കാം. പക്ഷേ അമ്മ

ഇപ്പോൾ ഏത് മാറിപ്പോയിരിക്കുന്നു? ഇപ്പോൾ
അവക്ക് നാട്ടകാരപ്പറ്ററി പേടിയാണ്. അവ
രെ സന്തോഷിപ്പിക്കാൻ അമ്മ എന്തും ചെയ്യും!
കഴും! വലിയ അള്ളികളാകാനുള്ള ശുമം!

ജാനഃ—എന്തുംചെയ്യും കൊഞ്ചമാ! കട്ടികളിൽ ഒക്കെ
ആയി മാനവും അന്തസ്സം പുലഞ്ഞേണ്ടി വന്നാൽ
പേടിക്കുന്നതെങ്കിലും സന്തോഷിക്കാതെങ്കിലുംകൈമോ?
എതിനും നാട്ടകാരനു സഹായം വേണ്ടോ?

ദേവഃ—നാട്ടകാരനു സഹായം! ഭാഗ്യവശാൽ അതി
സ്ഥാതിരിക്കുന്നാൽ മതി. അതിനാവേണ്ടി അവത
ടെ മുഖിൽ നാം ഏത് കളിക്കുവേഷം കെട്ടിയാൽ
മതിയാകും? അപ്പോഴേ ജാനു! തോൻ പോയി
കഴിഞ്ഞതാൽ മാത്രമേ നീ ഇന്ത വിവരം വെള്ളിയി
ൽ വിടാവു! അല്ലെങ്കിലുണ്ടാകുന്ന കഴുപ്പം—

ജാനഃ—തോൻ കൊഞ്ചമായുടെ കൈമുഖിയിലടിച്ചുപ്പേരു അതു
ണ്ണയിട്ടും വെള്ളിയിൽ പറയുകയില്ലെന്നോ?

ദേവഃ—നിംനു ഇടക്കാലത്തു് കോപിച്ചു് പറഞ്ഞയ
ചുതോക്കെ നീ എന്നിക്കുവേണ്ടി മറക്കുന്നും. നീ
ഇവിടെ താമസിച്ചു് അച്ചുനേന്നും അമ്മയെയും
വേണ്ടപോലെ നോക്കിക്കൊള്ളുന്നും.

ജാനഃ—അയ്യോ! ഇംഗ്രേസ്! പെററ മക്കൽ രണ്ടം
വെള്ളിയിലും വേലക്കാരി അക്കത്തും! ഇതെന്നൊം
തു സങ്കടമാണു കൊഞ്ചമാ!

ദേവഃ—നീ അതിനേപ്പറ്ററി കുട്ടത്തു പറയണ്ട. തോൻ

തീരമാനിച്ചുകഴിഞ്ഞ കാൽപ്പന്ന ഇളക്കാൻ
നീ നി വിചാരിക്കുന്നേണ്ടോ?

ജാനഃ:—അതിനോ എനിക്ക ശക്തിയില്ല. ഉണ്ടായിരുന്നു
നൊക്കിൽ—

ദേവ:—ഉണ്ടായിരുന്നൊക്കിപ്പെന്നു കമ്പ പറയണം. നീ
നക്ക ശക്തിയില്ല.

ജാനഃ:—അപ്പോൾ കൊടുമ്മാ! നമ്മെളുനാനാനിനി ത
മിൽ കാണുന്നതു്? (കരയുന്നു)

ദേവ:—പല വഷ്ടിപ്പരാക്കശ്രേഷ്ഠം അതിനിടയായേ
ഈം. ഇടവനില്ലെങ്കിൽതന്നെ എന്താ ജാന്നു!
നമ്മുടെ സ്നേഹം നമ്മക്കറിഞ്ഞുകൂടേ?

ജാനഃ:—എനാലും കൊടുമ്മാ! നമ്മെളാക്കു മനസ്സ്
രബ്ബേ? കല്ലോ മരമോ മരോ അന്നോ? എ
അനുനാസ സഹിക്കും?

ദേവ:—ചിലത്താക്കു സഹിക്കുന്നു. ചിലത്താക്കു
സഹിച്ചുകൂടാ! പിന്നെ, ജാന്നു! ആ വേലപ്പുറി
ഒള്ളെയ ഇഞ്ചവിളിക്കു! പത്രക്കു വിളിക്കുന്നു
അതും ഉന്നരയതു്.

(ഈവ പോകുന്നു. വേലപ്പുറിജ്ഞിയും ഇംഗ്രാവം. പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ദേവ:—(അംഗമാർ തുറന്നു കുറ ദണ്ഡം ഉടക്കും. നെരിയതും ഏക
ആക്രമണം വന്നു. മുഖം പുരുഷം വല്ലുന്നു)

ദേവ:—ഇതെടുത്തുട്ടുക്കുന്നു.

വേദ:—(അംഗവരക്കുന്നു)

ദേവ:—അന്നപരക്കാനെന്നോന്ത്? ഇതെട്ടുള്ളടക്കണം.

വേദ:—എന്തിന കൊച്ചുമാ!

ദേവ:—എന്ന ഇനിമേൽ കൊച്ചുമ എന്ന വിഷിക്ക ഒത്ത്.

വേദ:—(പരിശോധന.)

ദേവ:—തൊൻ ഇനാലെമുതൽ കൊച്ചുമ അല്ലെന്ന മനസ്സിലായില്ലോ?

വേദ:—വിളിച്ച തശ്ചവിച്ച നാക്ക ഇനി മാററിവ ഉണ്ണാനോക്കമോ കൊച്ചുമാ!

ദേവ:—വീണ്ടം കൊച്ചുമയെന്നോ? അതു വാക്ക തൊനിനി കേട്ടപോകത്തു. ഉം. ഇതെട്ടുള്ളടക്കണം.

വേദ:—ഈപ്പും ഈ പാതിരാത്രിയിൽ ഈ ദിവാന്ത അതുടക്കനാതെന്നിന്ത്?

ദേവ:—കായ്യുണ്ട്. തൊൻ പറവത്തതു കേൾക്കണം.

വേദ:—(വിശ്വാസം ദിവാന്തത്തു വബ്ദിയിൽ കൊണ്ടപോധി മംറിയിട്ടുവരുന്നു)

ദേവ:—ഈനെ നടക്കണം.

വേദ:—(വിറച്ചുകൊണ്ട്) എങ്ങോട്ട്?

ദേവ:—നമുക്ക ഒരു ധാത്രപോകണം.

വേദ:—എങ്ങോട്ട്?

ദേവ:—ഈ വീട്ടിന വെളിയിലേക്ക്.

വേദ:—അഞ്ചു! ഇതെന്തു പറയ്ക്കുക? ജാൽ! എന്നി
ക്കൊന്നും മനസ്സിലാവുന്നില്ല. ഇതു പാതിരം
ത്രിയിൽ എങ്ങോട്ടാണ് പോകുന്നതു?

ദേവ:—തൊൻ പറയാം ഉത്തരം. പാവപ്പെട്ടു ജാൽ
വിനറിഞ്ഞുകൂടാ! നാം സുവമായിട്ട് രീടത്തു
താമസിക്കാൻ പോവുകയാണ്.

വേദ:—(പക്ഷ്യക്കൊണ്ട്) എന്തു? രീടത്തേനാ? സു
വമായിട്ടോ? ഇവിടെ സുവമായിട്ടുനാല്ലോ
താമസിക്കുന്നതു?

ദേവ:—അല്ല, ഇതിനേക്കാർഡു വളരെ വളരെ സുവഭ
ഈ രീടത്ത്. നടക്കണം മുന്നേ!

വേദ:—(അനഞ്ചുന്നില്ല.)

ദേവ:—നടക്കാനാണ് പറഞ്ഞതു. തൊൻ പിരക്കു
ഇണ്ട്. (സുക്കുക്കേസ് എടുക്കുന്ന)

വേദ:—തൊൻ പിരക്കു വരാം. പക്ഷേ നാമെന്തിനു
പോകുന്നാനാറിന്തെ തൊൻ രെടി വയ്ക്കുകയു
ഇല്ല കൊച്ചുമ്മാ!

ദേവ:—(അസഹിതയോടെ) വീണ്ടും ആ വാക്ക്! ആ
വാക്ക് ഇനിയും കേട്ടാൽ തൊൻ തലത്തല്ലി ചത്തു
കള്ളും. തൊൻ പറഞ്ഞതരാം നാമെന്തിനും പോ
ക്കുന്നാം! (വേദപ്പുഖ്യം സമ്പൂർണ്ണം കേന്ദ്രീ
കരിച്ചു കേരംക്കുന്ന.)

ദേവ:—തെ സ്രീയും പുതശനം കൂടി ഭാസ്യാഭരണക്ക
നംഗരാധി ജീവിക്കാൻ പോകും.

വേദ:—(തെട്ടുന്ന) ഹാഞ്ചാ!

ദേവ:—ഉറക്ക വിളിക്കുതു്, പരിശേഷിക്കുതു്. എ
നീറ അതുശ്രയാണു്. എനീറ അതുജ്ഞയാണു്.

വേദ:—ഹാഞ്ചാ! ഇതെന്നൊരു സപ്തഖം? (കാലിടവന്ന)

ദേവ:—സപ്തഖമല്ല. പരമാത്മം! ദേവകിക്കട്ടി ഏനൊരു
ത സ്രീ വേദപ്പും ഒരു ഏനൊരു പുതശനാട് പ
രയുന്ന പരമാത്മം!

വേദ:—എന്നൊരുതു്? ഇപ്പറയുന്ന അതും? (ചുറ്റം
പക്ഷ്യ നോക്കുന്ന.)

ദേവ:—നാം തമ്മിൽ ഒരു വ്യത്യാസവും ഇപ്പോൾപ്പും
ഉം. നടക്കണം. വേഗം നടക്കണം. നേരം
അകാലമാകുന്ന.

വേദ:—(ചിന്താപരവരശനാധി നിൽക്കുന്ന)

ദേവ:—(അതുജ്ഞാസപ്തരത്തിൽ) ഉം. നടക്കാനാണ് പ
രഞ്ഞതു്! തൊനാണ് പരഞ്ഞതു്! വെളിയിൽ
പോയിട്ടു് തൊന്ത് ഓപ്പാം വിവരിച്ചു് പരയാം.
അപ്പോൾ ഈ പരിശേഷവും അവന്നപ്പും രക്കെ
തന്നീരം.

(വേദപ്പും അതുജ്ഞാസപ്തരാധിയായി, സപ്തഖനത്തിലെവന്ന
പോലെ ഇടവി ഇടവി നടക്കുന്ന. ദേവകിക്കട്ടി സ്ഥാപ്തമന്നു
യാംയാംനാവിന്ന നോക്കി “പോകുക്കു ഇന്ന,, എന്ന പരഞ്ഞ

അന്നനു വെള്ളിപ്പിളിയുടെയും ഒവകിക്കട്ടിയുടെയും സു, ദേഹം വികാരങ്ങൾയായി കേട്ടുകൊണ്ടുനിന്ന് ഒന്ന് കുറവിൽ അവർക്ക് മുഹിലായി നണ്ടാക്കണ നിശ്ചലകൾ കണ്ട് വിനുയിക്കുന്നു. ആ നിശ്ചലകൾ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അവയുടെ ചുവക്കു പ്രിച്ച് “വെള്ളിപ്പിളിയും ഒവകിക്കട്ടിയും കംഞ്ച വച്ചു നടക്കുന്നു.)

ജാനഃ—ഹത്തെന്താൽ മായം! മുപ്പുത്തിയഞ്ചു കൊല്ലും കഴിഞ്ഞതിട്ടം അന്നാത്തെ സംഭവം തന്നെ ഇന്നാം! അന്നാമാമയെങ്ങിൽ ഇന്ന് മകൾ! (മുക്കിൽ വിര തു വച്ചു നിൽക്കുന്നു.)

(മുള്ളപ്പണികൾ മരവശത്തുകൂടി പ്രാവഗിക്കുന്നു)

മുള്ളഃ—ജാന്തു! ജാന്തു! ആ പോയതാൽ?²

ജാനഃ—വെള്ളിപ്പിളിയും കൊള്ളുമ്പുയും.

മുള്ളഃ—ആ നിശ്ചലകൾ എന്തു?³

ജാനഃ—വലിയഞ്ചുനാം വലിയമുള്ളിയും!

മുള്ളഃ—തന്തക്കും തന്ത്തുക്കും പിറന്ന മകൾ, അബ്ദീ?⁴

ജാനഃ—അതേ! വലിയഞ്ചുനോ!

(രംഗത്തു പരിപൂണിംഖായ പ്രകാശം വീഞ്ഞനംതാംടക്കാന്തു യവനിക തംഴനു.)

40931
സ്ക്രിപ്റ്റ് ഫോറ്മാറ്റ്

നല്ലൂറാടകങ്ങൾ.

ഡോക്ടർ. എൻ. കുമാർപിള്ള	1	4	0	
ബവലാബലം	"	1	8	0
ദൽനം	"	1	0	0
അവൻ വീണ്ടും വരുന്നു-സി. ജെ. തോമസ്	1	0	0	
പ്രധാനമന്ത്രി- കേരളവദ്ദേവ	1	8	0	
നാടകക്രത്ത്	"	1	0	0
അപ്പുപ്പൻ- കാത്രൻ	0	14	0	
നാളു- കെ. റാമകൃഷ്ണപിള്ള	1	0	0	
താഴുഖാശ്ശം.	"	1	8	0
കമണ്ണയ്യ	"	1	0	0
ചുജി- പൊൻകുമാൻ വക്കി	1	8	0	
പ്രേമവിള്ളവം	"	1	0	0
ജേതാകുറം	"	1	8	0
അനഗ്രഹതയിലേക്കള്ളു ക്ഷണം—				
കെ. എ. അഭ്യൂതാസ്	0	12	0	
അകവും ചുറവും—				
ടി. എൻ. ഗൗപിനാമൻ നായർ	1	4	0	
പരിവർത്തനം	"	1	4	0
പ്രതിലുപ്പനി	"	0	12	0
പിന്തിരിപ്പൻ പ്രസ്ഥാനം	"	0	8	0
ഓവന്- ചെല്ലപ്പൻനായർ	1	8	0	
വനരാജകമാരി	"	1	8	0
ചക്രീചകരം- റാമകുർജ്ജ്	2	0	0	
കമാബീജം- ബഷീർ	1	4	0	
സുരീയനം- സി. മാധവൻപിള്ള	1	8	0	
ആരുക്കുട്ടൻ- വിജയൻ- നാഗവള്ളി	0	8	0	
പൊൻപുലരി- ഗുരുമനുതൻ	1	0	0	
നാളുത്തെ നാടകം- മാടഗ്രേറി	1	0	0	

നല്ലകമാറുന്നമങ്ങൾ.

1വേദനം-	വർക്കി	1	8	0
കഴിയുടെ കമകൾ- തകഴി		1	4	0
പ്രധികളുടെ സപത്രം- ബഷിർ		1	4	0
ഓമകരിഘ്നം "		1	4	0
ശാത്രൻകമകൾ- കാത്രൻ		1	4	0
പുവയ്യം "		1	4	0
അസോഡജൻ "		1	0	0
മഴക്കാരകൾ- മട്ടത്തുവർക്കി		1	0	0
ഇരക്കും വൈളിച്ചായും "		1	4	0
മിനാർവ്വഹാടി- തേവര		1	0	0
ശാജമല്ലി- പൊറരകാട്		3	0	0
ഉരുനിലം "		1	8	0
ബാവത്രമുകമകൾ-എ.ബാലതുജ്ജവിത്ത		1	8	0
ശാഫ്റ്റർകൾ- വൈട്ടർ		1	4	0
ശാന്തരംഗം "		1	4	0
ശിഖഭാപ്രാണികൾ-നാഗവള്ളി		0	12	0
മിനാർവ്വിജഞകൾ "		1	0	0
ഉഷ്ണസ്- കേരവേദവും		1	0	0
ഭാവിവരൻ "		1	4	0
മുട്ടപട്ടതിൽ- അനന്തജ്ഞനം		1	8	0
കീഴുംജിവനക്കാരി- സരസപതിയമ്മ		1	8	0
നവമുകളും -സരളാരാമവമ്മ		1	4	0
നവോന്മേഷം- കുട്ടിക്കുള്ളൻ		1	4	0
ക്രിതകാരൻ- കെ. എസ്. മണി		1	4	0
ജാനിതിരി- വർക്കി		1	4	0
ഉല്ലാസ്യോലീസ്- മണ്ണങ്ങരി		1	0	0
ജാമുഹീതകമകൾ		1	0	0

പുതിയ പസ്തകങ്ങൾ.

നടി-	കേശവദേവ്	2
ചിത്രശാല	"	1
പ്രസിഡന്റ്‌ക്കമ്മി-	രാജരാജവർമ്മ	1
ഹാസ്യലുഹരി-	സീതാരാമൻ	2
സീതാജ്ഞലി-	ടാഗോർ	2
നോവൽസാഹിത്യം-	എം. പി. ഫോറി	2
ചെരുക്കമാപ്പുന്മാനം	"	2
കുലിവാനം-	ധീ സീ	1
കൈഴും വൈഴും	"	1
സോജ്ജവിസം-	സി. ജേ. ടോമസ്	1
മതവും കളുന്നിസവും	"	1
എൻ്റർ നാടകടത്തൽ—		
സപ്രദാശാഭിമാനി എക. രാമതൃഷ്ണപിള്ളി	1	8
മരണാനീജൻറ പരാജയം- അന്ധാസ്	1	4
കനിക്കായ്ത്ത്- വൈലോപ്പുംളി	1	4
ഹസ്തരേവാശാസ്ത്രം- (12 ഭാഗങ്ങൾ)		
സി. അച്ചതൻ	13	8
പാചകദീപിക (മഹുമാംസസസ്യ പാചകവീഡികൾ)	1	4
250 പലഹാരങ്ങൾ	1	4
മദിരോസവം- വജ്രനൃഥ	2	
ഹിന്ദുസ്പരാജ്യ- മഹാമഹാഗാന്ധി	1	
ഭസ്ത്രം- അന്തര്ജ്ഞാസംഗ്രഹം	2	
പ്രഫസർ- മന്ത്രഭാഷ്യം	40931	1
സുധ- ടി എൻ.		1

രാവശ്രൂഷപ്പെട്ട

സ്വാദ,

സംസ്കാര,